

5000

**การศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกู้ยืม
ของครัวเรือนในอำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา**

นางสาวเกศณี ตั้งกะมณี

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2552

**A Study of Household Borrowing Behavior and Factors Relating to Household
Borrowing in Singhanakorn District, Songkhla Province**

Miss Kasanee Tungkamanee

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economic**

School of Economic

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการ
กู้ยืมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ชื่อและนามสกุล นางสาวเกศณี ตั้งคะมณี

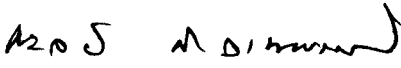
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์

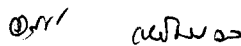
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

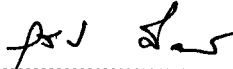
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ กังวานพรศิริ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ กังวานพรศิริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อรรถมนต์ ไข่มนวล)

.....
(รองศาสตราจารย์ สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ การศึกษาพฤติกรรม การกู้ยืม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการ กู้ยืม
ของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ผู้ศึกษานางสาวเกษณี ดังคะมณี รหัสนักศึกษ 2516000185 ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนี กังวานพรศิริ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรม การใช้จ่ายและการกู้ยืมของ
ครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา (2) ความเห็นของครัวเรือนเกี่ยวกับผลกระทบจากการ
กู้ยืม (3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรม การกู้ยืมของครัวเรือน

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ช่วงเวลาการ
เก็บข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เมษายน 2553 สถิติและวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคสแควร์ กลุ่มประชากรคือครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือนด้วย การสุ่มตัวอย่าง โดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น
สุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ครัวเรือนส่วนใหญ่มีการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหารและเครื่องคั้ม
มากที่สุด รองลงมาคือการเลี้ยงดูบุตรและบุคคลในอุปการะ ครัวเรือนส่วนใหญ่มีหนี้สินน้อยกว่า
50,000 บาท โดยไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน และระยะเวลาในการกู้ยืมประมาณ 1 – 5 ปี
ครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ต้องมีการกู้ยืมจากสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์
บุคคลภายนอก เครือญาติ กองทุนหมู่บ้าน ธนาคารพาณิชย์/ธนาคารของรัฐ และ ธุรกิจปล่อยกู้ มีการ
ซื้อสินค้าเป็นเงินผ่อนมากกว่าเงินสด ครัวเรือน นิยมกู้ยืมจากสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์
วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมส่วนใหญ่เพื่อการอุปโภคบริโภค รองลงมาเพื่อการศึกษา (2) ความเห็น
เกี่ยวกับผลกระทบจากการกู้ยืม การกู้ยืมมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน แต่มี
ผลกระทบน้อยต่อประสิทธิภาพการทำงาน และไม่มีผลกระทบต่อความสุขของครอบครัวและการ
เสพติดคอบายมุข (3) ปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และอัตราดอกเบี้ย

คำสำคัญ ครัวเรือน พฤติกรรม การกู้ยืม ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกู้ยืม

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความเอื้อเฟื้อและความอนุเคราะห์
อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนี กังวานพรศิริ อาจารย์ประจำสาขาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระและได้กรุณาให้
คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากที่สุด ผู้
ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์
ให้กับผู้ศึกษาอย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณหัวหน้าครุเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ทุก
ท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่ผู้สนใจทุก
ท่าน ส่วนความผิดพลาดอันพึงมิได้ ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

เกษณี ตั้งกะมณี

กรกฎาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวความคิดของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้ยืม	8
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกู้ยืม	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเรือนภายในประเทศไทย	
และภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในจังหวัดสงขลา	31
ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเรือนภายในประเทศไทย	31
ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเรือนในจังหวัดสงขลา	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจ	47
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม	59
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการกู้ยืม	63
ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากการกู้ยืม	69
ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการกู้ยืม	71
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุปการวิจัย	83
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	94
ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	95
ข ตารางค่าวิกฤติการแจกแจงความน่าจะเป็นแบบไคสแควร์	101
ประวัติผู้ศึกษา	103

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 แสดงสัดส่วนหนี้สิน ค่าใช้จ่าย ต่อรายได้ของครัวเรือน ในภาคใต้ของประเทศไทย	2
ตารางที่ 1.2 อัตราการขยายตัวของรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน ในภาคใต้ ของประเทศไทย	2
ตารางที่ 1.3 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน ของครัวเรือนในจังหวัดสงขลา	4
ตารางที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงรายได้ ค่าใช้จ่ายและหนี้สิน (ปี 2550 และ 2552)	40
ตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกปีจ่ายส่วนบุคคล	47
ตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดครัวเรือน และผู้พึ่งพิง	56
ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงรายได้	57
ตารางที่ 5.4 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย	58
ตารางที่ 5.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม	59
ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็น ต่อสภาพการใช้จ่าย	63
ตารางที่ 5.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้มาซึ่งสินทรัพย์ ของครัวเรือน	64
ตารางที่ 5.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งเงินกู้ยืม	65
ตารางที่ 5.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ลดลง	67
ตารางที่ 5.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม	68
ตารางที่ 5.11 แสดงความคิดเห็นผลกระทบจากการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง	69
ตารางที่ 5.12 ปีจ่ายที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามเพศที่แตกต่างกัน	71
ตารางที่ 5.13 ปีจ่ายที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน	73
ตารางที่ 5.14 ปีจ่ายที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.15 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน	76
ตารางที่ 5.16 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน	78
ตารางที่ 5.17 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน	80
ตารางที่ 5.18 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง กับมูลค่าหนี้สิน จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง มีผลต่อความต้องการกู้ยืม	82

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 การบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption)	14
ภาพที่ 2.2 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของสำนักคลาสสิก	16
ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้	17
ภาพที่ 2.4 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจสภาพคล่อง	20
ภาพที่ 4.1 ร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ (ปี 2552)	31
ภาพที่ 4.2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย (ปี 2552)	32
ภาพที่ 4.3 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้สินและจำนวนหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (ปี 2552)	33
ภาพที่ 4.4 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและนอกระบบ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ต่อครัวเรือน (ปี 2552)	34
ภาพที่ 4.5 ร้อยละของหนี้ในระบบ และนอกระบบเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตาม วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (ปี 2552)	35
ภาพที่ 4.6 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ทั้งสิ้น รายภาค (ปี 2552)	36
ภาพที่ 4.7 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน (ปี 2552)	37
ภาพที่ 4.8 รายได้และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินต่อรายได้ ของครัวเรือน (ปี 2543 – 2552)	38
ภาพที่ 4.9 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สิน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น (ปี 2543 – 2552)	39
ภาพที่ 4.10 ร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จังหวัดสงขลา จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ (ปี 2552)	41

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.11 ร้อยละของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน จังหวัดสงขลา จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย (ปี 2552)	42
ภาพที่ 4.12 ร้อยละของครัวเรือนจังหวัดสงขลาที่มีหนี้ในระบบและนอกระบบ ต่อครัวเรือน (ปี 2552)	43
ภาพที่ 4.13 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและนอกระบบ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ย ต่อครัวเรือน จังหวัดสงขลา (ปี2552)	44
ภาพที่ 4.14 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน จังหวัดสงขลา (ปี 2552)	45
ภาพที่ 5.1 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	49
ภาพที่ 5.2 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	50
ภาพที่ 5.3 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ	51
ภาพที่ 5.4 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	52
ภาพที่ 5.5 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	53
ภาพที่ 5.6 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของคู่สมรส	54
ภาพที่ 5.7 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพการครองครองที่อยู่อาศัย	55
ภาพที่ 5.8 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ของครัวเรือน	57
ภาพที่ 5.9 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาระหนี้สินของครอบครัว	60
ภาพที่ 5.10 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักทรัพย์ค้ำประกัน	61
ภาพที่ 5.11 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการกู้ยืม	62
ภาพที่ 5.12 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่าย	63
ภาพที่ 5.13 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้มาซึ่งสินทรัพย์	64
ภาพที่ 5.14 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งการกู้ยืม	66
ภาพที่ 5.15 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ลดลง	67
ภาพที่ 5.16 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม	68

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การใช้จ่ายของครัวเรือนเป็นส่วนสำคัญในการใช้จ่ายของประเทศ การใช้จ่ายก่อให้เกิดการลงทุนในระบบเศรษฐกิจ แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดหนี้สิน และหากผู้ก่อหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็จะเกิดหนี้เสียจนกลายเป็นภาระหนี้สินของประเทศ และในประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคของครัวเรือน ซึ่งครัวเรือนมีการใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ที่ได้รับ ทำให้เกิดการกู้ยืมเงินมาใช้จ่าย สร้างหนี้สินให้กับตนเองและครอบครัวจนเกิดปัญหาความยากจนตามมา ซึ่งรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในปัญหาดังกล่าวเป็นอย่างมากจึงมีมาตรการเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ

หนี้สินของภาคครัวเรือนในประเทศไทย มีการขยายตัวในอัตราที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งสะท้อนถึงความต้องการสภาพคล่องเงินสดของภาคครัวเรือน การก่อหนี้ของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยดูได้จากการขยายตัวของธุรกิจประเภทบัตรเครดิต และหากพิจารณาจากการใช้บัตรเครดิตของครัวเรือน พบว่ามีการเบิกเงินสดล่วงหน้าในอัตราสูงขึ้นอย่างรวดเร็วโดยขยายตัวทั้งในส่วนของหนี้บัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคาร และที่ออกโดยภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร (non bank) พฤติกรรมการก่อหนี้ผ่านบัตรเครดิตที่ออกโดยธนาคารยังมีสัดส่วนหนี้ คงค้างอยู่ และในขณะเดียวกันหนี้บัตรเครดิตที่ออกโดย non-bank กลับเพิ่มขึ้นต่อเนื่องซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มการก่อหนี้มากขึ้นอีกในอนาคต ในขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของครัวเรือนมีไม่มากนัก

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งได้จัดทำการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สินของครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจดังกล่าว ช่วยให้เราทราบถึงสภาพการกู้ยืมเงินของภาคครัวเรือนว่ามีปริมาณหนี้สินเท่าใด ซึ่งหากพิจารณาข้อมูลรายได้ รายจ่าย และหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ดังแสดงตารางที่ 1.1 – 1.2

ตารางที่ 1.1 แสดงสัดส่วนหนี้สิน ค่าใช้จ่าย ต่อรายได้ของครัวเรือนในภาคใต้ของประเทศไทย

ปี พ.ศ.	หนี้สินเฉลี่ย ต่อครัวเรือน (บาท)	รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อเดือน (บาท)	สัดส่วน หนี้สินต่อ รายได้	สัดส่วน ค่าใช้จ่ายต่อ รายได้
2541	69,674	12,492	9,676	5.58	0.77
2542	71,713	12,729	8,997	5.63	0.71
2543	68,405	12,150	9,268	5.63	0.76
2544	68,279	12,185	9,597	5.60	0.79
2545	82,485	13,736	10,701	6.01	0.78
2547	104,571	14,963	12,891	6.99	0.86
2549	116,585	17,787	15,260	6.55	0.86
2550	116,681	18,660	15,875	6.25	0.85

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2553)

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม บางปีไม่ได้ระบุไว้

ตารางที่ 1.2 อัตราการขยายตัวของรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนในภาคใต้ ของประเทศไทย

ปี พ.ศ.	รายได้เฉลี่ยต่อ เดือน (บาท)	อัตราการขยายตัว ของรายได้ (%)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อ เดือน (บาท)	อัตราการขยายตัว ของค่าใช้จ่าย (%)
2541	12,492	-	9,676	-
2542	12,729	1.90	8,997	-7.02
2543	12,150	-4.55	9,268	3.01
2544	12,185	0.29	9,597	3.55
2545	13,736	12.73	10,701	11.51
2547	14,963	8.94	12,891	20.46
2549	17,787	18.87	15,260	18.38
2550	18,660	4.91	15,875	4.03
เฉลี่ย	14,338	6.15	11,533	7.70

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2553)

หมายเหตุ : ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม บางปีไม่ได้ระบุไว้

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ของครัวเรือนในภาคใต้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 พบว่าครัวเรือนส่วนบุคคลในภาคใต้ของประเทศไทย มีหนี้สินคิดเป็นหนี้เฉลี่ย 116,681 บาท ต่อครัวเรือนทั้งสิ้น หรือประมาณ 6.25 เท่าของรายได้ ซึ่งหากพิจารณาจากสัดส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือนในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ถึงแม้ว่ารายได้ของครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนก็มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน กล่าวคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ซึ่งอยู่ระดับ 18,660 บาท ในปี 2550 เพิ่มขึ้นจากระดับ 12,492 บาท ในปี 2541 หรือขยายตัวร้อยละ 6.15 ต่อปี ขณะที่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ซึ่งอยู่ที่ระดับ 15,875 บาท ในปี 2550 เพิ่มขึ้นจากที่ระดับ 9,676 บาท ในปี 2541 หรือขยายตัวร้อยละ 7.70 ต่อปี ทั้งนี้พบว่าอัตราการขยายตัวของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าค่าใช้จ่ายของครัวเรือน และมีสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้เกิดการกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายภายในครัวเรือนสูงขึ้น

การกู้ยืมเงินของครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว การใช้จ่ายของครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคนไม่มากนัก แต่รายจ่ายยังคงมีเท่าเดิม และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจในและต่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยังทำให้การก่อหนี้ภาคครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายมาเป็นปัญหาความยากจน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินของครัวเรือน โดยเริ่มจากการศึกษาในพื้นที่อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยหากพิจารณาข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี ของครัวเรือนในจังหวัดสงขลา จะเห็นว่าอำเภอสิงหนคร ณ ปี พ.ศ. 2550 มีรายได้ต่ำเป็นอันดับ 3 ของจังหวัดสงขลา ดังตารางแสดงที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน ของครัวเรือนในจังหวัดสงขลา

ลำดับที่	อำเภอ	รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน (บาท)
1	อำเภอเมืองสงขลา	15,390.20
2	อำเภอสทิงพระ	11,405.59
3	อำเภอจะนะ	15,837.36
4	อำเภอนาทวี	14,395.30
5	อำเภอเทพา	21,476.99
6	อำเภอสะบ้าย้อย	15,953.88
7	อำเภอระโนด	14,220.21
8	อำเภอกระแสสินธุ์	11,002.23
9	อำเภอรัตภูมิ	16,401.33
10	อำเภอสะเดา	13,600.36
11	อำเภอหาดใหญ่	14,089.12
12	อำเภอนาหม่อม	16,707.03
13	อำเภอควนเนียง	15,612.47
14	อำเภอบางกล่ำ	19,204.25
15	อำเภอสิงหนคร	12,792.57
16	อำเภอคลองหอยโข่ง	20,758.64

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกู้ยืมเงินของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เพื่อศึกษาปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการกู้ยืม เพราะเมื่อทราบปัจจัยดังกล่าวย่อมจะมีประโยชน์ต่อผู้วางแผนนโยบายและบริหารประเทศในการที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สิน และความยากจนในระบบเศรษฐกิจ รวมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมของครัวเรือน ซึ่งจะ เป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศต่อไป และเนื่องจากผู้ที่อาศัยอยู่ในอำเภอสิงหนคร มี รายได้ต่ำเป็นอันดับ 3 ของจังหวัดสงขลา จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกู้ยืม ของครัวเรือนในพื้นที่ดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

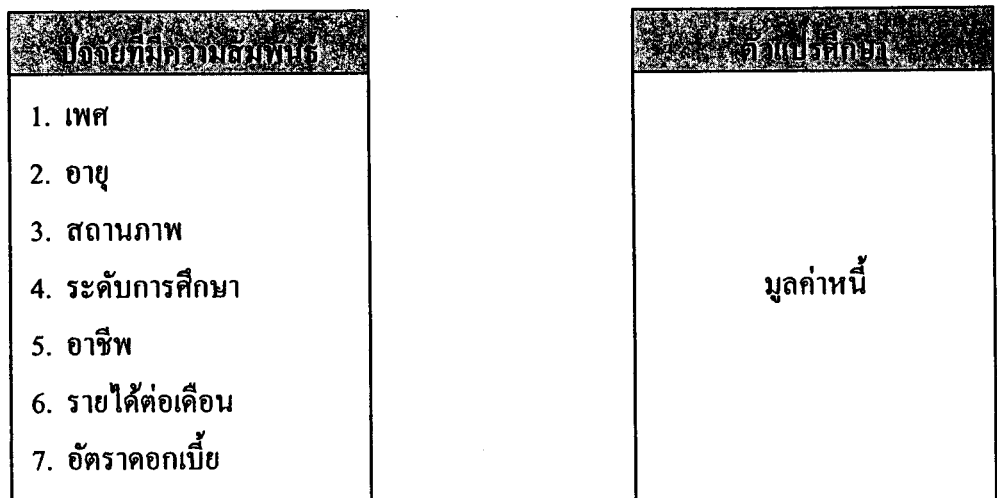
การศึกษาพฤติกรรมกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- 2.2 เพื่อศึกษาศึกษาผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอ

สิงหนคร จังหวัดสงขลา

3. กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ปัจจัยที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกู้ยืม ซึ่งได้แนวคิดมาจากทฤษฎีสถิติฐานรายได้สัมบูรณ์ของ Keynes ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต และทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย ที่กล่าวมา ได้แก่ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ทางด้าน เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ย กับตัวแปรศึกษา คือ มูลค่าหนี้

เพศ เป็นปัจจัย ๆ หนึ่งที่มีผลต่ออุปสงค์ของการกู้ยืมของครัวเรือน โดยเฉพาะเพศชาย จะมีการกู้ยืมมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายเป็นผู้นำของครอบครัวจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของครัวเรือน

อายุ ของผู้กู้ อายุที่มากขึ้นจะมีผลต่ออุปสงค์สินเชื่อมากขึ้น เนื่องจาก เมื่ออายุมากขึ้นความมั่นคงในอาชีพการงานมีมาก ความต้องการความมั่นคงในชีวิตก็มากขึ้น

สถานภาพ หมายถึง สถานภาพ โสด สมรส หรือ หม้าย โดยสถานภาพ มีส่วนสำคัญในการกำหนดอุปสงค์ของเงินกู้ หากพิจารณาถึงสถานภาพแล้ว สถานภาพสมรส เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการก่อหนี้ เพราะต้องรับผิดชอบบุคคลในครอบครัวเพิ่มขึ้น

อาชีพ หากครัวเรือนของผู้มีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ประจำจะมีความสามารถในการชำระเงินกู้มากกว่าอาชีพที่ไม่มั่นคง

รายได้ หมายถึง รายได้ในปัจจุบัน ของครัวเรือน รายได้ดังกล่าวเป็นตัวแทนของความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ของครัวเรือน ซึ่งเกิดจากรายได้สุทธิต่อเดือนของครัวเรือน

อัตราดอกเบี้ย คือ ต้นทุนของเงินกู้ ซึ่งครัวเรือนผู้กู้ได้นำเงินกู้ไปลงทุนใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ โดยผู้กู้จะเปรียบเทียบระหว่างอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเป็นต้นทุนของเงินกู้ กับอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน

มูลค่าหนี้ คือ ปริมาณเงินกู้ที่กลุ่มตัวอย่างได้กู้ยืมเพื่อนำมาใช้จ่าย

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามมาทำการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธีไคสแควร์ (Chi-Square) โดยวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา และหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ทำการศึกษว่าตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมมากที่สุดเพียงใด

4. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้กู้ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกู้ยืม

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

5.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครัวเรือนที่มีการกู้ยืม ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 390 ตัวอย่าง

5.3 ตัวแปรของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

5.3.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ย

5.3.2 ตัวแปรศึกษา ได้แก่ มูลค่าหนี้

5.4 การจัดเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงระหว่างเดือน มีนาคม 2553 – เมษายน 2553

6. ข้อจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามควรจะมียังจำนวนตัวอย่างมากกว่านี้ เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีหลากหลายและมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

ครัวเรือน หมายถึง บุคคลในครัวเรือนที่มีจำนวนคนในครัวเรือน ตั้งแต่ 1 คน ขึ้นไป อยู่รวมกันและมีการบริโภคปัจจัย 4 ร่วมกัน โดยบุคคลเหล่านี้อาจจะเป็นสามี ภรรยา หรือ บุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรืออาศัยอยู่ร่วมกันและมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว

หัวหน้าครัวเรือน หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของสมาชิกอื่นในครัวเรือนโดยยกย่องให้เป็นหัวหน้า อาจจะเป็นผู้รับผิดชอบทางการเงินและสวัสดิการของครัวเรือนหรือไม่ก็ตาม

รายได้ของครัวเรือน หมายถึง เงินได้ในรูปของตัวเงิน Money Income ของสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง กำไร เงินโอน ดอกเบี้ย หรือรายได้อื่น ๆ ที่หักค่าใช้จ่ายแล้ว

หนี้สิน ของครัวเรือน หมายถึง มูลค่าหนี้จากการกู้ยืม การเช่าซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ตลอดจนสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน รวมทั้งการซื้อเชื่อสินค้าอุปโภคบริโภคที่ยังไม่ได้ชำระเงินของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

แหล่งเงินกู้ หมายถึง แหล่งเงินที่ครัวเรือนไปกู้ยืม ทั้งเป็นสถาบันการเงินประเภทธนาคาร และ มิใช่ธนาคาร ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์ออมทรัพย์ บุคคลภายนอกทั่วไป เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ดังนี้

สามารถนำผลการศึกษาดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ในการแก้ปัญหาการกู้ยืม เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดควบคุมการก่อหนี้ของครัวเรือนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้ยืม
2. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกู้ยืม

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้ยืม

แนวคิดเกี่ยวกับการกู้ยืมของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันออกไป จึงทำให้คำจำกัดความของการกู้ยืมมีมากมาย ดังต่อไปนี้

1.1 ทฤษฎีการบริโภคที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาอ้างอิงเพื่อประกอบการศึกษา ดังนี้

1.1.1 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์ (Absolute Income Theory of Consumption)

ทฤษฎีการบริโภคมวลรวมหรือทฤษฎีการบริโภคแบบรายได้สัมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis) เป็นแนวคิดของ John Maynard Keynes มีสาระสำคัญดังนี้

$$C = C_a + bY; 0 < C < 1$$

โดยที่ a คือ จุดตัด (Intersect) ของเส้นการบริโภคบนแกนตั้ง หรือ ระดับการบริโภคเมื่อรายได้เท่ากับศูนย์ หรือ ระดับการบริโภคที่เป็นอิสระ หรือไม่ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ปัจจุบัน

B คือ ความชัน (Slope) ของเส้นการบริโภค หรือ ความโน้มเอียงที่จะบริโภคเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้ในปัจจุบันเพิ่มขึ้น

1 หน่วย

$$APC = \frac{C}{Y} = \frac{Ca + b}{Y} = \frac{Ca}{Y} + MPC$$

นั่นคือ

$$APC > MPC$$

1) การบริโภคแท้จริงแปรผันไปตามรายได้สุทธิแท้จริง ผู้บริโภคไม่มีภาพลวงตาทางการเงิน คือ ปริมาณการบริโภคที่ตั้งใจไว้ถูกกำหนดโดยรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ในขณะนั้น การเปลี่ยนแปลงปริมาณการบริโภคที่ตั้งใจ ใช้น้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่บุคคลสามารถจับจ่ายใช้สอย (MPC มีค่าน้อยกว่า 1) MPC เป็นบวก และมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าเมื่อรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น ปริมาณการบริโภคก็จะเพิ่มขึ้น โดยที่การเพิ่มขึ้นของปริมาณการบริโภคจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ นั่นคือ ค่าของ b หรือความโน้มเอียงในการบริโภคส่วนเพิ่ม (Marginal Propensity to Consume : MPC) จะเป็นบวกเมื่อรายได้สุทธิแท้จริงเพิ่มขึ้น การบริโภคก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งความโน้มเอียงในการบริโภคค่อนข้างจะมีเสถียรภาพ

2) ค่าของ a คือ มูลค่าของการบริโภคที่เกิดขึ้นจริงเมื่อรายได้สุทธิแท้จริงเป็นศูนย์ หรือเราอาจมองค่า a เป็นระดับการบริโภคที่จำเป็นต่ำสุดในการยังชีพ

3) จากคำกล่าวของ Keynes ที่ว่า เมื่อรายได้สูงขึ้นสัดส่วนของการออมต่อรายได้จะสูงขึ้น แปลความหมายได้ว่า เมื่อรายได้สูงขึ้นสัดส่วนของการบริโภคต่อรายได้จะลดลง สัดส่วนของการบริโภคต่อรายได้นี้เรียกว่า แนวโน้มการบริโภคส่วนเฉลี่ย (Average Propensity to Consume : APC) จะลดลง นั่นก็หมายความว่า สัดส่วนการออมที่มีต่อรายได้เพิ่มขึ้น หรือค่า APS เพิ่มขึ้น บุคคลมีแนวโน้มออมมากขึ้น

Keynes เชื่อว่าในระบบเศรษฐกิจที่ผู้บริโภคมีเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ตั้งใจไว้ของครัวเรือนในงวดเวลาหนึ่งจะถูกกำหนดโดยระดับรายได้สัมบูรณ์ในงวดเวลานั้น โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ รายได้ดังกล่าวควรเป็นรายได้ประชาชาติที่สุทธิหลังหักภาษีแล้ว (เป็นรายได้ที่สามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริง) แม้ว่าบุคคลจะยังไม่มีรายได้ ($Y = 0$) แต่เพื่อความอยู่รอดก็ยังคงต้องกินต้องใช้

ปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค

นักเศรษฐศาสตร์เชื่อว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคมากที่สุด คือ รายได้แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในแนวคิดของรายได้ว่าเป็นรายได้ประเภทใด แต่ข้อสรุปส่วนใหญ่ คือ การบริโภคจะถูกกำหนดโดยรายได้เป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการบริโภค เช่น

- 1) ความมั่งคั่งหรือทรัพย์สิน (Wealth) ซึ่งอิทธิพลของทรัพย์สินที่มีต่อการบริโภคมีการอธิบายจากทฤษฎีช่วงอายุขัย แม้ว่าทฤษฎีรายได้ถาวรจะไม่ปรากฏตัวแปรทรัพย์สินมาอย่างเด่นชัดในการฟังก์ชันการบริโภค แต่ Friedman ได้อธิบายว่า รายได้ถาวรเป็นรายได้ที่สามารถนำมาบริโภคโดยไม่กระทบต่อฐานะทรัพย์สิน ดังนั้น ทรัพย์สินจึงถือว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค
- 2) จำนวนสินค้าคงทนถาวรที่บุคคลมีอยู่ เช่น รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ ถ้าบุคคลมีสินค้าประเภทคงทนถาวรอยู่แล้วเป็นจำนวนมาก โอกาสที่จะซื้อหามาใหม่ก็มีน้อยเพราะสินค้าเหล่านี้มีอายุการใช้ประโยชน์ยาวนาน แต่ถ้าบุคคลมีสินค้าประเภทคงทนถาวรอยู่จำนวนน้อยจึงมีแนวโน้มที่จะซื้อหามาใหม่มากขึ้น
- 3) การคาดคะเนเกี่ยวกับราคาสินค้าในอนาคต ถ้าผู้บริโภคคาดว่าปริมาณสินค้าจะขาดแคลนหรือคาดว่าราคาสินค้าจะสูงขึ้น ผู้บริโภคจะพากันซื้อสินค้ามากขึ้นแต่ถ้าผู้บริโภคคาดว่าปริมาณสินค้าจะล้นตลาดหรือคาดว่าราคาสินค้าจะลดลงแล้ว ผู้บริโภคจะชะลอการซื้อไว้ โดยรอให้ราคาลดลงถึงที่สุดก่อนจึงจะซื้อ
- 4) อัตราดอกเบี้ย (Interest) นักเศรษฐศาสตร์สำนัก Classic เชื่อว่าเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจะเป็นแรงจูงใจให้มีการออมมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การบริโภคลดลง
- 5) การคาดคะเนเกี่ยวกับรายได้ในอนาคต ถ้าผู้บริโภคคาดคะเนว่ารายได้ในอนาคตของเขาจะสูงขึ้น ผู้บริโภคมีแนวโน้มจะใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากขึ้น เก็บออมน้อยลงโดยหวังว่ารายได้ที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตจะสามารถชดเชยการออมที่ต่ำลงในปัจจุบันได้ แต่ถ้าผู้บริโภคคาดว่าในอนาคตเขาจะมีรายได้ลดลงหรือไม่มีรายได้แล้ว ผู้บริโภคจะลดการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยเตรียมเก็บออมเงินเพิ่มขึ้นเพื่อจะไม่ให้เดือดร้อนในอนาคต
- 6) ระดับราคาและภาวะเงินเฟ้อ ถ้ารายได้ตัวเงิน (Nominal Income) และระดับราคามีอัตราเพิ่มขึ้นเท่ากัน ทำให้รายได้แท้จริงมีระดับคงเดิมแล้ว การบริโภคแท้จริงก็จะไม่เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมดังกล่าวมีข้อสมมติว่าผู้บริโภคไม่ถูกหลอกด้วยภาพลวงตาของเงิน หากผู้บริโภคมีภาพลวงตาของเงินแสดงว่าผู้บริโภคจะยึดมูลค่าตัวเงินเป็นหลัก โดยมีได้สนใจอำนาจซื้อหรือค่าที่แท้จริงของเงิน
- 7) รสนิยมของผู้บริโภค เมื่อผู้บริโภคมีรสนิยมเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะของการชอบหรือไม่ชอบและชอบมากขึ้นหรือน้อยลงทำให้การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

8) การเลียนแบบในการบริโภค โดยทั่วไปแล้วผู้บริโภคมักจะเอาอย่างหรือตามอย่างผู้อื่นในการบริโภคเสมอ ดังนั้น ถ้าผู้บริโภคมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดหรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นแล้ว ย่อมจะเอาอย่างในการบริโภค

1.1.2 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมพันธ์ (Relative Theory of Consumption)

ผู้นำเสนอทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมพันธ์ คือ James S. Duesenberry ซึ่งมีสมมติฐานสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1) ผู้บริโภคมักจะเลียนแบบการบริโภคของผู้มีรายได้ระดับเฉลี่ยในสังคม (Relative Consumption Level) ยิ่งกว่าการบริโภคของตนเองโดยเอกเทศ (Absolute Consumption Level) ทั้งนี้ เนื่องจากในสังคมเศรษฐกิจที่ถูกครอบงำโดยลัทธิบริโภคนิยม ซึ่งอาศัยสื่อโฆษณาทุกชนิดสร้างแรงผลักดันให้ผู้บริโภคทำการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคมจะมีค่า APC สูงกว่าผู้มีรายได้สูง เพราะผู้บริโภคเหล่านี้พยายามรักษาระดับการบริโภคของตนให้ใกล้เคียงกับคนทั่วไปในสังคม ส่วนผู้ที่มีรายได้สูงกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคมแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากมีรายได้สูงจึงแบ่งรายได้ไปใช้จ่ายบริโภคในสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มแรก ในระยะยาวหากแบบแผนการกระจายรายได้ในสังคมยังคงเดิม การบริโภคจะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนคงที่กับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น APC ในระยะยาวจึงมีค่าคงที่

2) ความเคยชินกับระดับการบริโภคในอดีตเป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อการบริโภคในปัจจุบัน ผู้บริโภคมักจะยึดอยู่กับการบริโภคในระดับสูงที่ผ่านมา แม้ว่ารายได้ในปัจจุบันลดต่ำลงแต่ผู้บริโภคจะลดการออมยิ่งกว่าลดการบริโภค นั่นคือ APS จะเพิ่มขึ้นต่อเมื่อรายได้ปัจจุบันเพิ่มขึ้นสูงกว่ารายได้สูงสุดในอดีต

จากสมมติฐานข้างต้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สัมพันธ์ในระยะสั้นเขียนเป็นสมการ ได้ดังนี้

$$C_{SR} = C_u + bY \quad \text{โดยที่} \quad APC > MPC$$

ส่วนการบริโภคในระยะยาวเขียนเป็นสมการได้ว่า

$$C_{LR} = bY \quad \text{โดยที่} \quad APC = MPC$$

1.1.3 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้แบบถาวร (Permanent Income Theory of Consumption)

T.N. Brown เป็นบุคคลแรกที่ทำให้ความสนใจเกี่ยวกับนิสัยและความล่าช้าของพฤติกรรมผู้บริโภค เขาได้กล่าวว่า “ปฏิกริยาตอบโต้ที่ผู้บริโภคมีต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้จะไม่เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่จะค่อยเป็นค่อยไปที่ละน้อย”

ต่อมา Milton Friedman ได้พัฒนาแนวคิดนี้ในแง่ที่ว่า การบริโภคในปัจจุบันขึ้นอยู่กับสิ่งที่เป็นมากกว่ารายได้ปัจจุบันเช่นกัน นั่นคือ การบริโภคในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับรายได้ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นแล้ว ยังขึ้นอยู่กับรายได้ในอนาคตที่ผู้บริโภคคาดว่าจะได้รับอีกด้วย กล่าวคือ ปัจจุบันการใช้จ่ายในการบริโภคนั้นไม่จำเป็นจะต้องผูกพันกับรายได้ในปัจจุบันตราบเท่าที่ผู้บริโภคสามารถใช้จ่ายในอนาคตโดยการกู้ยืมและยอมเสียดอกเบี้ย และ Friedman ได้กำหนดให้รายได้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (Permanent Income) และรายได้ชั่วคราว (Transitory Income) และกำหนดให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคประกอบด้วย 2 ส่วนเช่นกัน คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคถาวร (Permanent Consumption) และค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคชั่วคราว (Transitory Consumption) ตามแนวคิดของ Friedman รายได้ถาวร หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของรายได้เฉลี่ยระยะยาวที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ที่เป็นมนุษย์ (Human Wealth) และสินทรัพย์ที่ไม่ใช่มนุษย์ (Non-human Wealth) ซึ่งในระยะยาว รายได้ถาวรในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งจะเท่ากับรายได้ถาวรในอดีต

Milton Friedman ได้นำเสนอทฤษฎีการบริโภคสัมพันธ์กับรายได้แบบถาวรในปี ค.ศ. 1957 โดยมีสมมติฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) รายได้ที่เกิดขึ้นจริงและการบริโภคที่เกิดขึ้นจริงในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง แบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นรายได้ถาวรและส่วนที่เป็นรายได้ชั่วคราว เขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$\text{รายได้} \quad Y = Y_p + Y_t$$

$$\text{การบริโภค} \quad C = C_p + C_t$$

โดยที่

Y	คือ	รายได้ที่เกิดขึ้นจริง
Y_p	คือ	รายได้ถาวร
Y_t	คือ	รายได้ชั่วคราว
C	คือ	การบริโภคที่เกิดขึ้นจริง
C_p	คือ	การบริโภคถาวร
C_t	คือ	การบริโภคชั่วคราว

โดยรายได้ถาวร จะเป็นรายได้ประจำ รวมทั้งรายได้ที่มาจากผลตอบแทนของทรัพย์สิน รายได้ส่วนนี้สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยไม่กระทบถึงทรัพย์สินที่สะสมไว้ส่วนรายได้ ชั่วคราว เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย หรือเกิดขึ้นเพียงชั่วคราว อาจมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ ในกรณีที่รายได้ชั่วคราวเป็นบวก ได้แก่ ขายที่ดิน ได้เงินแล้วนำเงินไปซื้อรถยนต์ขับ แล้วเกิดอุบัติเหตุต้องเสียค่ารักษาพยาบาล ซึ่งรายได้ชั่วคราวนี้จะไม่อิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภค

การบริโภคถาวร คือ การบริโภคที่ต้องใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่วนการบริโภคชั่วคราว เป็นการใช้จ่ายเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว อาจมีค่าเป็นบวกหรือลบได้เช่นกัน

จากนิยามเกี่ยวกับรายได้และการบริโภค ดังกล่าว สามารถแบ่งบุคคลออกเป็น 3 กลุ่ม

(1) กลุ่มผู้มีรายได้ถาวรเท่ากับรายได้เฉลี่ยส่วนรวม ($Y_p = Y$) หรือรายได้ชั่วคราวเฉลี่ยเท่ากับ 0 ($Y_t = 0$)

(2) กลุ่มผู้มีรายได้ถาวรมากกว่ารายได้เฉลี่ยส่วนรวม ($Y_p > Y$) หรือรายได้ชั่วคราวเฉลี่ยน้อยกว่า 0 ($Y_t < 0$)

(3) กลุ่มผู้มีรายได้ถาวรน้อยกว่ารายได้เฉลี่ยส่วนรวม ($Y_p < Y$) หรือรายได้ชั่วคราวเฉลี่ยมากกว่า 0 ($Y_t > 0$)

2) การบริโภคถาวรเป็นสัดส่วนคงที่ (k) เมื่อเทียบกับรายได้ถาวร หรืออีกนัยหนึ่ง k คือ MPC_p และมีค่าคงที่ เขียนสมการการบริโภคถาวรได้ ดังนี้

$$C_p = kY_p$$

3) รายได้ชั่วคราว (Y_t) ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ถาวร (Y_p) การบริโภคชั่วคราว (C_t) ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคถาวร (C_p) อีกทั้งไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ชั่วคราว (Y_t) นั่นคือ $MPC_t = 0$ สรุปก็คือ ตัวแปรชั่วคราวจะ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรประเภทถาวร

1.1.4 ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption)

ทฤษฎีการบริโภคในวัฏจักรได้รับการพัฒนาขึ้นโดย Franco Modigliani ร่วมกับลูกศิษย์ของเขาอีก 2 คน คือ Albert Ando และ Richard Brumberg ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวเริ่มต้นในปี ค.ศ. 1954 ตามแนวคิดนี้ไม่เชื่อว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในระยะเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับระดับรายได้สัมบูรณ์ในจุดเวลานั้นตามแนวความคิดของ John Maynard Keynes แต่ควรขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต มากกว่า ซึ่งทฤษฎีการบริโภคแบบวัฏจักรชีวิตมีสมมติฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ

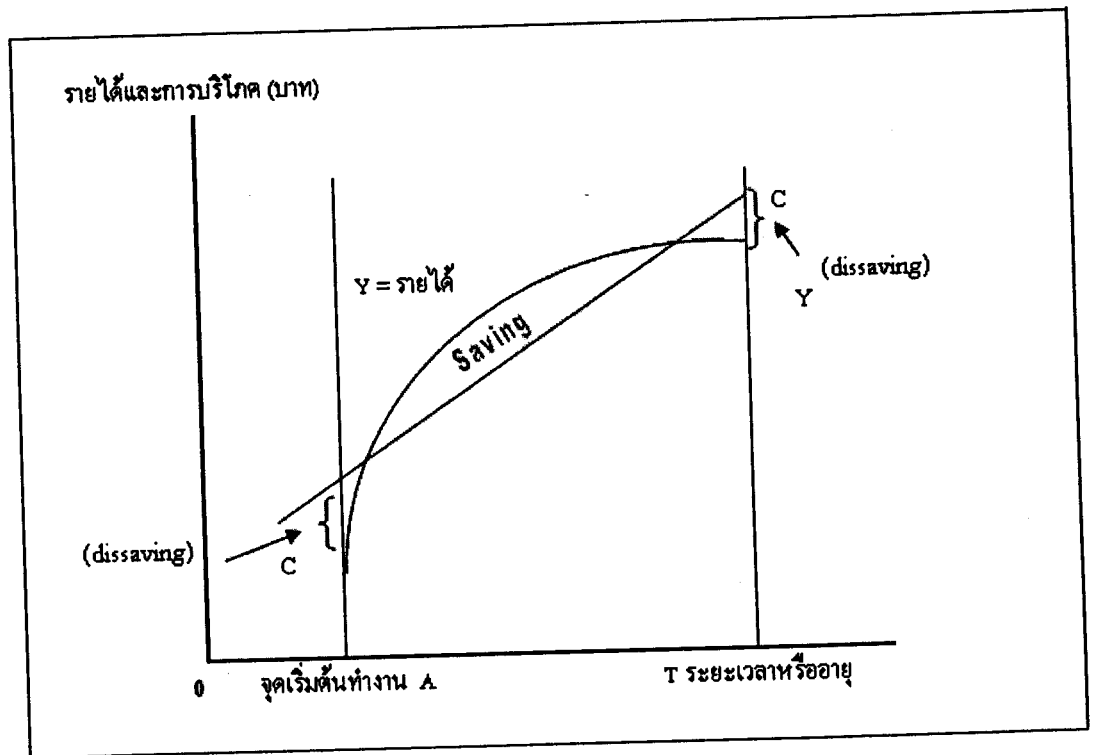
1) กระแสรายได้ในช่วงชีวิตของ ผู้บริโภคแต่ละคนมีรูปแบบคล้ายคลึงกันกล่าว

คือ ช่วงต้นและช่วงปลายของชีวิต มีกระแสรายได้ต่ำกว่าช่วงกลาง นอกจากนั้นระดับของการบริโภคก่อนข้างคงที่ หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ดังนั้น ในช่วงแรกและช่วงปลายของชีวิตการบริโภคจึงสูงกว่ารายได้ มีการออมสุทธิเป็นลบ ส่วนช่วงกลางของชีวิตมีการออกเป็นบวก

2) การบริโภค ณ เวลาใดเวลาหนึ่งจะเป็นสัดส่วนกับมูลค่าปัจจุบันของรายได้ที่คาดว่าจะได้รับตลอดช่วงอายุที่เหลือ หากมองเป็นรายบุคคล การบริโภคของผู้บริโภคแต่ละรายมีค่าเป็นสัดส่วนกับมูลค่าปัจจุบันของรายได้ตลอดชีวิต

หากพิจารณาการกระจายรายได้และปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิตที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่ง ๆ ดังรูป

ภาพที่ 2.1 การบริโภคในวัฏจักรชีวิต (Life-Cycle Theory of Consumption)

จะเห็นได้ว่าในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อย จะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง การกระจายรายได้ตลอดช่วงอายุจึงมีลักษณะเป็นไปตามเส้น YY ส่วนปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลจะสูงขึ้นเป็นลำดับตามอายุ โดยมีลักษณะของการกระจายปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคตามเส้น CC เมื่อทำการเปรียบเทียบกันระหว่างเส้น YY และ CC แล้ว จะพบว่าในต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้น บุคคลจึงต้องประพடுத்தเงินผู้ก่อ

หนี้ ต่อมาในช่วงกลางของชีวิตจึงเริ่มที่จะมีรายได้เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้เดิมได้และเก็บเงินสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต นั่นคือ คราวเรือนที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นบุคคลอายุน้อยหรืออยู่ในวัยสูงอายุมักจะมีค่า APC (Average Propensity to Consume: ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค) สูง ในขณะที่ครัวเรือนที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นบุคคลในวัยกลางคนจะมีค่า APC ต่ำ ถ้าหากพิจารณาในแง่ของการตัดสินใจเพื่อการบริโภคของครัวเรือนแล้ว ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับมูลค่าปัจจุบันในงวดเวลานั้นของกระแสรายได้ตลอดช่วงชีวิตซึ่งเป็นค่าสะท้อนให้เห็นถึงระดับรายได้คาดคะเนตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของครัวเรือน สามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

$$C_t = k(PV_t) \quad : 0 < k < 1$$

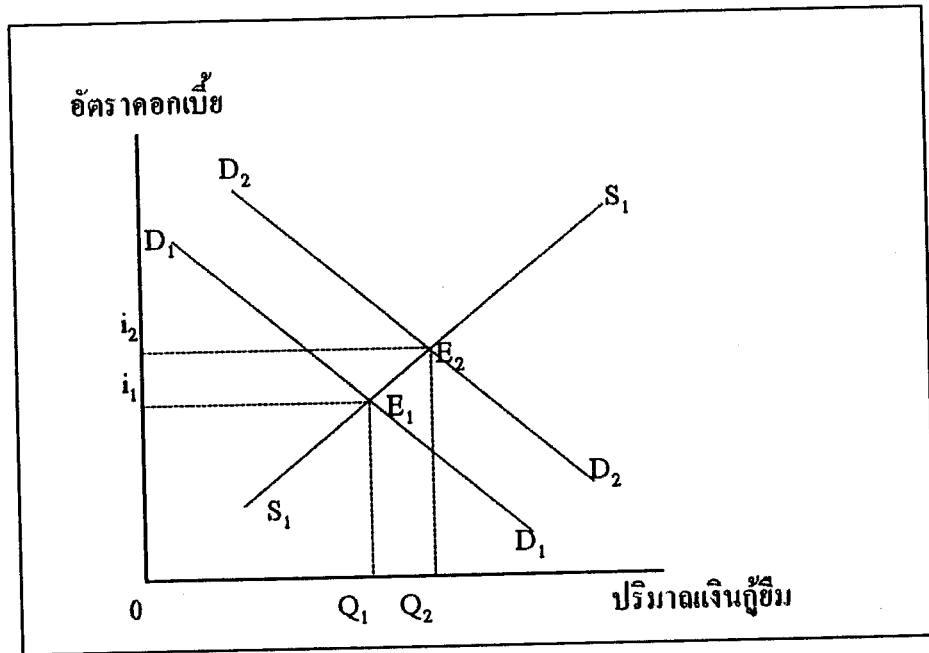
โดยที่ C_t คือ การบริโภคในงวดเวลา t
 PV_t คือ มูลค่าปัจจุบันในงวดเวลา t ของรายได้ที่จะได้รับตลอดชั่วอายุขัย

1.2 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืม

บุคคลแต่ละคนให้มูลค่าแห่งการใช้ในสินค้าและบริการในปัจจุบันกับในอนาคตแตกต่างกัน ทำให้เกิดความต้องการกู้ยืมขึ้น กล่าวคือ ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยระดับหนึ่งจะมีฝ่ายหนึ่งต้องการให้กู้และในขณะที่เดียวกันก็มีอีกฝ่ายหนึ่งที่ต้องการขอกู้

1.3.1 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของคลาสสิก (Classical Theory)

ทฤษฎีการกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยคุณภาพของคลาสสิกเป็นทฤษฎีที่เรียบง่ายกว่าทฤษฎีอื่น ๆ อัตราดอกเบี้ยคุณภาพถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุนและอุปสงค์ของเงินทุน โดยอุปทานของเงินทุน ได้แก่ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอุปทานของเงินออมจะมากขึ้น และถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงอุปทานของเงินทุนก็จะลดลง ดังนั้นเส้นอุปทานของเงินทุนจะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา เช่นเดียวกับอุปทานของสินค้าและบริการ อื่น ๆ ส่วนในด้านอุปสงค์ของเงินทุน ซึ่งเป็นความต้องการลงทุนของภาคธุรกิจ อุปสงค์ของเงินลงทุนมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นปริมาณความต้องการลงทุนจะลดลงเนื่องจากมีต้นทุนในการกู้ยืมเงินที่สูงขึ้นเพิ่มเนื่องจากมีต้นทุนในการกู้ยืมเงินที่ต่ำลง แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้ข้อสมมติฐานว่าไม่มีส่วนรั่วไหลของเงินออม (Hoarding) และในขณะเดียวกันไม่มีแหล่งเงินแหล่งอื่นนอกเหนือจากเงินออมของผู้ออม และไม่มีการสร้างเงินของระบบธนาคารพาณิชย์

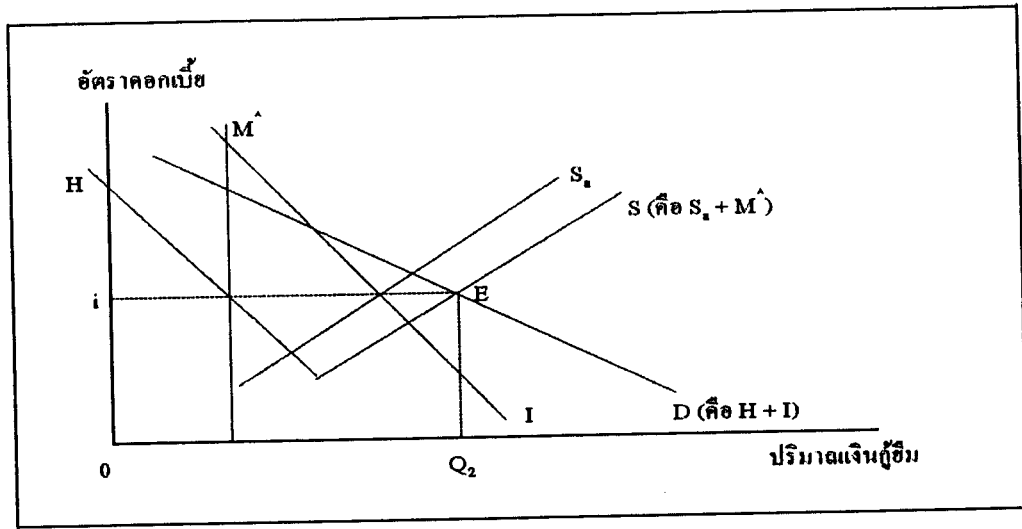

ภาพที่ 2.2 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพของสำนักคลาสสิก

จากภาพที่ 2.2 แกนตั้งวัดอัตราดอกเบี้ย ส่วนแกนอนวัดปริมาณเงินกู้ยืม โดยดุลยภาพเริ่มต้นที่จะ E_1 เนื่องจากเกิดการตัดกันระหว่างเส้น D_1, D_1 ซึ่งเป็นเส้นความต้องการเงินลงทุนของภาคธุรกิจ กับเส้น S_1, S_1 ซึ่งเป็นเส้นเงินออมของระบบเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพจะเกิดจากจุดตัดของเส้น D_1, D_1 กับเส้น S_1, S_1 ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพจึงเท่ากับ Oi_1 และมีปริมาณเงินกู้ยืมดุลยภาพเท่ากับ OQ_1 ต่อมาถ้าในระบบเศรษฐกิจภาคธุรกิจเกิดการผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ (New Innovation) จะมีผลทำให้เส้นอุปสงค์ของเงินทุนขยับเป็นเส้นใหม่ (Shift) จากเส้น D_1, D_1 เป็นเส้น D_2, D_2 ตัดกับเส้น S_1, S_1 เกิดดุลยภาพใหม่คือจะ E_2 ทำให้ได้อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพใหม่จะสูงขึ้นเป็น OQ_2

1.2.2. ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Fund Theory)

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้นี้มีพื้นฐานคล้ายกับทฤษฎีของคลาสสิก แต่มีการนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาประกอบการวิเคราะห์ นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับความเห็นที่ว่าอัตราดอกเบี้ยโดยแท้จริงแล้วไม่ได้จ่ายเพื่อการออมแต่เป็นการจ่ายสำหรับการให้กู้ไม่ว่าแหล่งเงินกู้นั้นจะมาจากไหนและถูกไปเพื่อจุดประสงค์อะไร ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินให้กู้ยืม (Supply of Loanable Fund) กับอุปสงค์ของเงินกู้ (Demand for Loanable Fund)

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้

อุปทานของเงินให้กู้มีแหล่งที่มา 2 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ เงินออม (Saving-Sa) และการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน (Money Supply - $\hat{M}$) ได้แก่ การขยายสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ที่เข้าไปสู่ตลาดสินเชื่อ ดังนั้น การวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้จึงเป็นลักษณะของ “Flow Concept”

ส่วนในด้านอุปสงค์ของเงินกู้นั้นมีที่สำคัญ ได้แก่ การลงทุนและการถือเงินไว้เฉย ๆ ซึ่งเป็นเงินที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ (Hoarding - H) การถือเงินชนิดนี้อาจจะมีค่าเป็นลบ ซึ่งเรียกว่า “Dishoarding” อันเกิดจากประชาชนนำเอาเงินที่ถือไว้เฉย ๆ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ (Hoarding) ในรอบปีที่ผ่านมาออกเป็นเงินทุนพร้อมที่จะให้กู้ หรือเกิดจากประชาชนลดสัดส่วนของการถือเงินที่เป็นเงินตรา อันมีผลทำให้เงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้จึงแสดงได้เป็นสมการ ดังต่อไปนี้

$$S_s + M = H + I \dots\dots\dots(1)$$

จากภาพที่ 2.3 เส้น H ทอดลงจากซ้ายไปขวา แสดงถึงการถือเงินสดอยู่ในมือนั้นมีค่าเสียโอกาสในตัวของมันเอง ถ้าหากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นถึงระดับหนึ่ง ค่าของ H จะติดลบ ซึ่งเรียกว่า “Dishoarding” ส่วนเส้น I แสดงถึงความต้องการเงินทุนเพื่อการลงทุน ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยสูง ปริมาณความต้องการเงินทุนจะลดลง และอัตราดอกเบี้ยต่ำลงปริมาณความต้องการถือเงินลงทุนจะสูงขึ้น ทำให้เส้น I จึงเป็นเส้นทอดลงจากซ้ายไปขวา ดังนั้น เส้นอุปสงค์ของเงินกู้โดยรวม (Total Demand for Loanable Fund - D) จึงเป็นเส้นทอดลงจากซ้ายไปขวาคู่ด้วยเช่นเดียวกันเพราะเป็นที่ได้จากการรวมกันของเส้น H กับเส้น I นั่นเอง

ส่วนเส้น M' จะมีความชันอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับ "Money Supply Function" กับนโยบายการเงินของระบบเศรษฐกิจนั้น ซึ่งนโยบายการเงินและอุปทานของเงินจะตอบสนองอัตราดอกเบี้ยในทิศทางเดียวกันทำให้เส้น M' มีลักษณะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา แต่ถ้าเป็นกรณีอื่นแล้ว อัตราดอกเบี้ยจะไม่มีผลต่อเส้น M' ส่วนเส้นเงินออม S_a จะมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทิศทางเดียวกัน ทำให้เส้น S_a มีลักษณะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา อันมีผลทำให้เส้นอุปทานของเงินให้กู้ทั้งหมด (Total of Loanable fund-S) มีลักษณะเป็นเส้นทอดขึ้นจากซ้ายไปขวาด้วยเช่นกัน เพราะเป็นผลรวมของเส้น M' กับเส้น S_a ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยจุดตัดของเส้น S และ D ทำให้ได้อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพเท่ากับ O_i1 และมีปริมาณเงินกู้ดุลยภาพเท่ากับ OQ_1

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้คงที่อธิบายในส่วนของตลาดเงินเชื่อเท่านั้น ดังเศรษฐกิจโดยส่วนรวม เพียงแต่เป็นทฤษฎีที่อธิบายในส่วนตลาดเงินเชื่อเท่านั้น ดังนั้น เพื่อที่จะทำให้ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีความเป็นจริง (Realistic) จำเป็นต้องขยายความอุปสงค์ของเงินกู้ซึ่งส่วนใหญ่มิใช่เพื่อการลงทุนเท่านั้นแต่ยังเพื่อการบริโภคและการกู้ยืมของรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกู้ยืมของรัฐบาลมีกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยมิใช่น้อย การกู้ยืมเพื่อการลงทุนของธุรกิจส่วนหนึ่งเป็นการกู้เพื่อสร้างที่พักอาศัยด้วยการจำนอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ดังนั้น ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ในด้านอุปสงค์ของเงินกู้จำเป็นต้องคำนึงถึงการกู้ของรัฐบาล (B_g) การกู้ยืมของผู้บริโภค (B_c) การกู้ยืมของธุรกิจ (B_b) การกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย (B_h) และการกู้ยืมเพื่อการเก็งกำไร (B_s) ดังนั้น จึงทำให้สมการทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้ดังนี้

$$S + M' = H + I + B_g + B_c + B_d + B_h + B_s \dots \dots \dots (2)$$

จากสมการที่ (2) ข้างต้นนี้ทำให้อุปสงค์ของเงินทุนครอบคลุมไปทั่วภาคเศรษฐกิจทุกภาค อันทำให้ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

1.2.3. ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่อง (Liquidity Preference Theory)

ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องของ จอห์น เอ็ม.เคนส์ (John M. Keynes) ซึ่งอธิบายว่า อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพในตลาดนั้นถูกกำหนดขึ้นจากเส้นความต้องการถือเงิน (Demand for Money) ตัดกับเส้นอุปทานของเงิน (Supply of Money) ในด้านความต้องการถือเงินนั้นเคนส์แบ่งอุปสงค์ของเงินหรือความต้องการถือเงินออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

1) ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transaction Demand) ความต้องการลักษณะนี้ได้แก่ บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความจำเป็นในการถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการดำรงชีพในแต่ละวัน เช่น ซื้ออาหาร เสื้อผ้า และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังรวมบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีความจำเป็นในการถือเงินเพื่อซื้อสินค้าและบริการเพื่อการดำรงชีพในแต่ละวัน เช่น ซื้ออาหาร เสื้อผ้า

และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังรวมถึงการถือเงินของภาคธุรกิจในการดำเนินธุรกิจประจำวันอีกด้วย ดังนั้น ความต้องการถือเงินลักษณะนี้ด้วยตัวกำหนดที่สำคัญก็คือ รายได้ นอกจากนี้หากอัตราดอกเบี้ยระดับสูงอย่างมากก็อาจจะมีผลต่อการถือเงินประเภทนี้ในลักษณะความสัมพันธ์ที่ตรงกันข้าม

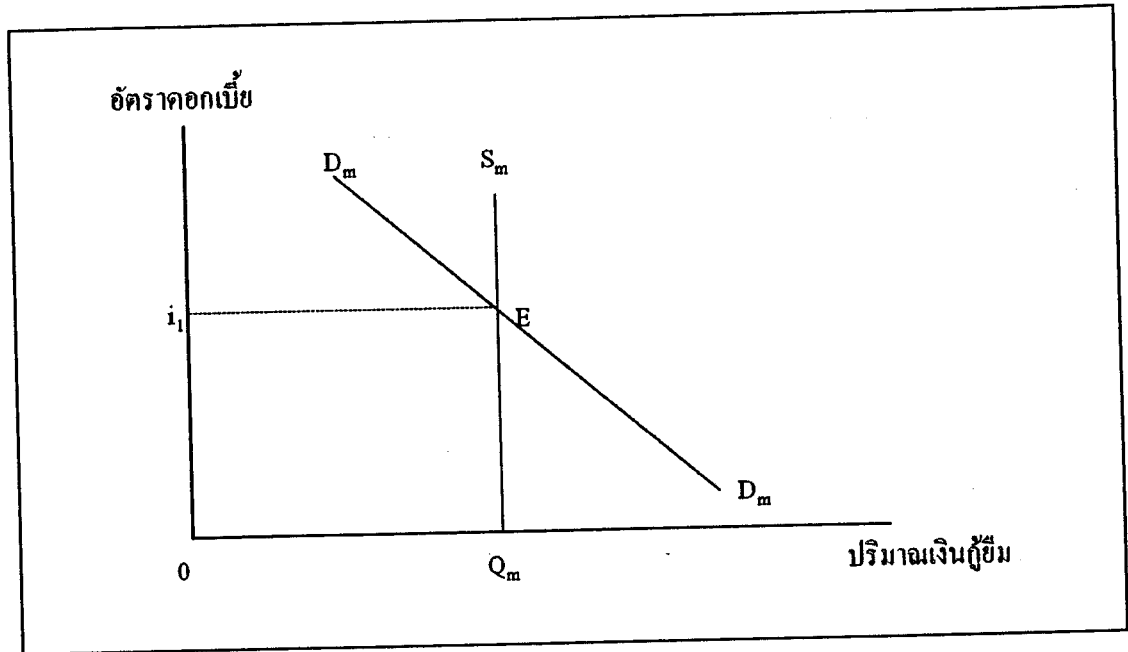
2) ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand) ความต้องการถือเงินไว้ใช้ในยามฉุกเฉินเกิดจากความไม่แน่นอนของรายรับและรายจ่ายในอนาคต ดังนั้น จึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย แต่อย่างไรก็ตาม การถือเงินประเภทนี้อาจไม่ได้ใช้ก็ได้ ดังนั้นจึงมีความไหวตัว (Sensitive) ต่ออัตราดอกเบี้ยไวกว่าความต้องการถือเงินประเภทจับจ่ายใช้จ่าย

3) ความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand) ความต้องการถือเงินประเภทจับจ่ายใช้สอยและการถือเงินไว้ใช้ยามจำเป็นนั้น ซึ่งไม่มีส่วนขัดแย้งกับแนวคิดของคลาสสิกแต่อย่างใด ความต้องการถือเงินชนิดเพื่อจับจ่ายใช้สอยนั้นเงินทำหน้าที่เพียงเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น ส่วนความต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรของเคนส์ แนวคิดที่แตกต่างไปจากของคลาสสิกเป็นอย่างมาก ทั้งนี้โดยสำนักคลาสสิกมีความเชื่อว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะไม่ถือเงินไว้เกินความจำเป็นในการจับจ่ายใช้สอย (รวมทั้งถือไว้ใช้ยามฉุกเฉินด้วย) ถ้ามีเช่นนั้นแล้วจะสูญเสียดอกผลที่ควรจะได้ เช่น การลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์ เหตุผลจึงมีอยู่ว่าแม้อัตราดอกเบี้ยจะต่ำเพียงใดก็ตามการที่ได้ผลตอบแทนบ้างก็ยังคงดีกว่าไม่ได้อะไรเสียเลย เคนส์ชี้ให้เห็นว่าการซื้อหลักทรัพย์ก็จะต้องเป็นการคาดคะเนว่าอัตราดอกเบี้ยจะไม่สูงขึ้นในช่วงที่เขาถือหลักทรัพย์อยู่ ถ้าในกรณีที่เขาเชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตจะสูงขึ้นแล้วจะเป็นการฉลาดที่เขาถือเงินตราแทนการถือสินทรัพย์ในรูปของหลักทรัพย์ ถ้าหากว่าอัตราดอกเบี้ยในอนาคตเป็นสิ่งที่รู้และ “แน่นอน” ก็จะไม่มีการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการถือเงินของเคนส์ก็จะไม่มีความขัดแย้งกับแนวคิดของสำนักคลาสสิกแต่ประการใด

ความต้องการถือเงินเพื่อการเก็งกำไรนี้มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากดอกเบี้ยเงินฝากต่ำ คนจะไม่นิยมฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์แต่จะนิยมซื้อหลักทรัพย์สูงขึ้นทำให้ราคาหลักทรัพย์ปรับตัวสูง มีผลทำให้คนขายหลักทรัพย์เพราะจะได้กำไรจากการขายและจะหันมาถือเงินเพื่อไว้เก็งกำไรสูงขึ้น ดังนั้น เมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำจึงทำให้มีความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไรสูง แต่ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจะทำให้ความต้องการถือเงินประเภทนี้จะมิต่ำลง

ส่วนอุปทานของเงิน (Supply of Money) ประกอบด้วยธนบัตร เหรียญกษาปณ์และเงินฝาก กระแสรายวันที่จ่ายคืนเมื่อทวงถามของระบบธนาคารพาณิชย์ อุปทานของเงินนี้ธนาคารกลาง

สามารถควบคุมได้ โดยการใช้นโยบายการเงินที่เหมาะสม ดังนั้น คุณภาพของอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดขึ้นโดยเส้นความต้องการถือเงินทั้งสามเส้น ประกอบกับเส้นอุปทานของเงิน ดังรูปที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 อัตราดอกเบี้ยคุณภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจสภาพคล่อง

จากภาพที่ 2.4 แกนตั้งวัดอัตราดอกเบี้ย ส่วนแกนนอนวัดปริมาณเงิน โดยเส้น S_m เป็นเส้นอุปทานของเงิน ส่วนเส้น D_m D_m เป็นเส้นอุปสงค์ของเงินโดยรวมหรือความต้องการถือเงินทั้งสามประเภทรวมกัน ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยเส้น D_m D_m ตัดกับเส้น S_m เกิดดุลยภาพที่จุด E ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยคุณภาพเท่ากับ Oi_1 และมีปริมาณเงินดุลยภาพเท่ากับ OQ_m

ทฤษฎีความพึงพอใจในสภาพคล่องจึงมีลักษณะเป็น "Stock Concept" นั่นคือ ปริมาณเงินจะหมายถึง ปริมาณเงินที่มีอยู่ในขณะใดขณะหนึ่ง ซึ่งผิดกับทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable Fund Theory) มีลักษณะเป็น "Flow Concept" อย่างไรก็ตาม มีนักเศรษฐศาสตร์บางท่านมีความเห็นว่า ทฤษฎีทั้งสองเป็นการอธิบายเรื่องเดียวกัน สามารถผสมผสานเข้าด้วยกันอย่างมีเอกภาพได้เป็นอย่างดี

2. ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกู้ยืม

ยรรยง ไทยเจริญ และคณะ ศึกษาเรื่องภาวะหนี้ครัวเรือนไทย : ความเสี่ยงและนัยเชิงนโยบายซึ่งรายงานนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์การกระจายตัวของหนี้ครัวเรือนในระดับต่าง ๆ ความเปราะบางของครัวเรือนในระดับมหภาคและจุลภาค การวิเคราะห์ที่มีต่อระบบสถาบันการเงินและต่อเศรษฐกิจมหภาค และแนวโน้มของหนี้สินภาคครัวเรือนในอนาคตการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลจากโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจของธนาคารแห่งประเทศไทย และฐานข้อมูลจากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ โดยมีทฤษฎีที่อ้างอิง คือ ทฤษฎีวัฏจักร (Life-cycle Model) และทฤษฎีรายได้ถาวร (Permanent Income Theory) แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา คือ Ordinary Least Square : OLS ศึกษาปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ของครัวเรือน และ Logit Model ในการศึกษาความต้องการกู้ยืม จากผลการศึกษาพบว่าปัจจุบันยังไม่สัญญาณที่บ่งชี้ว่าภาคครัวเรือนไทยมีหนี้สูงเกินไป หรือว่าคุณภาพของสินเชื่อของภาคครัวเรือนมีแนวโน้มลดลง สัดส่วนหนี้เสียของสินเชื่อส่วนบุคคลจะยังอยู่ในระดับสูง เป็นผลพวงจากช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ และสัดส่วนดังกล่าวก็มีแนวโน้มลดลง การศึกษาความเปราะบางของครัวเรือนในระดับมหภาคและจุลภาค พบว่าเครื่องชี้ฐานะทางการเงินในระดับมหภาคของครัวเรือนในปัจจุบันยังไม่มีสัญญาณบ่งชี้ถึงอันตรายใด ๆ การวิเคราะห์หนี้ที่มีต่อระบบสถาบันการเงินและต่อเศรษฐกิจมหภาค พบว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นต่อสถาบันการเงินนั้นมีไม่เท่ากัน นอกจากนี้ การเป็นหนี้ของภาคครัวเรือนยังแสดงนัยต่อเศรษฐกิจมหภาคจากความอ่อนไหวในการบริโภคภาคเอกชนและการลดลงของการออมภาคครัวเรือน แนวโน้มของหนี้ภาคครัวเรือนในอนาคต พบว่าหนี้ภาคครัวเรือนจะยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในอัตราที่ชะลอลง

อีกทั้งยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ภาวะหนี้สินครัวเรือนในปัจจุบันยังอยู่ในระดับที่สามารถจัดการได้ แต่ในระยะต่อไปที่ระดับหนี้ก่อตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจขึ้นได้ ผู้วางนโยบายจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะติดตามอย่างใกล้ชิดถึงความเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของหนี้ภาคครัวเรือน และภาคประชาชนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้การบริหารจัดการฐานะทางการเงินอย่างเหมาะสมในสถานะที่มีการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อได้มากขึ้น

วรสิทธิ์ โนนานนท์ (2543) ได้ศึกษาปัจจัยและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 ราย โดยแบ่งตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่สามารถชำระหนี้คืนเงินกู้ได้ตามกำหนด และกลุ่มที่ไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนด แล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้ Logit Model

ในด้านข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กู้ ผลการศึกษาพบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส มีบุคคลในครอบครัวจำนวน 4 คน มีอาชีพรับจ้างหรือลูกจ้างเอกชน มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน กู้สมรสไม่มีรายได้ ครอบครัวมีรายได้ 10,001 – 20,000 บาท วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหลังแรก ไม่มีผู้กู้ร่วม หลักประกันที่นำมาค้ำประกันการกู้ คือ ทาวน์เฮาส์ มีวงเงินกู้ 300,001 – 500,000 บาท ระยะเวลาในการผ่อนชำระ 11 – 15 ปี จำนวนที่ผ่อนชำระต่องวด 5,001 – 10,000 บาท ระยะเวลาที่ส่งชำระคืนถึงปัจจุบัน 4 – 6 ปี

สาเหตุที่ค้างชำระเงินกู้จากปัจจัยด้านรายได้เนื่องจากกิจการที่ทำมีรายได้ลดลงรายได้พิเศษลดลง ถูกออกจากงานหรือถูกเลิกจ้าง และถูกลดขั้นเงินเดือน ส่วนปัจจัยด้านรายจ่าย เนื่องจากถูกย้ายที่ทำงาน ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น มีรายจ่ายในการผ่อนชำระสินค้าเพิ่มขึ้น อุบัติเหตุ มีค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรเพิ่มขึ้น มีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลตนเองและครอบครัวเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ภาวะทางเศรษฐกิจ ถูกฟ้องให้ชำระหนี้อื่น ย้ายไปประกอบธุรกิจที่จังหวัดอื่น และปัญหาด้านครอบครัว ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่เป็นเหตุผลทำให้เกิดภาระหนี้ค้างชำระ ได้แก่ 1) รอขายหลักทรัพย์ที่กู้ 2) ช่วงที่ผ่านมามีอัตราดอกเบี้ยธนาคารสูง 3) อัตราดอกเบี้ยของธนาคารสูงกว่าจึงมุ่งชำระหนี้อื่นก่อน และ 4) รอเงินที่ได้จากการลงทุนและชำระครั้งเดียว

ในการศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการค้างชำระหนี้โดยใช้แบบจำลอง Logit Model นั้น ผลการวิเคราะห์พบว่า การค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยอาชีพของผู้กู้ แสดงว่าผู้กู้ที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือประกอบอาชีพที่มีเงินได้เป็นประจำทุกเดือน โอกาสเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระมีน้อยกว่ากลุ่มที่มีเงินได้ไม่แน่นอน ปัจจัยอายุของผู้กู้ แสดงว่าหากผู้กู้มีอายุมาก โอกาสที่จะเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระมีน้อยกว่ากลุ่มผู้กู้ที่มีอายุน้อยกว่า ปัจจัยระดับรายได้ของผู้กู้ แสดงว่าผู้กู้ที่มีรายได้เพิ่มขึ้น โอกาสที่จะเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มที่มีเงินได้น้อยกว่า เนื่องจากผู้กู้ที่มีรายได้เพิ่มขึ้นจะมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การเก็บออมลดลง หรืออาจนำไปชำระหนี้อื่น ๆ ปัจจัยระยะเวลาการผ่อนชำระคืนเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย แสดงว่าถ้าระยะเวลาผ่อนชำระยาวนานเท่าใด คุณภาพเงินกู้ก็มีโอกาสที่จะมีปัญหาหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้นมากเท่านั้นและปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการขอกู้เพื่อที่อยู่อาศัย แสดงว่าการกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยโดยมีวัตถุประสงค์เป็นเพื่ออยู่อาศัยหลังแรก โอกาสที่จะมีปัญหาหนี้ค้างชำระน้อยกว่าการกู้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น เนื่องจากผู้กู้ที่ไปซื้อที่อยู่อาศัยหลังแรก ขอมต้องรักษาสินทรัพย์ที่ตนซื้อมาสูงกว่าในกรณีซื้อหลังที่สองหรือหลังต่อไป

อาทร เจียมเด่นงาม (2544) ได้ศึกษารูจิงเงินกู้ในระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบวิธีการดำเนินธุรกิจเงินกู้ในระบบและการใช้เงินกู้ในระบบ

ของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทำการสุ่ม การสังเกตกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ดำเนินการธุรกิจเงินกู้นอกระบบจำนวน 15 ราย และกลุ่มผู้ใช้บริการ (ผู้กู้) จำนวน 170 ราย

ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นแหล่งการเงินที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติของสถานะตลาดเงิน โดยสอดคล้องตามความต้องการด้านการเงินภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจส่วนระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงต่าง ๆ ทางด้านการทำธุรกิจขึ้นอยู่กับความพึงพอใจระหว่างผู้ให้กู้กับผู้กู้ ธุรกิจเงินกู้นอกระบบเป็นตลาดเงินกู้นอกระบบ ด้านผู้ประกอบการให้กู้ (ผู้ให้กู้) พบว่าผลตอบแทนสูงที่ได้รับ การไม่มีกฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจ และไม่มีข้อยุ่งยากในการดำเนินธุรกิจส่วนด้านผู้ใช้บริการ (ผู้กู้) พบว่า สถาบันการเงินในระบบมีบริการไม่เพียงพอ ความยืดหยุ่นในการชำระหนี้ และการรักษาความลับเกี่ยวกับฐานะการเงิน สำหรับการกู้ยืมเงินนอกระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีบทบาทค่อนข้างสูงมากต่อระบบเศรษฐกิจจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการดำเนินธุรกิจกระทำควบคู่ไปกับอาชีพอื่น เช่น ร้านค้าทอง ร้านค้าของเก่า ร้านสินค้าเบ็ดเตล็ด การศึกษาด้านผู้ให้บริการเงินกู้นอกระบบ สามารถแยกอธิบายตามลักษณะโดยทั่วไป รูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนได้วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เงินกู้ของผู้ใช้บริการผลการศึกษารูปได้คือ รูปแบบและวิธีดำเนินธุรกิจที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ เงินกู้อย่างรายวันและเงินกู้อย่างรายเดือน ส่วนการศึกษาทางด้านพฤติกรรมการใช้เงินกู้ ประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งเงินกู้ยืมและวงเงินกู้ ประสิทธิภาพการใช้เงินกู้ แหล่งเงินกู้กับการนำไปใช้ประโยชน์โดยสภาพการใช้เงินกู้นอกระบบ พบว่าในการกู้ยืมเงินจากธุรกิจเงินกู้นอกระบบ จะเป็นการกู้เพื่อนำเงินไปชำระหนี้การบริโภคใช้จ่ายประจำวัน เป็นทุนหมุนเวียนในอาชีพ การรักษาพยาบาล การให้การศึกษาบุตร และสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ในกรณีถ้าเป็นการกู้ยืมมาเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย และปรับปรุงที่อยู่อาศัยจะกู้สถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังพบสาเหตุที่ทำให้ผู้กู้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบมากที่สุด คือ ความสะดวกรวดเร็ว ทัดต่อการใช้ประโยชน์ การไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ และวิธีการกู้ยืมไม่มี ความยุ่งยาก

Yilmazer and Devaney (2005) ได้ศึกษาหนี้ครัวเรือนที่มีผลต่อวัฏจักรชีวิต โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นข้อมูลจากการสำรวจทางการเงินของผู้บริโภคในปี 2001 เป็นข้อมูล Cross-Sectional จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นครัวเรือนจำนวน 4,261 ครัวเรือน มีรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน และข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับลักษณะของครัวเรือน โดยเฉพาะเกี่ยวกับข้อมูลจำนวนและชนิดของหนี้ที่ครัวเรือนมี ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ใช้จำแนกประเภทของหนี้ออกจากหนี้ทั้งหมด เช่น หนี้ที่เกิดจากการจำนอง หนี้จากบัตรเครดิต Installment Debt และหนี้อื่น ๆ ซึ่งหนี้จากจำนองจะรวมเอาหนี้จากการประกันภัยบ้านไว้ด้วยโดยใช้ Probit

Model ในการวิเคราะห์หาผลกระทบของสินทรัพย์ที่ถือครองต่อโอกาสในการก่อหนี้แต่ละประเภทของแต่ละกลุ่มอายุ

การศึกษานี้ได้ทดสอบประเภทของหนี้และจำนวนหนี้ของครัวเรือนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามวัฏจักรชีวิต ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าประเภทหนี้และจำนวนหนี้ที่ครอบครองเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ลดลงไปตามอายุ อีกทั้งยังได้มีการศึกษาในส่วนอื่น ๆ คือ ผลกระทบทางด้านการเงินและด้านอื่น ๆ ต่อสินทรัพย์และหนี้ประเภทอื่น ๆ และจำนวนหนี้ที่ครัวเรือนมีโดยเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมดในช่วงต่าง ๆ ของชีวิต (ตามวัฏจักรชีวิต) ซึ่งผลจากการศึกษาสอดคล้องกับทฤษฎีวัฏจักรชีวิต ถึงแม้ว่าหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงจะได้มีการเผยแพร่ว่าครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุมีการสะสมหนี้ จากการจำนองบ้านและหนี้บัตรเครดิตมากเกินไป แต่ผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนต่อคำกล่าวอ้างนี้ และไม่มีหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนที่ยากจนไม่สามารถชำระหนี้บัตรเครดิตได้

ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นถึงประเภทหนี้และจำนวนหนี้ที่มีเทียบกับจำนวนสินทรัพย์ทั้งหมดที่ครอบครองลดลงไปตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน และยังพบว่ามีผลกระทบแบบผกผันระหว่างสินทรัพย์ทางการเงินกับชนิดและจำนวนหนี้ของครัวเรือน

Strebkov (2005) ได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมในการกู้ยืมของครัวเรือนในประเทศรัสเซีย โดยการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการเป็นหนี้ โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการกู้และกลุ่มที่มีความประสงค์จะกู้ยืม และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มาจากการสำรวจของศูนย์ Russian Oblast Center 5 แห่ง ได้แก่ Moscow Samara Ekaterinburg Ekaterinburg Krasnodar และ Pskov ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน – 15 ตุลาคม 2002 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 976 ตัวอย่าง โดยจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายด้านการเงินเอง การวิเคราะห์จะใช้ Factor Analysis ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับทัศนคติที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการก่อหนี้ในแง่มุมต่าง ๆ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ Forced Consumers Active Savers Cautious Savers Cautious Borrowers Active Borrowers และ Active Consumers และศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออม การกู้ยืม การให้กู้ในแง่มุมต่าง ๆ และใช้ ANOVA ในการศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในเรื่องการออมและการเป็นหนี้ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือน ซึ่งกลุ่มที่มีความสนใจในการกู้ยืม มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม และมีความสามารถในการกู้ยืมเป็นกลุ่มคนที่มีอายุน้อย มีการศึกษาสูง และมีรายได้สูง มีความ

มั่นใจและมีการคาดการณ์ศักยภาพในความสามารถการชำระหนี้ในอนาคตในแง่ดีและคาดว่าจะได้รับอนุมัติสินเชื่อด้วย โดยแต่ละคนมีประสบการณ์ในการขอกู้สูงใกล้เคียงกับการมีประสบการณ์ในการออมเงิน ซึ่งไม่เพียงขอกู้บ่อยแต่จำนวนเงินที่ขอกู้ยังสูงอีกด้วย ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ผู้ที่กู้ยืมมักจะเป็นพนักงานของรัฐที่มีการศึกษาสูง เช่น แพทย์ อาจารย์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อนำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์ และนำไปใช้เพื่อการศึกษาของบุตรเนื่องจากการศึกษาที่สูงสามารถรับประกันความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในอนาคตได้ โดยเฉพาะการได้รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษามีชื่อเสียง อย่างไรก็ตาม เรายังเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับศักยภาพในการกู้ยืมของกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ซึ่งกลุ่มนี้มีความต้องการในการกู้ยืมเงิน แต่มักไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ ยิ่งกลุ่มที่มีลูกยังต้องการเข้าถึงแหล่งเงินกู้และต้องการได้รับสินเชื่อมากยิ่งขึ้น เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายด้านการศึกษาของบุตร ในส่วนนี้ภาครัฐสามารถเข้ามาให้ความช่วยเหลือในลักษณะให้เงินกู้ยืมพิเศษ เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน ระยะเวลาการให้กู้ยืม 1 ปี มีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าธนาคารหรือไม่คิดดอกเบี้ย

จากการศึกษายังพบว่ามีผู้ต้องการกู้ยืมอีกมากที่ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ จึงหันไปทำการกู้ยืมกับญาติคนที่ยู้จัก ซึ่งมักจะขอยืมได้ง่าย รวดเร็ว และเสียต้นทุนถูกกว่า แต่กลุ่มตัวอย่างก็ยังสนใจที่จะกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในกรณีที่มีวงเงินที่ต้องการกู้ยืมสูง และต้องการระยะเวลาในการผ่อนชำระนาน ซึ่งในส่วนนี้กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกู้ยืมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาที่เป็นครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยใช้ข้อมูลของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. 2553 จำนวนทั้งสิ้น 16,003 ครัวเรือน มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ข้อมูลที่นำมาใช้วิเคราะห์
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ ครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling Techniques) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นของประชากรแต่ละหน่วยที่จะได้รับการเลือก เป็นการเลือกตัวอย่างประชากรแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) เป็นการกำหนดกลุ่มย่อยตามต้องการโดยอาศัยสัดส่วนขององค์ประกอบกลุ่มประชากรตามครัวเรือนที่มีการกู้ยืม

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีไม่ทราบขนาดของประชากร และทราบว่าขนาดประชากรมีจำนวนมาก ใช้สูตร W.G. Cochran (1953)

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

P คือ ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการสุ่มจากประชากรทั้งหมด

e คือ ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

Z คือ ระดับความเชื่อมั่น ณ ระดับที่ 95% Z มีค่าเท่ากับ 1.96

การวิจัยครั้งนี้ต้องการสุ่มตัวอย่างเป็น 50% หรือ 0.50 จากประชากรทั้งหมด โดยต้องการระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% หรือ 0.05 ขนาดกลุ่มตัวอย่างจะคำนวณได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{0.50(1-0.50)(1.96)^2}{0.05} \\ &= \frac{0.50(0.50)(3.8416)}{0.05} \\ &= \frac{0.9604}{0.0025} \\ &= 384.16 \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 384.16 ตัวอย่าง แต่ในครั้งนี้จะทำการสุ่มตัวอย่างที่ 390 ตัวอย่าง โดยจะสุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล ของอำเภอสิงหนคร ดังนี้

1. ตำบลหัวเขา มีจำนวนครัวเรือน 3,332 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 81 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 21
2. ตำบลหัวเขา มีจำนวนครัวเรือน 3,002 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 19
3. ตำบลชิงโค มีจำนวนครัวเรือน 1,441 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 9
4. ตำบลท่าบง มีจำนวนครัวเรือน 1,115 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 7
5. ตำบลราแดง มีจำนวนครัวเรือน 675 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4
6. ตำบลวัดขนุน มีจำนวนครัวเรือน 1,935 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 47 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 12
7. ตำบลทะเลแก้ว มีจำนวนครัวเรือน 680 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4
8. ตำบลปากอ มีจำนวนครัวเรือน 664 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4
9. ตำบลป่าขาด มีจำนวนครัวเรือน 695 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4

10. ตำบลบางเขียด มีจำนวนครัวเรือน 913 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 6

11. ตำบลสทิงหม้อ มีจำนวนครัวเรือน 1,551 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่าง จำนวน 38 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 10

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ได้มาจากการสำรวจแบบสอบถาม (Survey Method) ที่แจกให้กับครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 390 ครัวเรือน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการบรรยายในรูปแบบของตารางและกราฟ ซึ่งประกอบด้วย

4.1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นการแสดงค่าความถี่ของ ข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%) ตามสูตรการคำนวณ ดังนี้

ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{X \times 100}{N}$$

X คือ จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ
N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4.1.2 การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง (Central Tendency) เป็นการหาค่ากลางของข้อมูล เพื่อใช้เป็นตัวแทนของข้อมูลทั้งหมดในการเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละชุด โดยไม่ต้องพิจารณาข้อมูลทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

$\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4.1.3 การวัดการกระจายของข้อมูล (Measure of Variation) เป็นการอธิบายว่าข้อมูลแต่ละค่า นั้นมีค่าที่ห่างกันมาน้อยเพียงใด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ คือ

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

S คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X คือ ข้อมูลแต่ละจำนวน

$\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อมูลในชุดนั้น

n คือ จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 วิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืม ของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

4.3 วิเคราะห์ผลกระทบจากการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

4.4 ทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยการทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเงินเดือน และการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง กับมูลค่าหนี้ โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ คือ ค่าไคสแควร์ (Chi-Square)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้าน เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเงินเดือน และการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงว่า มีความสัมพันธ์กับมูลค่าหนี้ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ตามสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \frac{(o_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ

χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์
O_i	=	ความถี่ที่รวบรวมได้จริง
E_i	=	ความถี่ที่คาดหวัง
r	=	จำนวนแถวบน
c	=	จำนวนแถวตั้ง

บทที่ 4

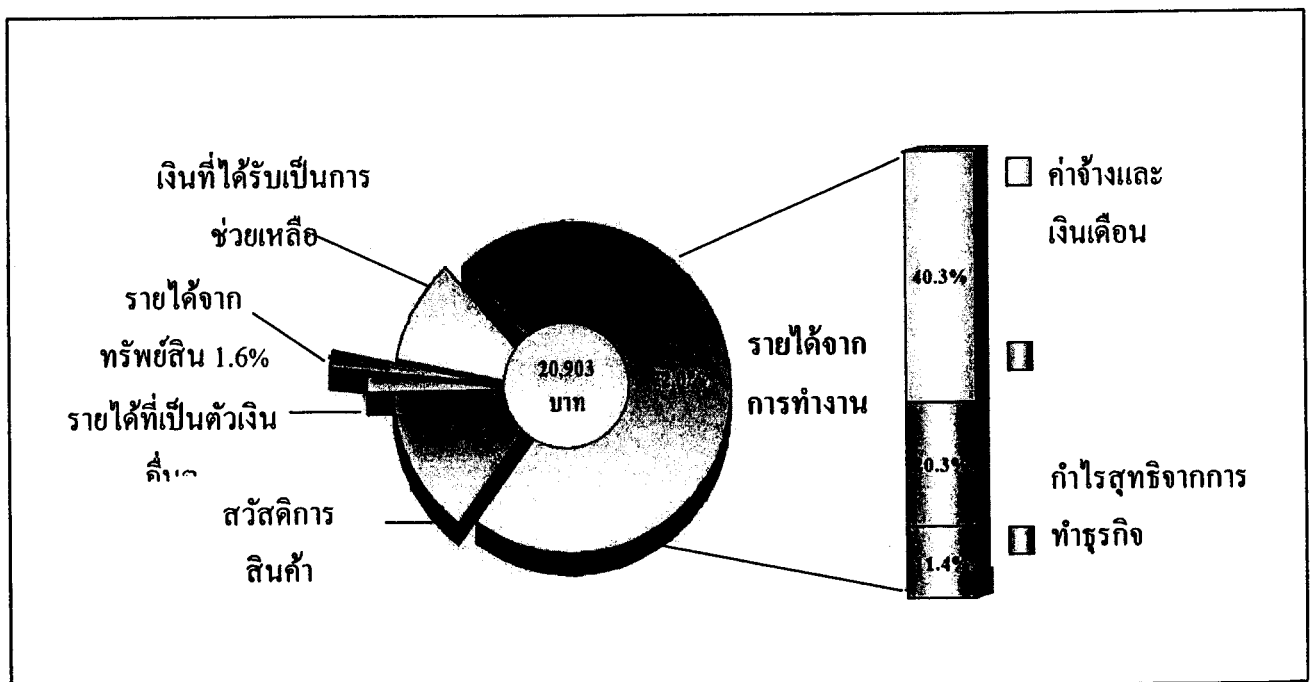
การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ภายในประเทศไทย และภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในจังหวัดสงขลา

4.1. ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ภายในประเทศไทย

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี 2552 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาวะหนี้สิน และทรัพย์สินของครัวเรือน ตลอดจนลักษณะที่อยู่อาศัย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกเดือน (มกราคม - ธันวาคม 2552) จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาลจำนวนครัวเรือนตัวอย่างประมาณ 52,000 ครัวเรือน ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายที่นำเสนอเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพเท่านั้น จึงไม่รวมการสะสมทุน เช่น ซื้อบ้าน/ที่ดิน และเงินออม ซึ่งสรุปผลการสำรวจที่สำคัญ ได้ดังนี้

4.1.1. รายได้ครัวเรือน ปี 2552

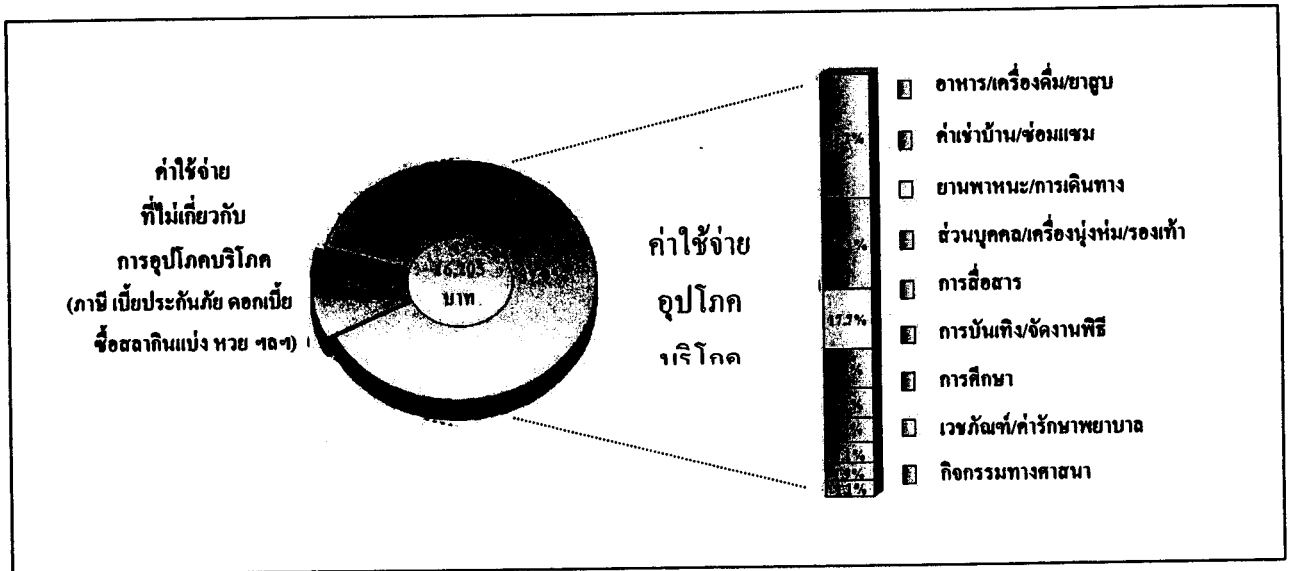
จากผลการสำรวจ ในปี 2552 พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 20,903 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการทำงาน ร้อยละ 72.0 ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างเงินเดือน ร้อยละ 40.3 จากการทำธุรกิจ ร้อยละ 20.3 และจากการทำการเกษตร ร้อยละ 11.4 และมีรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นนอกครัวเรือน/รัฐ ร้อยละ 10.2 รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย ร้อยละ 1.6 นอกจากนี้ยังมีรายได้ในรูปสวัสดิการ/สินค้าและบริการต่างๆ ร้อยละ 14.5

ภาพที่ 4.1 ร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ (ปี 2552)

4.1.2. ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน ปี 2552

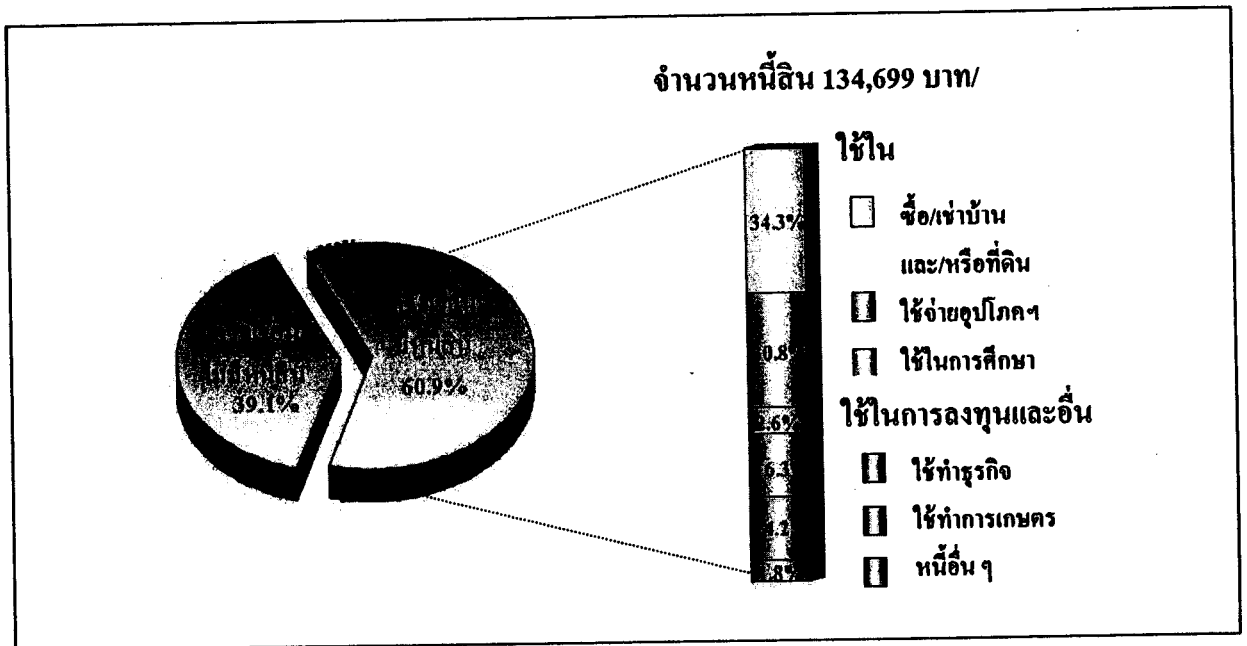
ครัวเรือนทั่วประเทศ ในปี 2552 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 16,205 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.2 เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม (ซึ่งในจำนวนนี้มีค่าเครื่องดื่มที่เป็นแอลกอฮอล์ร้อยละ 1.4) รองลงมาเป็นค่าที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ภายในบ้าน ร้อยละ 20.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางและยานพาหนะ ร้อยละ 17.7 ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล/เครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า ร้อยละ 5.4 ค่าใช้จ่ายในการสื่อสารร้อยละ 3.1 ค่าใช้จ่ายในการบันเทิง/การจัดงานพิธีและในการศึกษาร้อยละ 2.3 และ 2.1 ตามลำดับค่าเวชภัณฑ์/ค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 1.9 กิจกรรมทางศาสนามีเพียงร้อยละ 1.1 แต่อย่างไรก็ตามพบว่าค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค เช่น ค่าภาษี ของขวัญ เบี้ยประกันภัยซื้อสลากกินแบ่ง/ หวย ดอกเบียร์ สูงถึงร้อยละ 12.1

ภาพที่ 4.2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย (ปี 2552)

4.1.3. หนี้สินของครัวเรือน ปี 2552

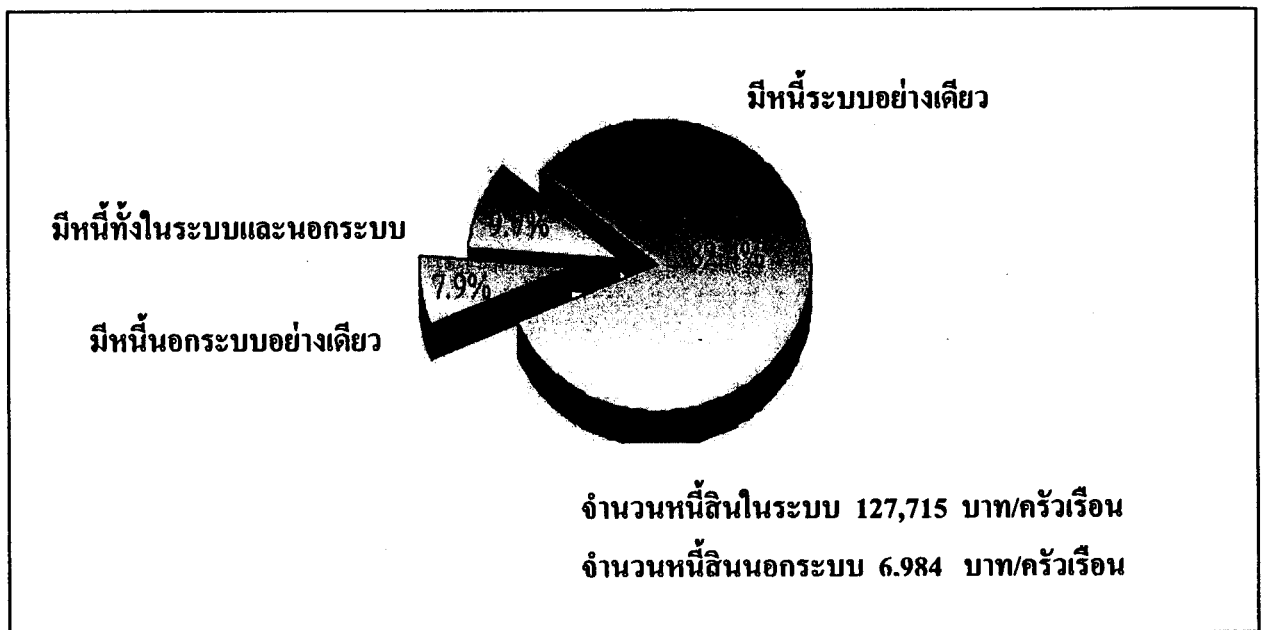
ครัวเรือนทั่วประเทศ มีหนี้สินร้อยละ 60.9 โดยมีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 134,699 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.7 เป็นการก่อหนี้เพื่อใช้ในครัวเรือน คือซื้อบ้าน/ที่ดินร้อยละ 34.3 ใช้ในการอุปโภคบริโภคร้อยละ 30.8 และหนี้เพื่อใช้ในการศึกษามีเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้น สำหรับหนี้ใช้ทำธุรกิจจะสูงกว่าการเกษตร ร้อยละ 2.1

ภาพที่ 4.3 ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้สินและจำนวนหนี้เฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (ปี 2552)

4.1.4. ครั้วเรือที่มีหน้ในระบบ และนอกระบบ ปี 2552

ครั้วเรือทั่วประเทศที่มีหน้ ส่วนใหญ่เป็นหน้สินในระบบ โดยเป็นครั้วเรือที่มีหน้ในระบบอย่างเดียรร้อยละ 82.4 และเป็นครั้วเรือที่เป็นหน้ทั้งในระบบและนอกระบบร้อยละ 9.7 สำหรับครั้วเรือที่มีหน้นอกระบบอย่างเดียรร้อยละ 7.9 และพบว่าจำนวนเงินเฉลี่ยที่เป็นหน้ในระบบสูงกว่านอกระบบถึง 18 เท่า (127,715 และ 6,984 บาท ตามลำดับ)

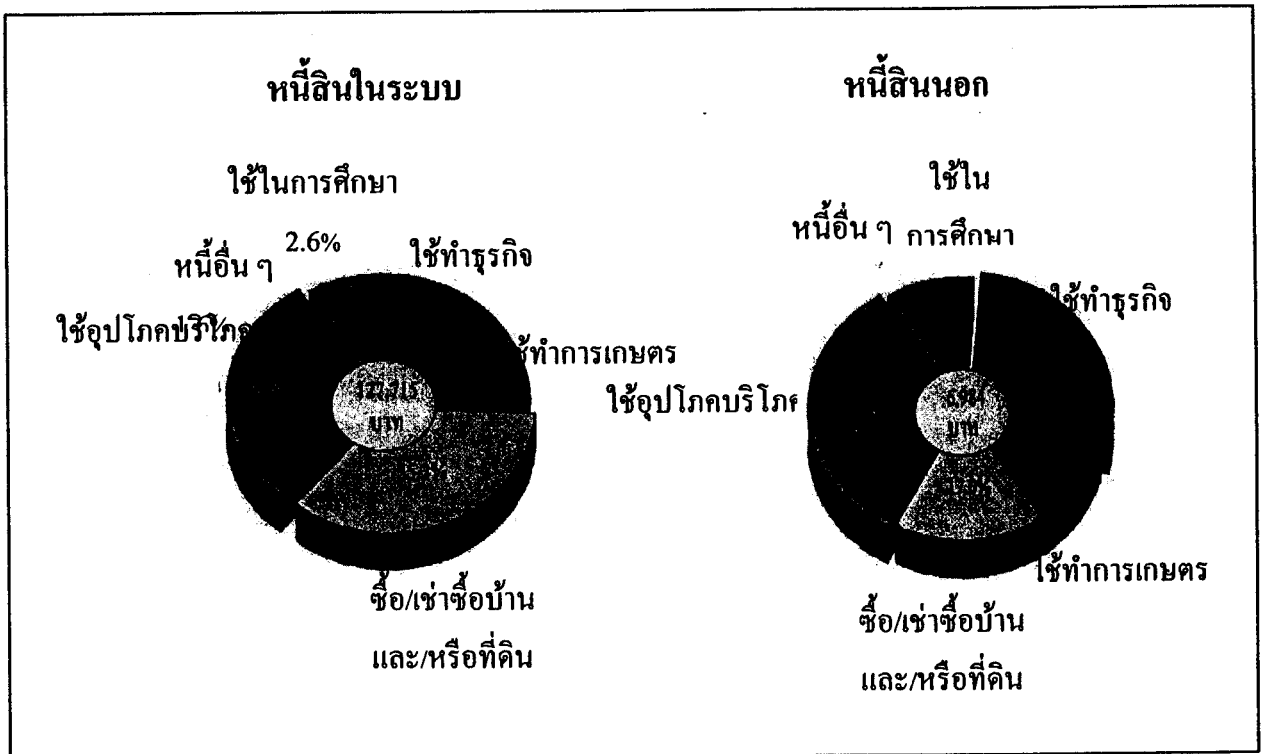

ภาพที่ 4.4 ร้อยละของครั้วเรือที่มีหน้ในระบบและนอกระบบ และจำนวนหน้สินเฉลี่ยต่อครั้วเรือ (ปี 2552)

4.1.5. จำนวนหนี้สินในระบบ และนอกระบบ จำแนกตามวัตถุประสงค์ปี 2552

ครัวเรือนที่มีหนี้สินในระบบทั่วประเทศ ในปี 2552 พบว่าการก่อหนี้เพื่อใช้ในการซื้อบ้าน และที่ดินสูงที่สุด คือร้อยละ 35.3 อาจเป็นผลจากมาตรการ การกระตุ้นธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ด้วยการลดภาษีในการซื้อ/โอนบ้าน รองลงมาใช้ในการอุปโภคบริโภค คือร้อยละ 30.6 สำหรับใช้ทำธุรกิจและทำการเกษตรใกล้เคียงกันคือร้อยละ 15.6 และ 14.3 ตามลำดับ ส่วนหนี้เพื่อใช้ในการศึกษามีเพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้น

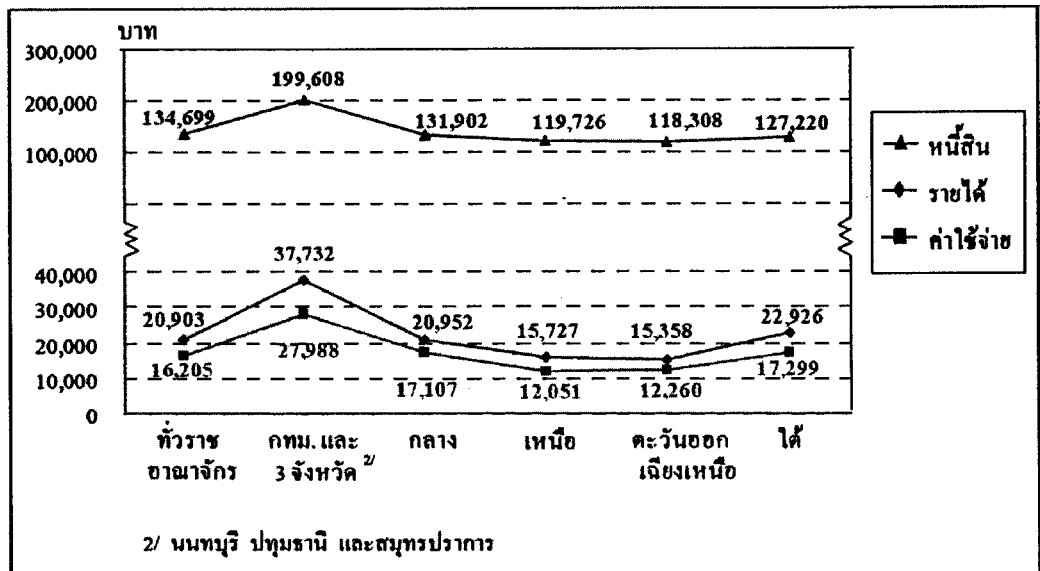
สำหรับครัวเรือนที่มีหนี้สินนอกระบบ ส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค คือร้อยละ 33.8 รองลงมาเพื่อใช้ทำธุรกิจ ใช้ซื้อบ้านและที่ดิน และใช้ทำการเกษตรคือร้อยละ 27.7 17.0 และ 11.7 ตามลำดับ สำหรับหนี้เพื่อใช้ในการศึกษามีเพียงร้อยละ 2.7 เท่านั้น

ภาพที่ 4.5 ร้อยละของหนี้ในระบบ และนอกระบบเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (ปี 2552)

4.1.6. การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน รายภาค ปี 2552

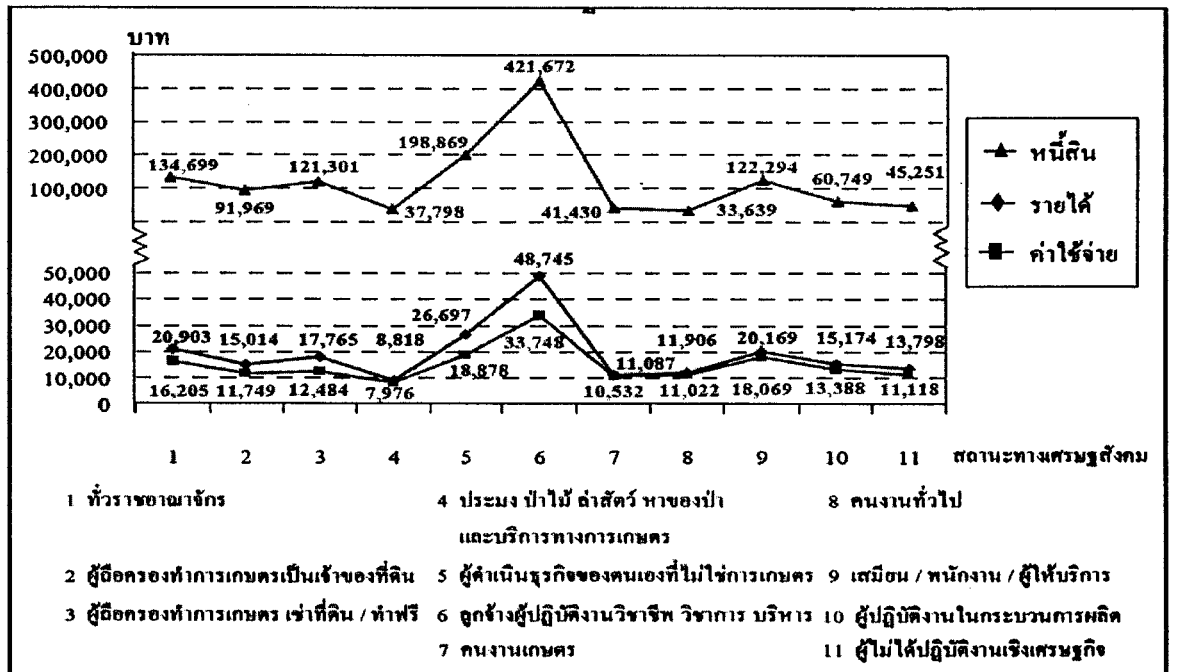
เมื่อพิจารณารายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือนเป็นรายภาค พบว่ากรุงเทพฯ และ 3 จังหวัด คือ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีรายได้ต่อครัวเรือนเฉลี่ยสูงกว่าภาคอื่นมาก คือ 37,732 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายและจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงสุดเช่นเดียวกัน คือ 27,988 และ 199,608 บาท ตามลำดับ และมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ร้อยละ 74.2 และพบว่าครัวเรือนในภาคกลางเป็นภาคที่มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้สูงสุดถึงร้อยละ 81.6 ซึ่งจะทำให้เกิดการออมหรือชำระหนี้ได้น้อยมากเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ (ภาคใต้/เหนือ/ตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ระหว่างร้อยละ 75-80)

ภาพที่ 4.6 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ทั้งสิ้น รายภาค (ปี 2552)

4.1.7. การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ปี 2552 ตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน (ตามอาชีพ)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่าครัวเรือนลูกจ้างที่ปฏิบัติงานวิชาชีพ/นักวิชาการ/นักบริหาร มีรายได้เฉลี่ยสูงสุดถึง 48,745 บาท รองลงมา ได้แก่ครัวเรือนของผู้ดำเนินธุรกิจที่ไม่ใช่เกษตรกรรม/พนักงาน/ผู้ให้บริการและครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรที่เช่าที่ดิน/ทำฟรี(26,697 20,169 และ17,765 บาท ตามลำดับ) และรายได้ต่ำสุด คือครัวเรือนผู้ทำประมง/ป่าไม้/ล่าสัตว์/หาของป่า (8,818 บาท) และพบว่าครัวเรือนอาชีพใดมีรายได้สูง ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายและจำนวนเงินที่เป็นหนี้สูงเช่นเดียวกัน

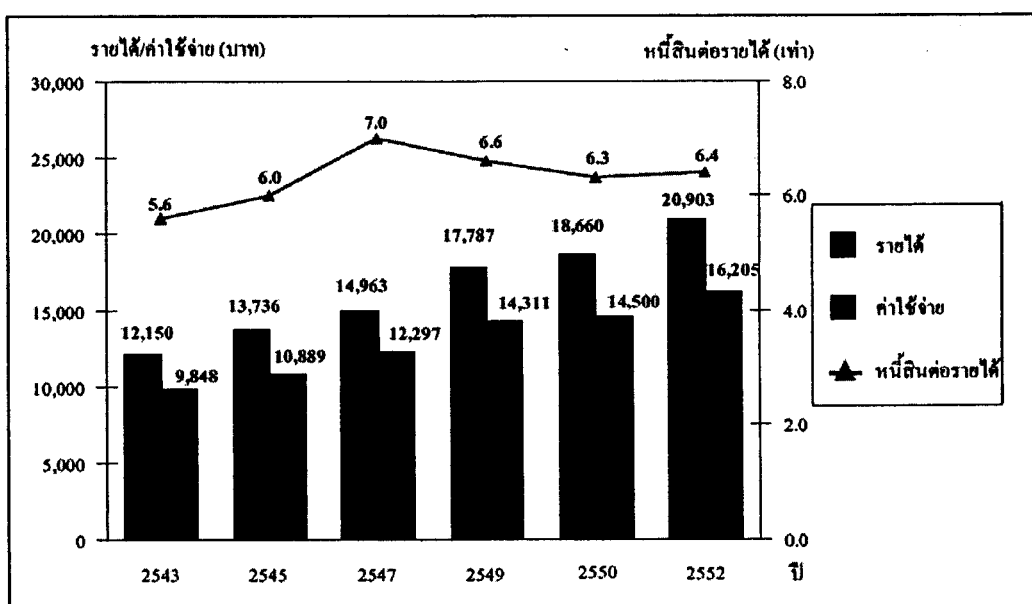
ภาพที่ 4.7 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน (ปี 2552)

4.1.8. การเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้ ปี 2543 - 2552

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินต่อรายได้พบว่า คริวเรือนทั่วประเทศตั้งแต่ปี 2543 ถึง 2552 มีรายได้เฉลี่ยมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ และพบว่ารายได้และค่าใช้จ่ายฯ ตั้งแต่ปี 2543 ถึง 2552 เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ คือ รายได้เพิ่มจาก 12,150 เป็น 20,903 บาท และค่าใช้จ่ายฯ เพิ่มจาก 9,848 เป็น 16,205 บาท ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผลต่างของรายได้ และค่าใช้จ่ายฯ ในปี 2552 พบว่ารายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ 4,698 บาทต่อครัวเรือน หรือประมาณ 1,424 บาทต่อคน ซึ่งส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการการออมการชำระหนี้ เช่น ชำระค่าเช่าซื้อบ้าน/ที่ดิน เป็นต้น

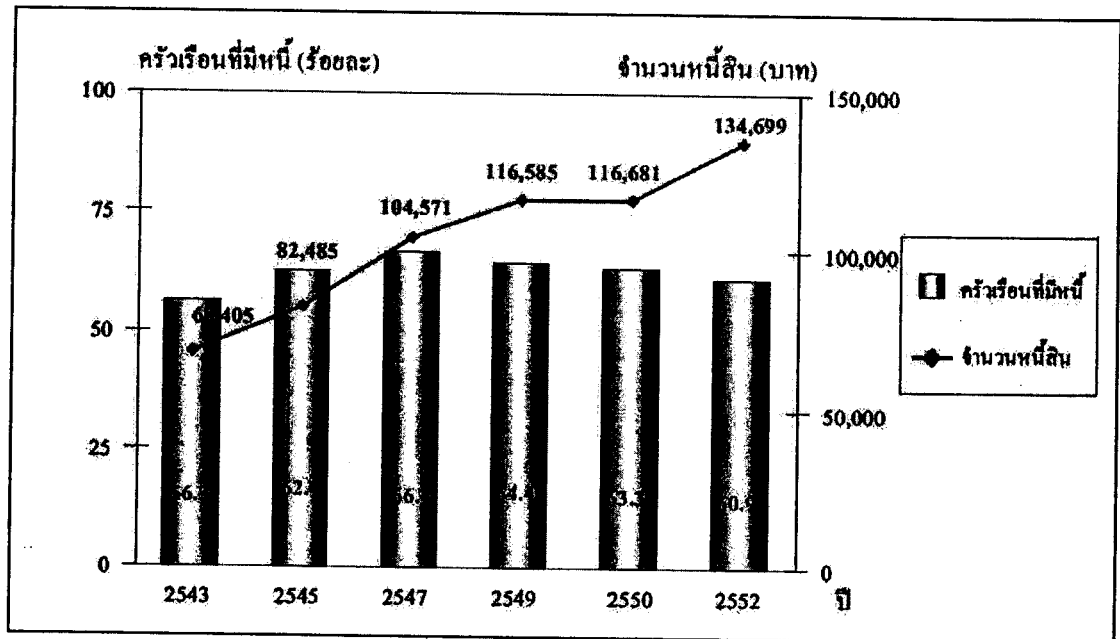
หนี้สินต่อรายได้ครัวเรือนในปี 2547 จะสูงสุดเมื่อเทียบกับปีอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่ามีแนวโน้มลดลงตามลำดับจาก 7.0 เท่า เป็น 6.3 เท่าในปี 2550 และเริ่มปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในปี 2552 เป็น 6.4 เท่า

ภาพที่ 4.8 รายได้และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินต่อรายได้ของครัวเรือน (ปี 2543 – 2552)

4.1.9. การเปรียบเทียบอัตราร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น ปี 2543 – 2552

ในภาพรวมครัวเรือนที่มีหนี้ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ปี 2543 ถึง 2547 จากร้อยละ 56.3 เป็น 66.4 แต่เริ่มมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2549 ถึง 2552 จากร้อยละ 64.4 เป็น 60.9 แต่จำนวนเงินที่เป็นหนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตั้งแต่ปี 2543 ถึง 2552 คือ จาก 68,405 เป็น 134,699 บาท

ภาพที่ 4.9 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้สิน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น (ปี 2543 – 2552)

4.1.10. การเปลี่ยนแปลงรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ปี 2550 - 2552

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้ ค่าใช้จ่ายและหนี้สินของครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่าเพิ่มขึ้น แต่ในอัตราการเพิ่มที่แตกต่างกัน กล่าวคือ รายได้มีอัตราการเพิ่มขึ้นมากกว่า ค่าใช้จ่ายเล็กน้อย(ร้อยละ 5.8 และ 5.7 ต่อปีตามลำดับ) ทำให้สัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อรายได้ลดลงจากร้อยละ 77.7 ในปี 2550 เป็น 77.5 ในปี 2552 สำหรับหนี้ของครัวเรือน พบว่าครัวเรือนที่เป็นหนี้มีจำนวนลดลงร้อยละ 1.9 ต่อปี แต่จำนวนเงินที่เป็นหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ต่อปี

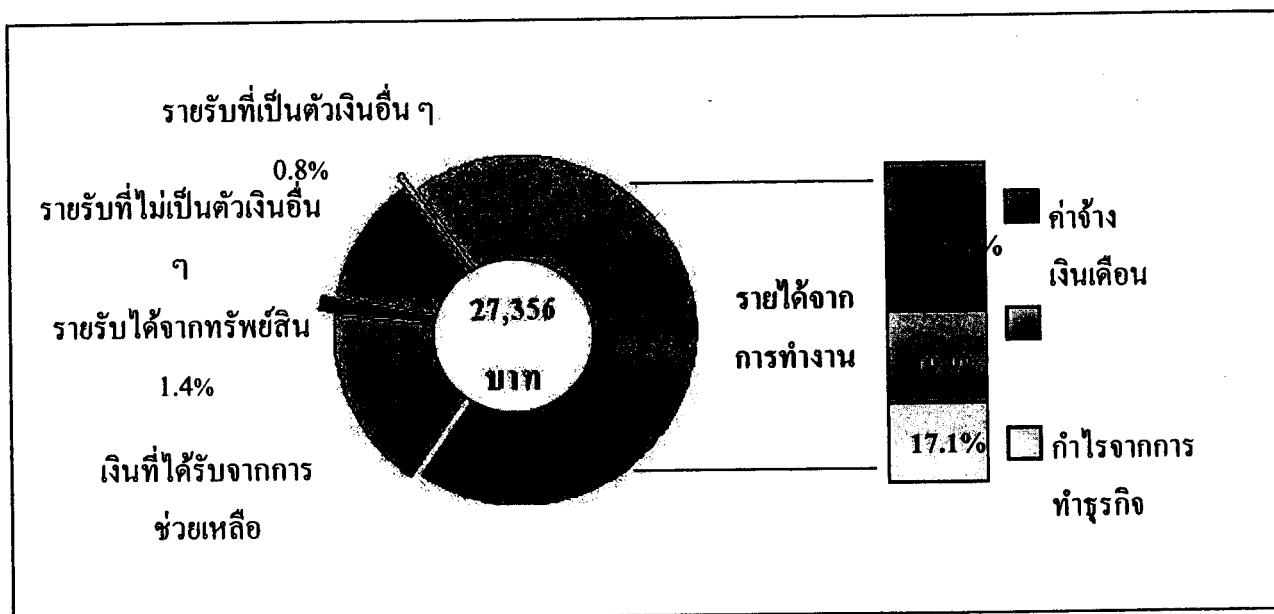
รายการ	2550	2552	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงต่อปี
			(2552/50)
รายได้ (บาท)	18,660	20,903	5.8
ค่าใช้จ่าย (บาท)	14,500	16,205	5.7
ค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (ร้อยละ)	77.7	77.5	-0.1
หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น (บาท)	116,681	134,699	7.4
ครัวเรือนที่เป็นหนี้ (ร้อยละ)	63.3	60.9	-1.9
หนี้สินต่อรายได้ (เท่า)	6.3	6.4	0.8

ตารางที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สิน (ปี 2550 และ 2552)

4.2. ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในจังหวัดสงขลา

4.2.1. รายได้ครัวเรือนจังหวัดสงขลาปี 2552

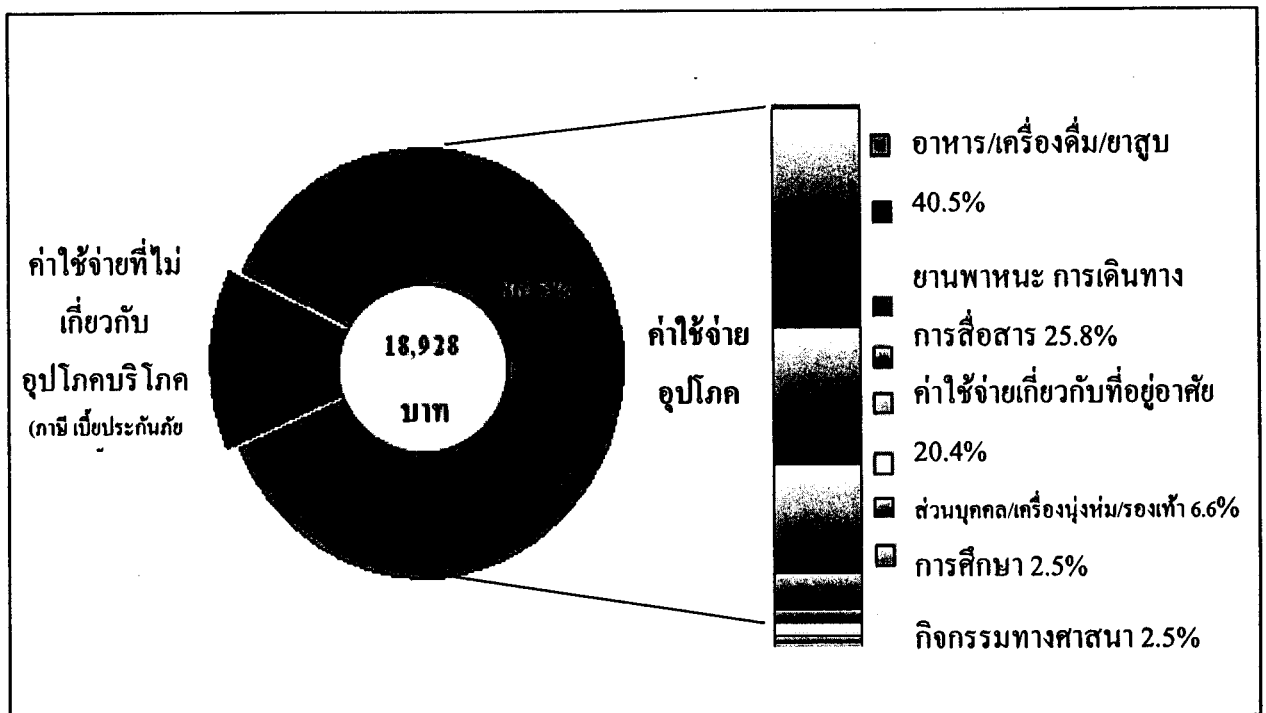
จากผลการสำรวจ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2552 พบว่า ครัวเรือน จังหวัดสงขลา มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 27,356 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการทำงาน ร้อยละ 69.3 ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างที่เป็นเงินเดือน ร้อยละ 32.3 จากการดำเนินธุรกิจ ร้อยละ 19.9 และกำไรจากการทำเกษตร ร้อยละ 17.1 และมีรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น เงินที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น นอกครัวเรือน เงินช่วยเหลือจากรัฐและองค์กรต่าง ๆ ร้อยละ 17.0 รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล ร้อยละ 1.4 รายรับที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ต้องซื้อ ร้อยละ 11.5 นอกจากนี้ยังมีรายรับที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ เช่น เงินที่ได้รับจากการทำประกันต่าง ๆ ของขวัญ ร้อยละ 0.8

ภาพที่ 4.10 ร้อยละของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จังหวัดสงขลา จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้ (ปี 2552)

4.2.2. ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนจังหวัดสงขลา ปี 2552

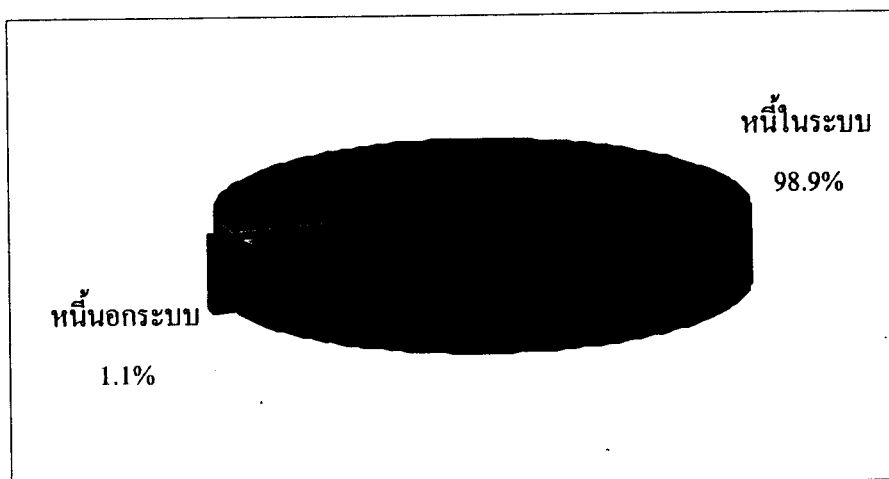
จากผลการสำรวจ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2552 ครัวเรือนจังหวัดสงขลา มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 15,312 บาท ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งประกอบด้วย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ร้อยละ 38.3 (ซึ่งในจำนวนนี้มีค่าเครื่องดื่มที่เป็นแอลกอฮอล์ ร้อยละ 1.1) รองลงมาเป็นค่าที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ภายในบ้าน ร้อยละ 20.7 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพาหนะการเดินทางและการสื่อสาร ร้อยละ 16.7 ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล/เครื่องนุ่งห่ม/รองเท้า ร้อยละ 6.4 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา ร้อยละ 2.9 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา ร้อยละ 2.5 ค่าเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 1.6 ส่วนพิริงานเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ร้อยละ 0.5 แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค เช่น ค่าภาษี ของขวัญ เบี้ยประกันภัย ดอกเบี้ย สูงถึง ร้อยละ 10.4

ภาพที่ 4.11 ร้อยละของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน จังหวัดสงขลา จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย (ปี 2552)

4.2.3. ครั้วเรือที่มีหนีสลินในระบบ และนอกระบบ จังหวัดสงขลา ปี 2552

จากผลการสำรวจ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2552 ครั้วเรือ จังหวัดสงขลา มีหนีสลินรวม 115,079 บาท โดยครั้วเรือส่วนใหญ่มีหนีสลินในระบบสูงถึง 113,795 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.9 ส่วนหนีสลินนอกระบบ จำนวน 1,284 บาท คิดเป็น ร้อยละ 1.1

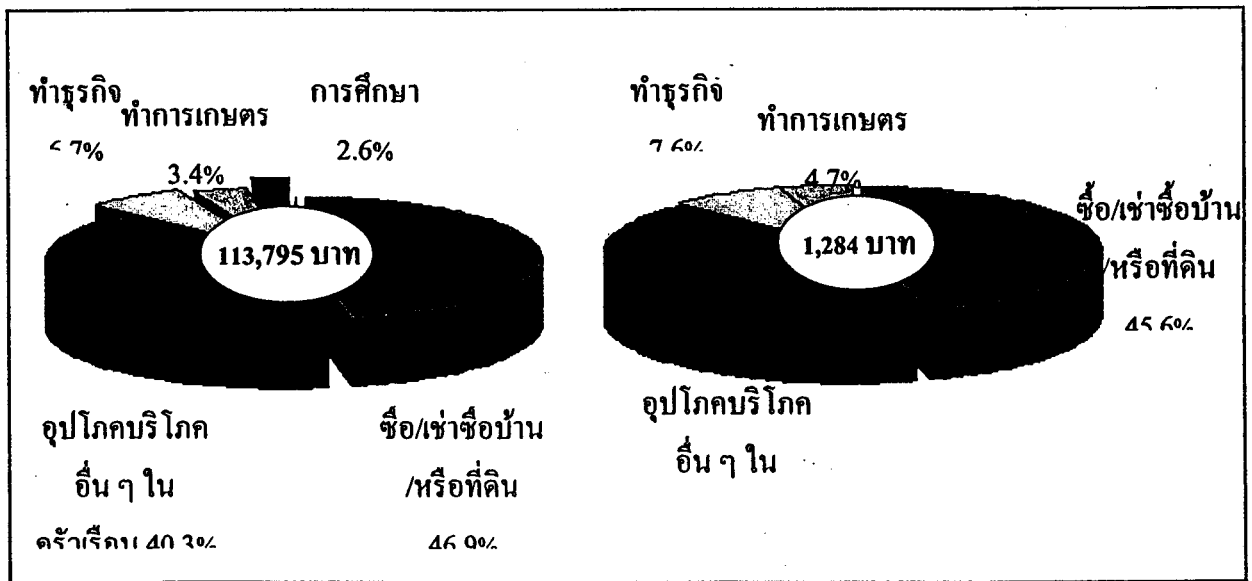

ภาพที่ 4.12 ร้อยละของครั้วเรือจังหวัดสงขลาที่มีหนีสลินในระบบและนอกระบบต่อครั้วเรือปี 2552

4.2.4. จำนวนหนี้สินในระบบ และนอกระบบ ของครัวเรือนจังหวัดสงขลา จำแนกตาม วัตถุประสงค์ ปี 2552

จากผลการสำรวจ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ของครัวเรือนจังหวัดสงขลา ในปี 2552 พบว่า ครัวเรือนก่อกหนี้ในระบบเพื่อใช้ในการซื้อบ้านและที่ดินสูงสุด คือ ร้อยละ 46.9 รองลงมาใช้ในการอุปโภคบริโภค คือ ร้อยละ 40.3 ใช้สำหรับการทำธุรกิจ ร้อยละ 6.7 ส่วนการใช้ในการเกษตร ร้อยละ 3.4 และเพื่อการศึกษาเพียงร้อยละ 2.6 ซึ่งจะเหมือนกับการก่อกหนี้รวมของจังหวัด เพราะหนี้ในระบบของจังหวัดสงขลาสูงถึงร้อยละ 98.9

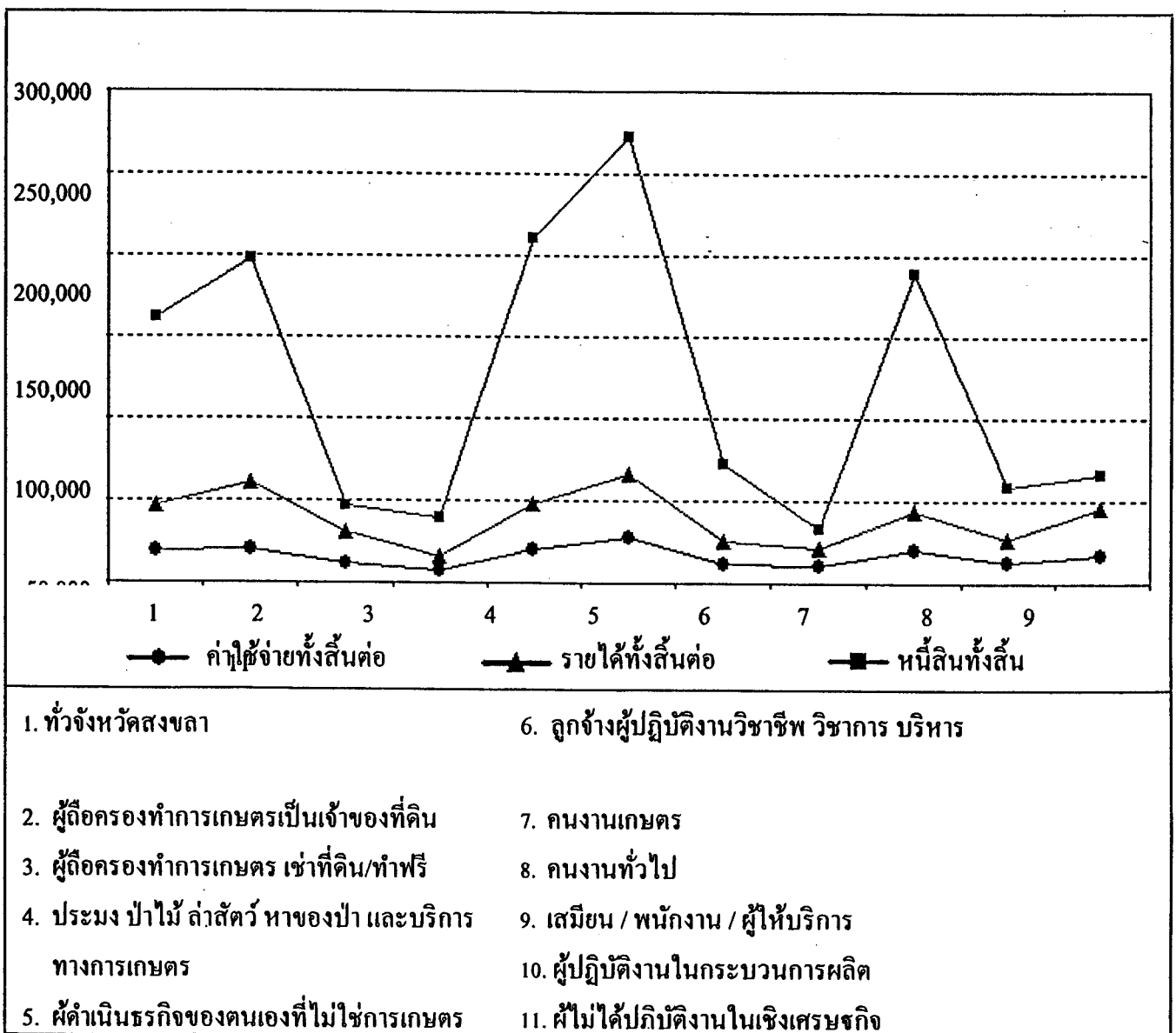
สำหรับครัวเรือนที่มีหนี้สินนอกระบบ ส่วนใหญ่เป็นการก่อกหนี้เพื่อใช้ในการซื้อบ้านและที่ดินสูงสุด คือ ร้อยละ 45.6 รองลงมาใช้ในการอุปโภคบริโภค คือ ร้อยละ 42.1 ใช้สำหรับการทำธุรกิจ ร้อยละ 7.6 และใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 4.7

ภาพที่ 4.13 ร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและนอกระบบ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จังหวัดสงขลา (ปี 2552)

4.2.4 เปรียบเทียบรายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ปี 2552 ตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือน จังหวัดสงขลา (ตามอาชีพ)

เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่าครัวเรือนลูกจ้างที่ปฏิบัติงานวิชาชีพ/ วิชาการ/ นักบริหาร มีรายได้เฉลี่ยสูงสุดถึง 38,361 บาท รองลงมา ผู้ไม่ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ และผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร 28,909 บาท และ 27,780 บาท ตามลำดับ และรายได้ต่ำสุดคือ ครัวเรือนผู้ทำประมง/ป่าไม้/ล่าสัตว์/หาของป่า จำนวน 9,207 บาท และพบว่าครัวเรือนใดที่มีรายได้สูง ส่วนใหญ่จะมีค่าใช้จ่ายและจำนวนเงินที่เป็นหนี้สูงเช่นเดียวกัน

ภาพที่ 4.14 รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน จังหวัดสงขลา (ปี 2552)

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา พฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร จากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ครบถ้วน จำนวน 390 ตัวอย่าง และแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยได้ ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง
- ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนบุตร บุคคลในความอุปการะ และที่พักอาศัย โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ ตามรายละเอียดที่ 5.1 ดังนี้

ตารางที่ 5.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	233	59.74
2. หญิง	157	40.26
รวม	390	100
อายุ		
1. ไม่เกิน 30 ปี	31	7.95
2. 31 – 40 ปี	136	34.87
3. 41 – 50 ปี	147	37.69
4. 51 ปี ขึ้นไป	76	19.49
รวม	390	100
สถานภาพ		
1. โสด	33	7.46
2. สมรส	290	74.36
3. หม้าย	55	14.10
4. หย่า	12	3.08
รวม	390	100

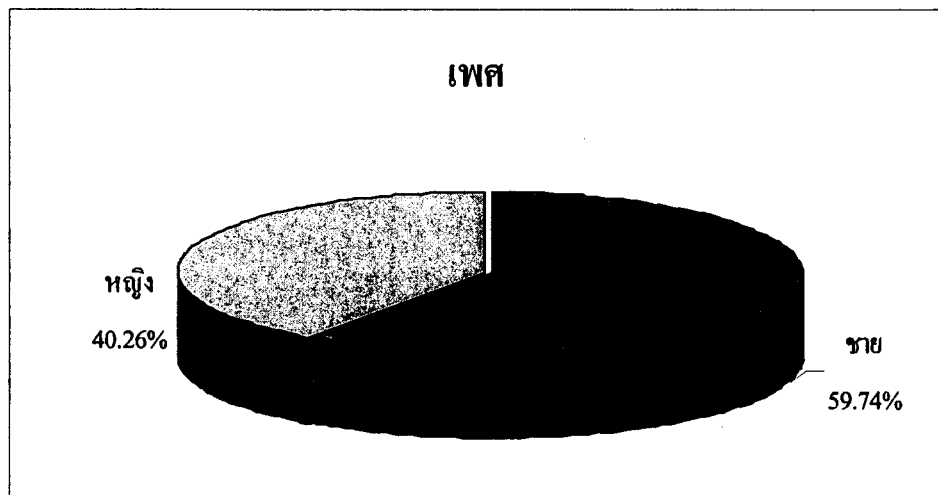
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	150	38.46
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	51	13.08
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	63	16.15
4. อนุปริญญา/ปวส.	39	10.00
5.ปริญญาตรี	87	22.31
รวม	390	100
อาชีพ		
1. รับราชการ	33	8.46
2. รัฐวิสาหกิจ	22	2.82
3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว	99	25.38
4. พนักงานบริษัท	101	25.90
5. เกษตรกร	77	19.74
6. รับจ้าง	69	17.69
รวม	390	100
อาชีพคู่สมรส		
1. รับราชการ	11	2.82
2. รัฐวิสาหกิจ	10	2.56
3. ประกอบธุรกิจส่วนตัว	44	11.28
4. พนักงานบริษัท	54	13.85
5. เกษตรกร	32	8.21
6. รับจ้างทั่วไป	142	36.41
7. แม่บ้าน	97	24.87
รวม	390	100

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
สถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย		
1. เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน	277	71.03
2. เป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน	21	5.38
3. เช่าซื้อ	8	2.05
4. บ้านเช่า	33	8.46
5. อยู่โดยไม่เสียเสี่ยค่าเช่า	51	13.08
รวม	390	100

จากตารางที่ 5.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีลักษณะ ดังนี้

เพศ

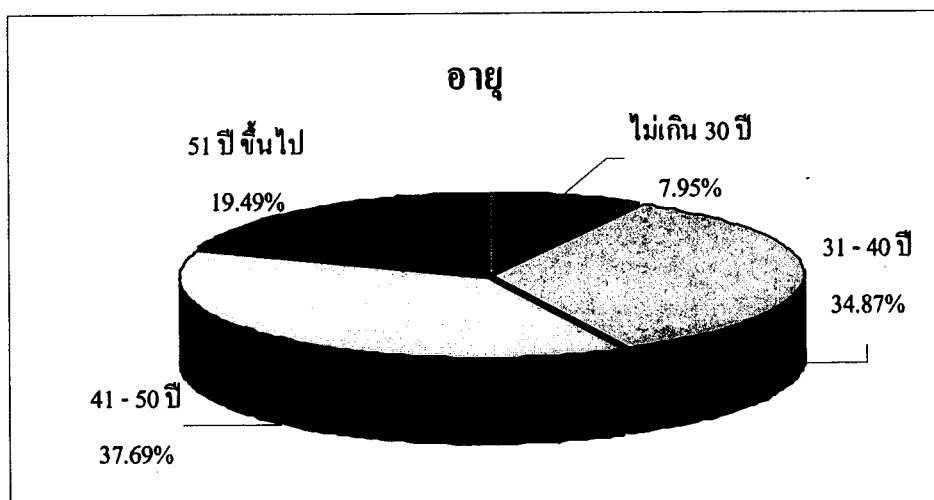
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 59.74 เพศหญิง จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากเพศชายเป็นผู้นำของครอบครัวจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของครัวเรือน

ภาพที่ 5.1 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

อายุ

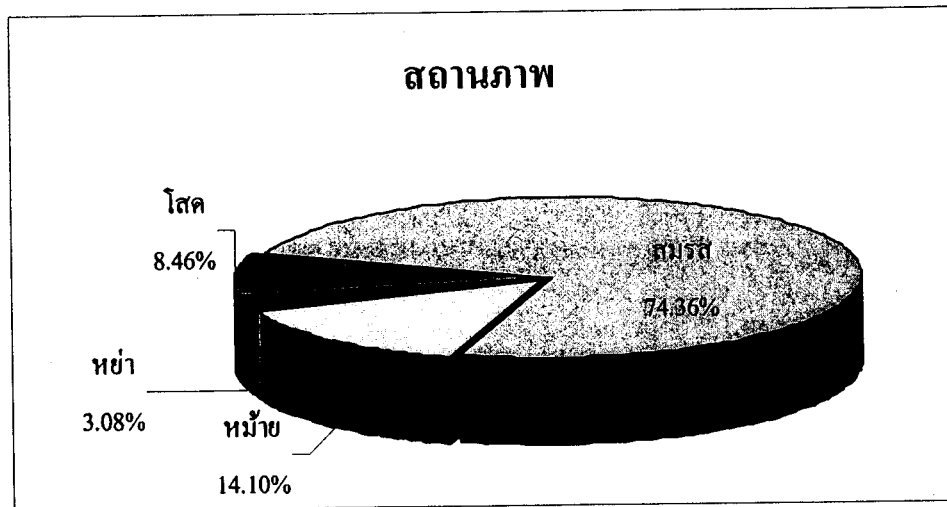
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.69 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.87 ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 และช่วงอายุ ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.95

ภาพที่ 5.2 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ

สถานภาพ

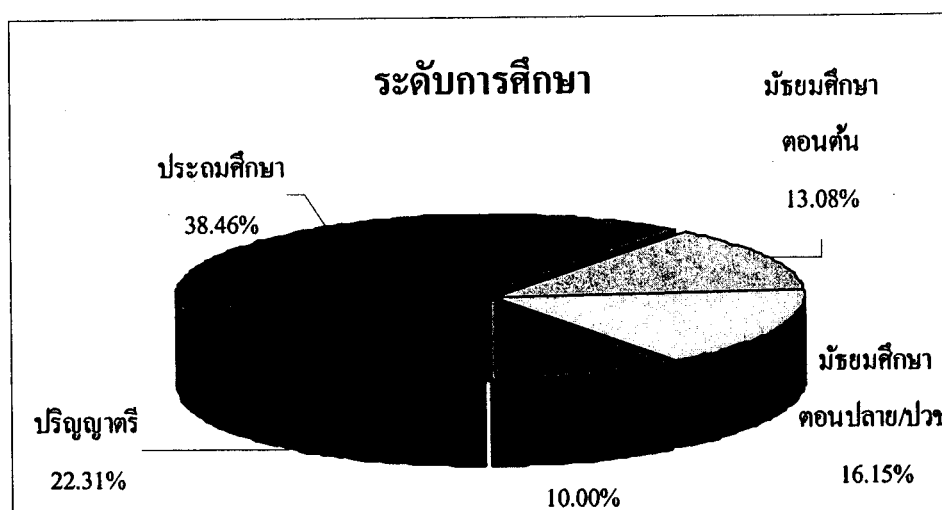
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 74.36 รองลงมา มีสถานภาพเป็นหม้าย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 สถานภาพโสด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.46 และมีสถานภาพหย่า จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.08

ภาพที่ 5.3 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

ระดับการศึกษา

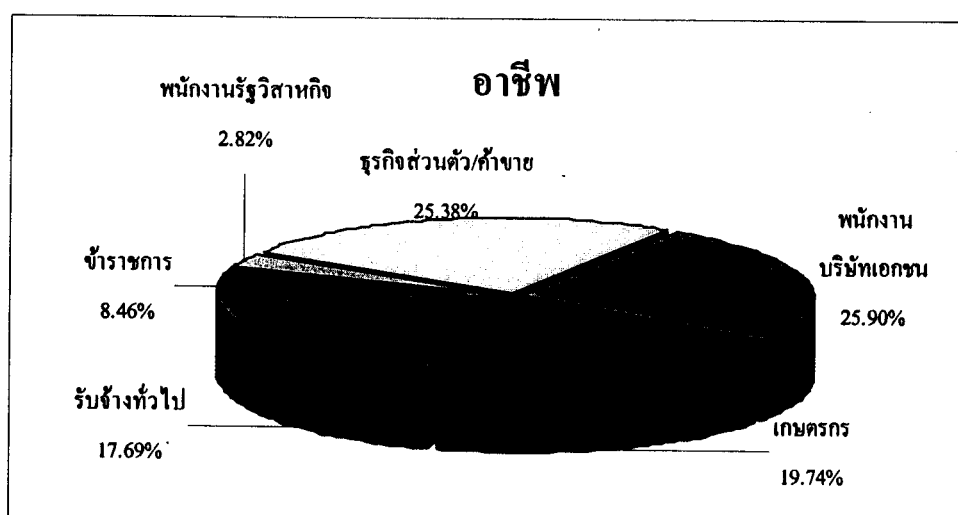
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับ ปริญญาตรี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.31 การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 16.15 การศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 และ มีการศึกษาระดับ อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ภาพที่ 5.4 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

อาชีพ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนพบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางเศรษฐกิจเป็นพนักงานบริษัทเอกชน เสมียน ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต ในบริษัทเอกชน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 รองลงมาได้แก่ ผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่มีใช้การเกษตร จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 25.38 เกษตรกร จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.74 รับจ้างทั่วไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.69 ข้าราชการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.46 และพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 2.82

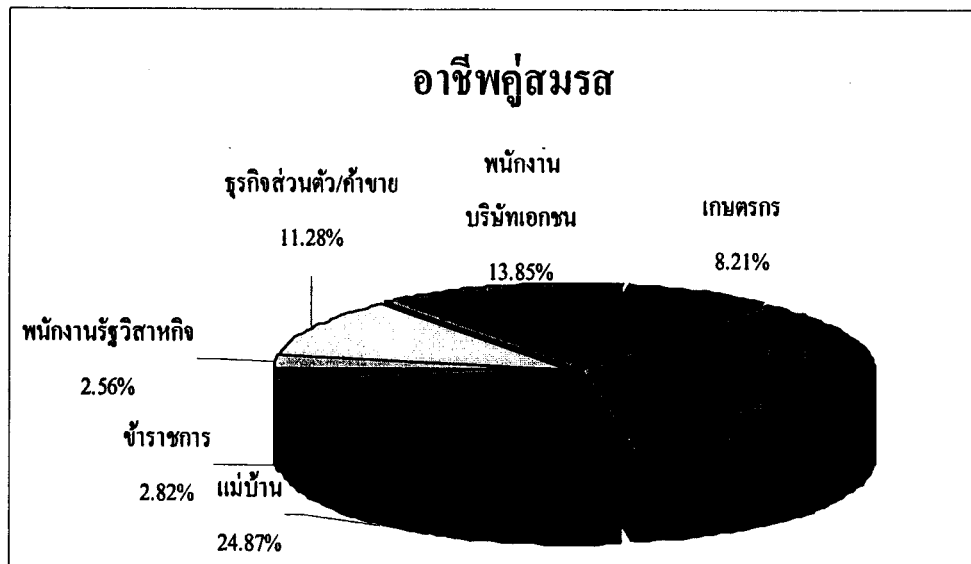

ภาพที่ 5.5 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพคู่สมรส

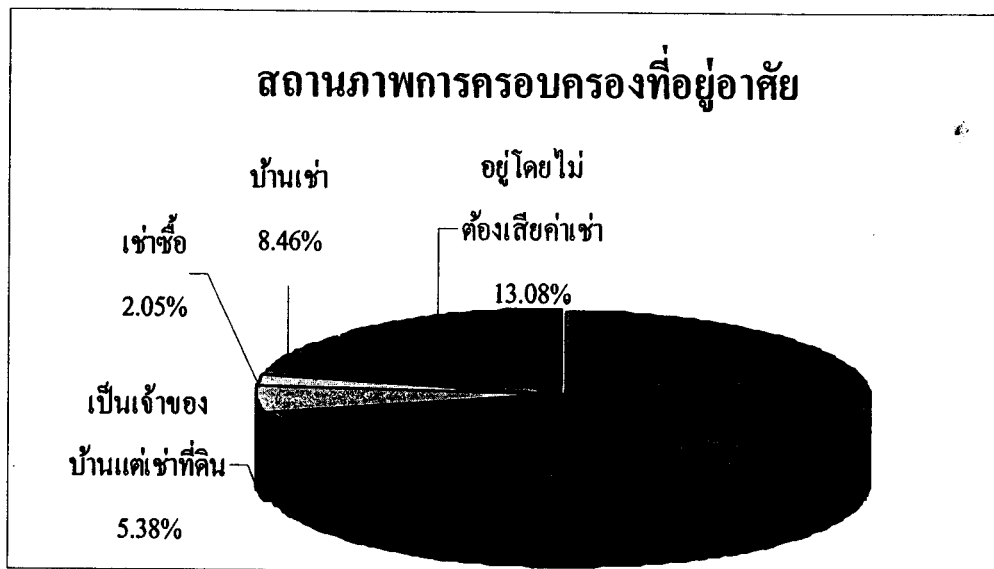
จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คู่ครัวเรือน อาชีพของคู่สมรสพบว่าส่วนใหญ่รับจ้างทั่วไป 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.41 รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพ แต่เป็นแม่บ้าน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.87 อาชีพพนักงานบริษัทเป็นพนักงานบริษัทเอกชน เสมียน ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต ในบริษัทเอกชน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.85 ประกอบอาชีพส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.28 ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.21 รับราชการ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.82 และประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.56

ภาพที่ 5.6 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพของคู่สมรส

สถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คนส่วนใหญ่เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 71.03 รองลงมา อยู่อาศัยโดยไม่ต้องเสียดำเช่า 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 บ้านเช่า จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.46 เป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.38 และเช่าซื้อ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.05

ภาพที่ 5.7 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดครัวเรือนและผู้พึ่งพิง

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ขนาดครัวเรือน		
1. 2 คน	35	8.97
2. 3 คน	61	15.64
3. 4 คน	131	35.59
4. 5 คน	87	22.31
5. 6 คน	55	14.10
6. 7 คน	10	2.56
7. 8 คน	7	1.79
8. 9 คน	4	1.03
จำนวนผู้พึ่งพิง		
1. ไม่มี	22	5.64
2. 1 คน	106	27.18
3. 2 คน	151	38.72
4. 3 คน	75	19.23
5. 4 คน	33	8.46
6. 5 คน	3	0.77

จากตารางที่ 5.2 จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ครัวเรือน ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 35.59 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.31 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 1.03

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีผู้พึ่งพิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 38.72 รองลงมาคือมีจำนวนผู้พึ่งพิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 27.18 และ ผู้พึ่งพิงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.77

2. ผลการวิเคราะห์สภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

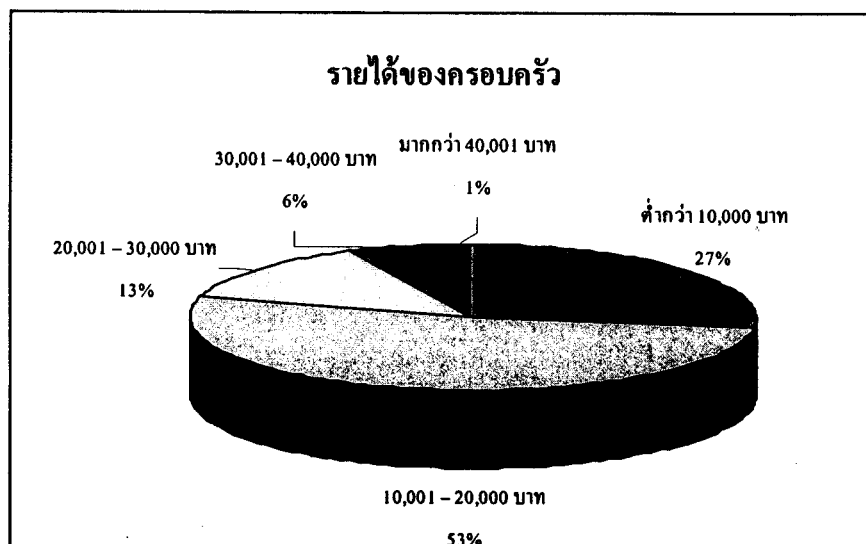
จากการศึกษาการข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน ทางด้านรายได้ต่อเดือน ของครอบครัว โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ สามารถนำเสนอผลการศึกษได้ตามรายละเอียดที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงรายได้

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน (ของครอบครัว)		
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	106	27.18
2. 10,001 – 20,000 บาท	204	52.31
3. 20,001 – 30,000 บาท	52	13.33
4. 30,001 – 40,000 บาท	23	5.90
5. มากกว่า 40,001 บาท	5	1.28
รวม	390	100

จากตารางที่ 5.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีลักษณะ ดังนี้
รายได้ต่อเดือน ของครอบครัว

จากตารางที่ 5.3 จากการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 204 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 52.31 รองลงมาคือ มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.18 รายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 52 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 13.33 รายได้ต่อเดือน ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท จำนวน 23 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 5.90 ส่วนครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท มีจำนวน 5 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.28

ภาพที่ 5.8 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ของครัวเรือน

ตารางที่ 5.4 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย	สัดส่วน						$\bar{X}$ S.D.
	จำนวนผู้ตอบ						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ผู้ตอบ	
ค่าอาหาร และ เครื่องดื่ม	126 (32.31)	171 (43.85)	82 (21.03)	8 (2.05)	3 (0.77)	390 (100)	$\bar{X} = 4.04$ S.D. = 0.82
ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	19 (4.87)	50 (12.82)	143 (36.67)	134 (34.36)	44 (11.28)	390 (100)	$\bar{X} = 2.65$ S.D. = 1.00
ค่าตรวจรักษาพยาบาล ค่าเวชภัณฑ์	25 (6.41)	41 (10.51)	83 (21.28)	158 (40.51)	83 (21.28)	390 (100)	$\bar{X} = 2.40$ S.D. = 1.12
ค่าเลี้ยงดูบุตร และ บุคคลในอุปการะ	73 (18.72)	107 (27.44)	135 (34.62)	30 (7.69)	45 (11.54)	390 (100)	$\bar{X} = 3.34$ S.D. = 1.20
ค่าพาหนะในการเดินทาง	5 (1.28)	89 (22.82)	141 (36.15)	109 (27.95)	46 (11.79)	390 (100)	$\bar{X} = 2.73$ S.D. = 0.98
ค่าชำระหนี้เป็นรายเดือน	20 (5.13)	61 (15.64)	171 (43.85)	104 (26.67)	34 (8.72)	390 (100)	$\bar{X} = 2.81$ S.D. = 0.92
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	8 (2.05)	83 (21.28)	158 (40.51)	87 (22.31)	54 (13.85)	390 (100)	$\bar{X} = 2.75$ S.D. = 0.97
ค่าเช่าบ้าน	- -	14 (42.42)	19 (57.58)	- -	- -	33 (100)	$\bar{X} = 2.69$ S.D. = 1.48

จากตารางที่ 5.4 จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 ครั้วเรือน พบว่า เมื่อจัดลำดับค่าใช้จ่ายจากมากไปหาน้อย โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ พบว่า ค่าใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (ค่าเฉลี่ย 4.04) รองลงมา ได้แก่ ค่าเลี้ยงดูบุตร และบุคคลในอุปการะ (ค่าเฉลี่ย 3.34) ค่าชำระหนี้เป็นรายเดือน (เฉลี่ย 2.81) ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (ค่าเฉลี่ย 2.75) ค่าพาหนะเดินทาง (ค่าเฉลี่ย 2.73) ค่าเช่าบ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.69) ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย (ค่าเฉลี่ย 2.65) ส่วนค่าตรวจรักษาพยาบาลค่าเวชภัณฑ์ เป็นค่าใช้จ่ายที่พบน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.40)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง

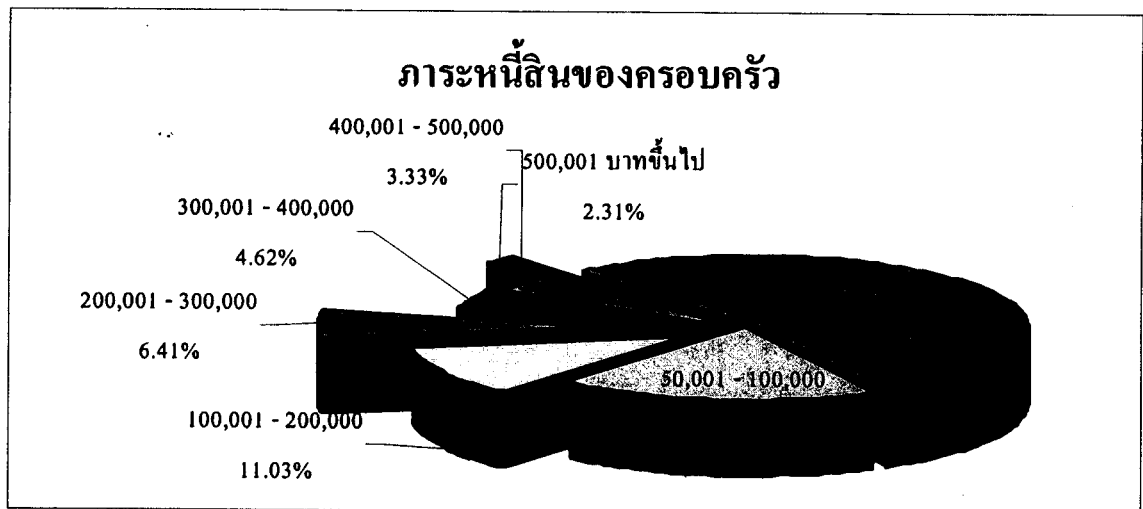
จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง สามารถนำเสนอผลการศึกษา โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม

ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
ภาระหนี้สินของครอบครัว		
น้อยกว่า 50,000 บาท	208	53.33
50,001 – 100,000 บาท	74	18.97
100,001 – 200,000 บาท	43	11.03
200,001 – 300,000 บาท	25	6.41
300,001 – 400,000 บาท	18	4.62
400,001 – 500,000 บาท	13	3.33
มากกว่า 500,001 บาท	9	2.31
รวม	390	100
หลักทรัพย์ในการค้ำประกัน		
โฉนดที่ดิน/บ้านและที่ดิน	146	37.44
บุคคล/ข้าราชการ	7	1.79
บัตร ATM	4	1.03
ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	233	59.74
รวม	390	100
ระยะเวลาในการกู้ยืมของครอบครัว		
น้อยกว่า 1 ปี	32	8.21
1 – 5 ปี	264	67.69
6 – 10 ปี	59	15.13
มากกว่า 10 ปี	35	8.97
รวม	390	100

ภาระหนี้สินของครอบครัว

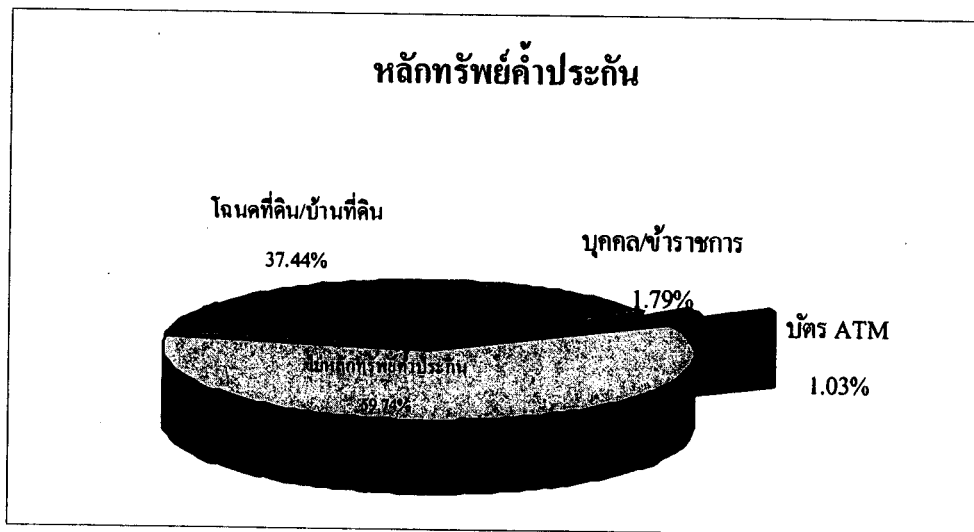
จากตารางที่ 5.5 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีภาระหนี้สินของครอบครัว ต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ มีภาระหนี้สินของครอบครัว 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.97 ภาระหนี้สินของครอบครัว 100,001 – 200,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.03 ภาระหนี้สินของครอบครัว 200,001- 300,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.41 และภาระหนี้สินของครอบครัว 300,001 – 400,000 บาท ภาระหนี้สิน 400,001 – 500,000 บาท และมากกว่า 500,001 บาท มีจำนวน 18 คน จำนวน 13 คน และ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.62 ร้อยละ 3.33 และร้อยละ 2.31 เป็นลำดับ จากการศึกษาอธิบายได้ว่า กลุ่มครัวเรือนส่วนใหญ่ จะมีภาระหนี้สินน้อยกว่า 50,000 บาท เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากการสำรวจ มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 10,001 – 20,000 บาท

ภาพที่ 5.9 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภาระหนี้สินของครอบครัว

หลักทรัพย์ในการค้าประกัน

จากตารางที่ 5.5 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครั้วเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ครั้วเรือนที่มีการกู้ยืมไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 233 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 59.74 รองลงมาคือ มีโฉนดที่ดิน/บ้านและที่ดินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 146 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 37.44 และมีบุคคล/ข้าราชการ และ มีการใช้บัตร ATM เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันจำนวน 7 ครั้วเรือน และ จำนวน 4 ครั้วเรือนตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 1.79 และร้อยละ 1.03 เป็นลำดับ

ภาพที่ 5.10 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ระยะเวลาในการกู้ยืมของครอบครัว

จากตารางที่ 5.5 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาการกู้ยืมระหว่าง 1 – 5 ปี จำนวน 264 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 67.69 รองลงมาคือระยะเวลาการกู้ยืมระหว่าง 6 – 10 ปี จำนวน 59 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 15.13 ระยะเวลามากกว่า 10 ปี จำนวน 35 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 8.97 และระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 32 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 8.21

ภาพที่ 5.11 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการกู้ยืม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา สามารถอธิบายตามพฤติกรรมได้เป็น 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 จำแนกความคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่าย ซึ่งพฤติกรรมการใช้จ่ายของครัวเรือนจะส่งผลกระทบต่อหนี้ของครัวเรือน วิเคราะห์โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตารางที่ 4.6

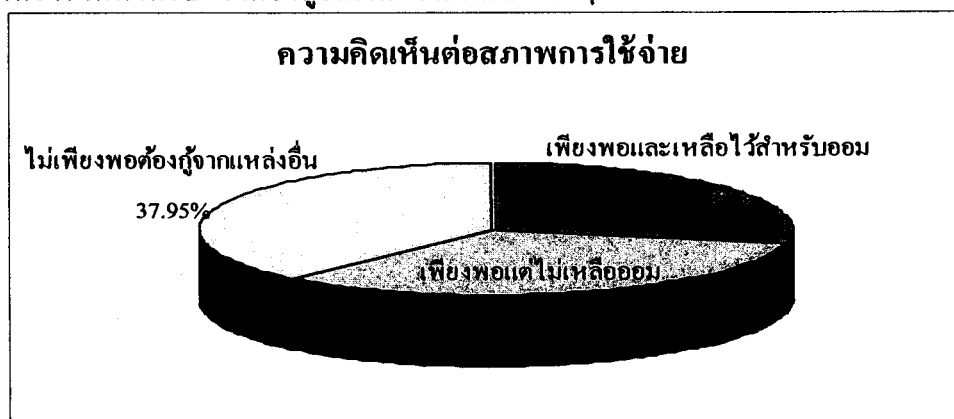
ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่าย

ความคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่าย	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
เพียงพอและเหลือไว้สำหรับการออมบ้าง	111	28.46
เพียงพอแต่ไม่เหลือออม	131	33.59
ไม่เพียงพอและต้องกู้ยืมจากแหล่งอื่น	148	37.95
รวม	390	100

ความคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่าย

จากตารางที่ 5.6 ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายและต้องกู้ยืมจากแหล่งอื่น ๆ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37.95 รองลงมา มีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายแต่ไม่เหลือออม จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.59 และมีรายได้เพียงพอและเหลือไว้สำหรับการออมบ้าง จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.46

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนที่ กู้ยืมส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการใช้จ่ายมากกว่าเงินรายได้ที่ได้รับ จึงต้องกู้ยืมเงิน จากแหล่งอื่น ๆ เพื่อชดเชยรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย

ภาพที่ 5.12 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่าย

2.2 จำแนกตามการได้มาซึ่งสินทรัพย์ของครอบครัว ซึ่งแสดงถึงพฤติกรรมซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ ของครอบครัว ที่แสดงถึงการซื้อโดยเงินสด หรือการซื้อโดยเงินผ่อน การได้มาซึ่งสินทรัพย์ของครอบครัวเรือน วิเคราะห์โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตารางที่ 5.7

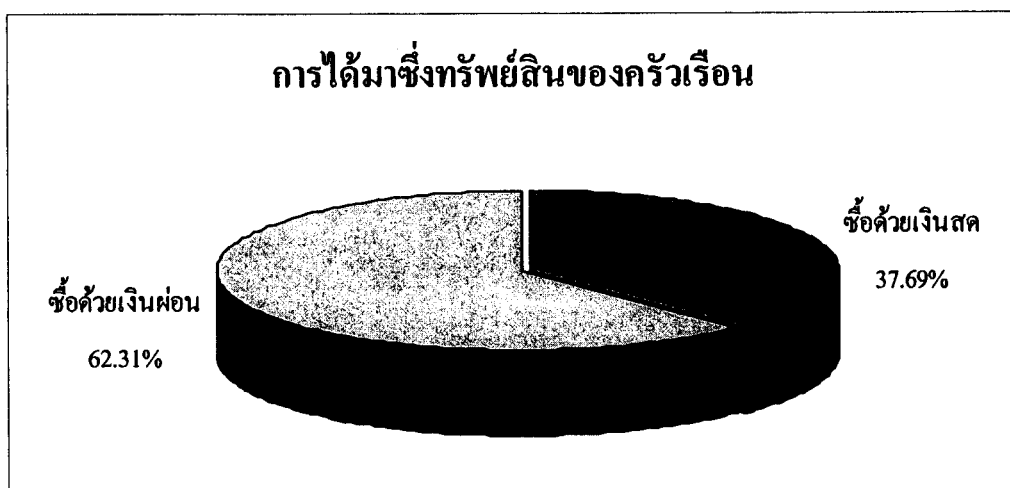
ตารางที่ 5.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้มาซึ่งสินทรัพย์ของครอบครัว

การได้มาซึ่งสินทรัพย์ของครอบครัว	จำนวน(ครัวเรือน)	ร้อยละ
ส่วนใหญ่เป็นการซื้อด้วยเงินสด	147	37.69
ส่วนใหญ่เป็นการซื้อด้วยเงินผ่อน	243	62.31
รวม	390	100

การได้มาซึ่งสินทรัพย์ของครอบครัว

จากตารางที่ 5.7 ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ ได้สินทรัพย์มาจากการซื้อด้วยเงินผ่อน จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 62.31 และซื้อสินทรัพย์ด้วยเงินสด เพียงจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 37.69

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าครัวเรือนที่กู้ยืมส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการในการซื้อสินทรัพย์เป็นเงินผ่อนมากกว่า เงินสด

ภาพที่ 5.13 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการได้มาซึ่งสินทรัพย์

2.3 จำแนกตามการแหล่งเงินกู้ยืม โดยที่แหล่งเงินกู้ยืมแสดงถึงพฤติกรรมการกู้ยืม จากแหล่งต่าง ๆ โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ส่วนอัตราดอกเบี้ยจากการกู้ยืม กำหนดให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง การวิเคราะห์โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตารางที่ 5.8

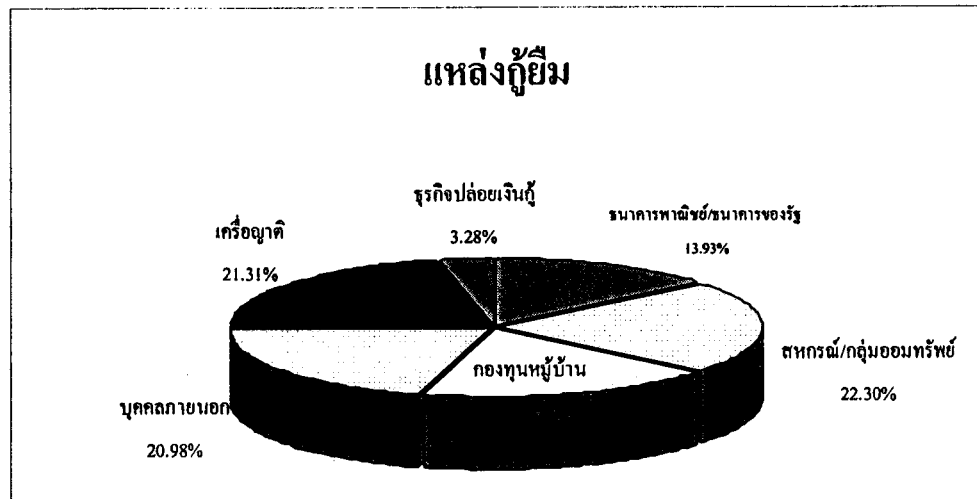
ตารางที่ 5.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งเงินกู้ยืม

แหล่งเงินกู้ยืม	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
		(N = 390)
ธนาคารพาณิชย์/ธนาคารของรัฐ	85	13.93
สหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์	136	22.30
กองทุนหมู่บ้าน	111	18.20
บุคคลภายนอก	128	20.98
เครือข่าย	130	21.31
ธุรกิจปล่อยเงินกู้	20	3.28
รวม	610	100

แหล่งเงินกู้ยืม

จากตารางที่ 5.8 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กู้ยืมจากสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 22.30 รองลงมากู้ยืมจากแหล่ง เครือญาติ และบุคคลภายนอก ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 21.31 และร้อยละ 20.98 เป็นลำดับ กู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 18.20 ธนาคารพาณิชย์/ธนาคารของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 13.93 และธุรกิจปล่อยเงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 3.28 จากการศึกษาอธิบายได้ว่า แหล่งเงินกู้ของกลุ่มตัวอย่าง มากจากสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์ ซึ่งจัดขึ้นเป็นกลุ่มภายในหมู่บ้านสำหรับให้ประชาชนที่เป็นสมาชิกมากู้ยืม ส่วนการกู้ยืมจากเครือญาติและบุคคลภายนอก เป็นแหล่งที่กู้ยืมที่รองลงมาจากการกู้ยืมจากสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์ ส่วนธุรกิจปล่อยเงินกู้เป็นแหล่งที่ไม่ค่อยได้รับความนิยมนัก

จากผลการวิเคราะห์ และสำรวจความคิดเห็นของการกู้ยืมจากแหล่งต่าง โดยผู้กู้ยืมจะมีพฤติกรรมการกู้ยืมจากแหล่งที่ สะดวก ไม่มีขั้นตอนการกู้ยืมที่ยุ่งยาก และมีอัตราดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งส่วนใหญ่ จะเลือกกู้ยืมจาก สหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์ และเครือข่าย

ภาพที่ 5.14 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งการกู้ยืม

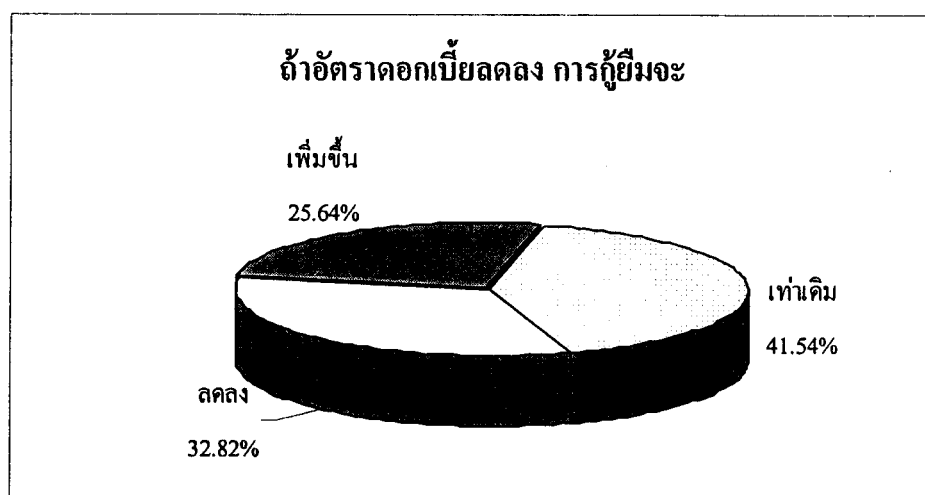
2.4 จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม โดยที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมแสดงถึงพฤติกรรมการกู้ยืม เป็นการวิเคราะห์โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ลดลง

อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมลดลง ท่านจะกู้เงิน	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	100	25.64
เท่าเดิม	162	41.54
ลดลง	128	32.82
รวม	390	100

ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลง ท่านจะกู้เงิน

จากตารางที่ 5.9 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลง กลุ่มตัวอย่างจะกู้เงินเท่าเดิม จำนวน 162 คน คิดเป็น 41.54 ร้อยลงมาจะกู้ลดลง จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.82 และกู้เพิ่มขึ้น จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 จากการศึกษา

ภาพที่ 5.15 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่ลดลง

2.5 จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม เพื่อแสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นในการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ เป็นการวิเคราะห์โดยการหาจำนวนและร้อยละ ดังตารางที่ 5.10

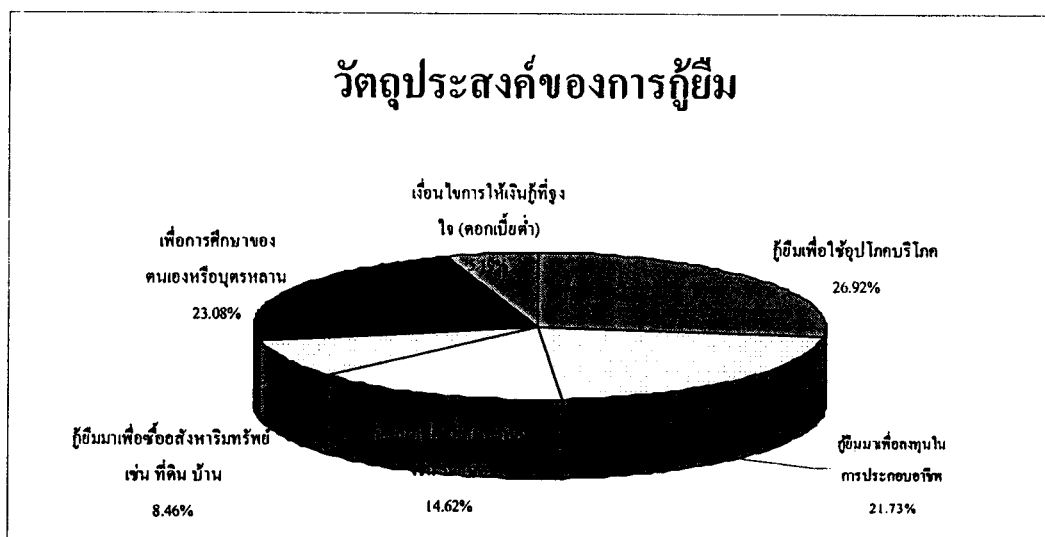
ตารางที่ 5.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ (N = 390)
กู้ยืมเพื่อใช้อุปโภคบริโภค	140	26.92
กู้ยืมมาเพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ	113	21.73
กู้ยืมมาเพื่อซื้อยานพาหนะ	76	14.62
กู้ยืมมาเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย	44	8.46
เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน	120	23.08
เงื่อนไขการให้เงินกู้ที่จูงใจ (ดอกเบี้ยต่ำ)	27	5.19
รวม	520	100

จากตารางที่ 5.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีลักษณะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

จากตารางที่ 5.10 จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 ครัวเรือน โดยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่าส่วนใหญ่วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อการอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 26.92 รองลงมา คือ กู้ยืมเพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน คิดเป็นร้อยละ 23.08 กู้ยืมมาเพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 21.73 กู้มาเพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น รถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 14.62 ส่วนการกู้ยืมเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน และ เงื่อนไขการให้เงินกู้ที่จูงใจ (ดอกเบี้ยต่ำ) คิดเป็นร้อยละ 8.46 และ ร้อยละ 5.19 เป็นลำดับ

ภาพที่ 5.16 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน

การวิเคราะห์ผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา สามารถอธิบายผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

ตารางที่ 5.11 แสดงความคิดเห็นเห็นผลกระทบจากการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง

ผลกระทบ	สัดส่วน					$\bar{X}$
	จำนวนผู้ตอบ					
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีผลกระทบ	ผู้ตอบ	
กระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน	16 (4.10)	98 (25.13)	167 (42.82)	109 (27.95)	390 (100)	$\bar{X} = 2.05$ S.D. = 0.83
มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน	3 (0.77)	54 (13.85)	181 (46.41)	152 (38.97)	390 (100)	$\bar{X} = 1.76$ S.D. = 0.71
ผลกระทบต่อความสุขของครอบครัว	12 (3.08)	61 (15.64)	146 (37.44)	171 (43.85)	390 (100)	$\bar{X} = 1.77$ S.D. = 0.81
ทำให้ติดอบายมุข เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน	7 (1.79)	10 (2.56)	78 (20.00)	295 (75.64)	390 (100)	$\bar{X} = 1.30$ S.D. = 0.60
คิดคอร์รัปชันถ้ามีโอกาส	0 (0.00)	6 (1.54)	38 (9.74)	346 (88.72)	390 (100)	$\bar{X} = 1.12$ S.D. = 0.37
มีการหยุดงานบ่อย	2 (0.51)	4 (1.03)	67 (17.18)	317 (81.28)	390 (100)	$\bar{X} = 1.20$ S.D. = 0.46
ทะเลาะและมีปัญหากับคนในครอบครัวและที่ทำงาน	4 (1.03)	17 (4.36)	102 (26.15)	267 (68.46)	390 (100)	$\bar{X} = 1.37$ S.D. = 0.62
เมื่อขอยืมเงินจากผู้อื่นไม่มีใครให้กู้ยืม	16 (4.10)	30 (7.69)	61 (15.64)	283 (72.56)	390 (100)	$\bar{X} = 1.43$ S.D. = 0.80
คิดจะฆ่าตัวตาย	0 (0.00)	0 (0.00)	15 (3.85)	375 (96.15)	390 (100)	$\bar{X} = 1.03$ S.D. = 0.19

จากตารางที่ 5.11 จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าการกู้ยืมมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน มีผลกระทบน้อย ส่วนผลกระทบด้านอื่น คือ ผลกระทบต่อความสุขของครอบครัว ผลกระทบที่ทำให้ติดอบายมุข เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน ผลกระทบต่อการคิดคอร์รัปชันถ้ามีโอกาส ผลกระทบที่ทำให้มีการหยุดงานบ่อย ผลกระทบต่อการทะเลาะและมีปัญหากับคนในครอบครัวและที่ทำงาน ผลกระทบเมื่อขอยืมเงินจากผู้อื่น ไม่มีใครให้กู้ยืม และผลกระทบจากการคิดจะฆ่าตัวตาย สรุปได้ว่าการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า การกู้ยืมเงินไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างไร

และเมื่อจัดลำดับผลกระทบที่เกิดจากการกู้ยืม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ พบว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ คือ ผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 2.05) รองลงมา ได้แก่ ผลกระทบต่อความสุขของครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 1.77) ผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 1.76) ผลกระทบเมื่อขอยืมเงินจากผู้อื่นไม่มีใครให้กู้ยืม (ค่าเฉลี่ย 1.43) ผลกระทบจากการทะเลาะและมีปัญหากับคนในครอบครัวและที่ทำงาน (ค่าเฉลี่ย 1.37) ผลกระทบที่ทำให้ติดอบายมุข เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน (ค่าเฉลี่ย 1.30) ผลกระทบที่ทำให้มีการหยุดงานบ่อยขึ้น (ค่าเฉลี่ย 1.30) ผลกระทบที่ทำให้เกิดการคิดคอร์รัปชันถ้ามีโอกาส (ค่าเฉลี่ย 1.12) ส่วนการคิดฆ่าตัวตาย เป็นผลกระทบที่น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.03)

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินของครัวเรือน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง กับปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้/เดือน อัตราดอกเบี้ย ซึ่งสถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ คือ ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) ด้วยวิธีเพียร์สัน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการศึกษาที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามเพศที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีหนี้สินน้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมามีหนี้สิน 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 สำหรับผู้ตอบที่แบบสอบถามที่เป็นเพศหญิง มีหนี้สิน น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมามีหนี้สิน 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 ดังตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามเพศที่แตกต่างกัน

เพศ	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวนรวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001 - 100,000	100,001- 200,000	200,001- 300,000	300,001- 400,000	400,001- 500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
ชาย	117 (49.6%)	53 (22.5%)	23 (9.7%)	19 (8.1%)	8 (3.4%)	9 (3.8%)	7 (3.0%)	236 (100%)
หญิง	91 (59.1%)	21 (13.6%)	20 (13.0%)	6 (3.9%)	10 (6.5%)	4 (2.6%)	2 (1.3%)	154 (100%)
รวม	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	154 (100%)

$$\chi^2_{\text{cal}} = 12.282, \chi^2_{\text{table}} = 12.591, df = 6, \text{Sig.} = 0.056$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : เพศมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 12.282 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 12.591 ซึ่งมีค่ามากกว่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะยอมรับสมมติฐาน H_0 เนื่องจากว่า ไคสแควร์ที่ได้ ไม่ได้ตกอยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างและเพศ ไม่มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีช่วงอายุ ไม่เกิน 30 ปี ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมามีมูลค่าหนี้ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 สำหรับผู้ที่มีช่วงอายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 รองลงมามีมูลค่าหนี้ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 สำหรับผู้ที่มีช่วงอายุ 41-50 ปี มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมามีมูลค่าหนี้ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และสำหรับผู้ที่มีช่วงอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมามีมูลค่าหนี้เท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 ดังตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน
จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน

อายุ	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวน รวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001 - 100,000	100,001- 200,000	200,001- 300,000	300,001- 400,000	400,001- 500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
ไม่เกิน 30 ปี	20 (64.5%)	5 (16.1%)	4 (12.9%)	2 (6.5%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	31 (100%)
31 – 40 ปี	78 (57.4%)	26 (19.1%)	11 (8.1%)	6 (4.4%)	7 (5.1%)	6 (4.4%)	2 (1.5%)	136 (100%)
41 – 50 ปี	72 (49.0%)	26 (17.7%)	18 (12.2%)	12 (8.2%)	8 (5.4%)	4 (2.7%)	7 (4.8%)	147 (100%)
50 ปี ขึ้นไป	38 (50.0%)	17 (22.4%)	10 (13.2%)	5 (6.6%)	3 (3.9%)	3 (3.9%)	0 (0.0%)	76 (100%)
รวมจำนวน ผู้ตอบ	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	390 (100%)

$$\chi^2_{\text{cal}} = 16.057, \chi^2_{\text{table}} = 28.869, df = 18, \text{Sig.} = 0.589$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้
ดังต่อไปนี้

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : อายุมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 16.057 และค่าไคส
แควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 28.869 ซึ่งมีค่ามากกว่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะยอมรับ
สมมติฐาน H_0 เนื่องจากว่า ไคสแควร์ที่ได้ ไม่ได้ตกอยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการ
กู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างและอายุ ไม่มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม สถานภาพ โสด ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 63.6 รองลงมามีมูลค่าหนี้ 100,001 – 200,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 สำหรับผู้ที่มีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมามีมูลค่าหนี้ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 สำหรับผู้ที่มีสถานภาพเป็นหม้าย ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมามีมูลค่าหนี้ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และสำหรับผู้ที่มีสถานภาพหย่า ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.3 รองลงมา มีมูลค่าหนี้ 100,001 – 200,000 บาท และ 300,001 – 400,000 บาท เท่ากันจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ดังตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน

สถานภาพ	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวนรวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001-100,000	100,001-200,000	200,001-300,000	300,001-400,000	400,001-500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
โสด	21 (63.6%)	4 (12.1%)	6 (18.2%)	2 (6.1%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	33 (100%)
สมรส	138 (47.6%)	59 (20.3%)	36 (12.4%)	23 (7.9%)	13 (4.5%)	12 (4.1%)	9 (3.1%)	290 (100%)
หม้าย	39 (83.3%)	11 (20.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	4 (7.3%)	1 (1.8%)	0 (0.0%)	55 (100%)
หย่า	10 (83.3%)	0 (0.0%)	1 (8.3%)	0 (0.0%)	1 (8.3%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	12 (100%)
รวมจำนวนผู้ตอบ	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	390 (100%)

$$\chi^2_{\text{cal}} = 32.885, \chi^2_{\text{table}} = 28.869, df = 18, \text{Sig.} = 0.017$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

H_0 : สถานภาพไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : สถานภาพมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 32.885 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 28.869 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่ได้ ตก อยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการกู้ยืมต่อมูลค่าหนี้และสถานภาพ มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 64.0 รองลงมามีมูลค่าหนี้ ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 สำหรับผู้ที่มีระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมามีมูลค่าหนี้ ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 สำหรับผู้ที่มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ส่วนใหญ่ มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,001 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมามีมูลค่าหนี้ ระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 สำหรับ ผู้ที่มีการศึกษา ระดับอนุปริญญา/ปวส. ส่วนใหญ่ มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมามีมูลค่าหนี้ ระหว่าง 300,001 - 400,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และสำหรับผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 และรองลงมามีมูลค่าหนี้ ระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 ดังตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน
จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน

ระดับ การศึกษา	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวน รวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001- 100,000	100,001- 200,000	200,001- 300,000	300,001- 400,000	400,001- 500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
ประถมศึกษา	96 (64.0%)	29 (19.3%)	18 (12.0%)	4 (2.7%)	0 (0.0%)	3 (2.0%)	0 (0.0%)	150 (100%)
มัธยมศึกษา ตอนต้น	30 (58.8%)	19 (37.3%)	1 (2.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	1 (2.0%)	0 (0.0%)	51 (100%)
มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	37 (58.7%)	11 (17.5%)	2 (3.2%)	5 (7.9%)	5 (7.9%)	3 (4.8%)	0 (0.0%)	63 (100%)
อนุปริญญา/ ปวส.	19 (48.7%)	5 (12.8%)	5 (12.8%)	1 (2.6%)	7 (17.9%)	2 (5.1%)	0 (0.0%)	39 (100%)
ปริญญาตรี	26 (29.9%)	10 (11.5%)	17 (19.5%)	15 (17.2%)	6 (6.9%)	4 (4.6%)	9 (10.3%)	87 (100%)
รวมจำนวน ผู้ตอบ	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	390 (100%)

$$\chi^2_{\text{cal}} = 122.654, \chi^2_{\text{table}} = 36.415, df = 24, \text{Sig.} = 0.000$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้
ดังต่อไปนี้

H_0 : ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 122.654 และค่าไคส
แควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 36.415 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธ
สมมติฐาน H_0 เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่ได้ ตก อยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการกู้ยืมต่อ
มูลค่าหนี้และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีอาชีพรับราชการ ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท 100,001 – 200,000 บาท และ 500,001 บาทขึ้นไป อย่างละ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และรองลงมามีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 สำหรับอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 300,001 – 400,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมามีมูลค่าหนี้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 สำหรับอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 สำหรับอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท และ 100,001 – 200,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 สำหรับอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,000 – 100,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และสำหรับอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.9 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,000 – 100,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 ดังตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน
จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน

อาชีพ	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวน รวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001- 100,000	100,001- 200,000	200,001- 300,000	300,001- 400,000	400,001- 500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
ข้าราชการ	5 (15.2%)	6 (18.2%)	6 (18.2%)	2 (6.1%)	4 (12.1%)	4 (12.1%)	6 (18.2%)	33 (100%)
พนักงานรัฐ วิสาหกิจ	2 (18.2%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	4 (36.4%)	2 (18.2%)	3 (27.3%)	11 (100%)
ธุรกิจ ส่วนตัว/ ค้าขาย	50 (50.5%)	26 (26.3%)	8 (8.1%)	11 (11.1%)	1 (1.0%)	3 (3.0%)	0 (0.0%)	99 (100%)
พนักงาน บริษัทเอกชน	56 (55.4%)	13 (12.9%)	13 (12.9%)	12 (11.9%)	6 (5.9%)	1 (1.0%)	0 (0.0%)	101 (100%)
เกษตรกร	53 (68.8%)	12 (15.6%)	9 (11.7%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	3 (3.9%)	0 (0.0%)	77 (100%)
รับจ้างทั่วไป	42 (60.9%)	17 (24.6%)	7 (10.1%)	0 (0.0%)	3 (4.3%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	69 (100%)
รวมจำนวน ผู้ตอบ	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	390 (100.0%)

$$\chi^2_{\text{cal}} = 174.104, \chi^2_{\text{table}} = 43.773, df = 30, \text{Sig.} = 0.000$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้
ดังต่อไปนี้

H_0 : อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : อาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 174.104 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 43.773 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่ได้ ตก อยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการกู้ยืมต่อมูลค่าหนี้และอาชีพ มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 สำหรับผู้ที่มีรายได้ 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 สำหรับผู้ที่มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 200,001 – 300,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 สำหรับผู้ที่มีรายได้ 30,001 – 40,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ น้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 100,001 – 200,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และสำหรับผู้ที่มีรายได้ มากกว่า 40,00 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้ 500,00 บาทขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมามีมูลค่าหนี้ เท่ากับ 100,001 – 200,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ดังตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน
จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน

รายได้ต่อเดือน	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวนรวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001 - 100,000	100,001- 200,000	200,001- 300,000	300,001- 400,000	400,001- 500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	74 (69.8%)	22 (20.8%)	6 (5.7%)	3 (2.8%)	0 (0.0%)	1 (0.9%)	0 (0.0%)	106 (100%)
10,001- 20,000 บาท/เดือน	112 (54.9%)	43 (21.1%)	24 (11.8%)	9 (4.4%)	10 (4.9%)	6 (2.9%)	0 (0.0%)	204 (100%)
20,001 – 30,000 บาท/เดือน	16 (30.8 %)	4 (7.7%)	7 (13.5%)	11 (21.2%)	4 (7.7%)	6 (11.5%)	4 (7.7%)	52 (100%)
30,001 – 40,000 บาท/เดือน	6 (26.1 %)	5 (21.7%)	4 (17.4%)	2 (8.7%)	4 (17.4%)	0 (0.0%)	2 (8.7%)	23 (100%)
มากกว่า 40,001 บาท/เดือน	0 (0.0%)	0 (0.0%)	2 (40.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	0 (0.0%)	3 (60.0%)	5 (100%)
รวมจำนวนผู้ตอบ	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	390 (100.0%)

$$\chi^2_{\text{cal}} = 168.414, \chi^2_{\text{table}} = 36.415, df = 24, \text{Sig.} = 0.000$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้ดังต่อไปนี้

H_0 : รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 168.414 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 36.415 ซึ่งค่านี้น้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่ได้ ตก อยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการกู้ยืมต่อมูลค่าหนี้และรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สินจำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมลง ผู้กู้ยืมกลุ่มตัวอย่างจะกู้ยืมเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้สินน้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมามีมูลค่าหนี้สินเท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยลดลง ผู้กู้ยืมกลุ่มตัวอย่างที่กู้ยืมเท่าเดิม ส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้สินน้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมามีมูลค่าหนี้สินเท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง ผู้กู้ยืมกลุ่มตัวอย่างจะกู้ยืมลดลง ผู้กู้ยืมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีมูลค่าหนี้สินน้อยกว่า 50,000 บาท จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมามีมูลค่าหนี้สินเท่ากับ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 5.18 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างกับมูลค่าหนี้สิน
จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงมีผลต่อความต้องการกู้ยืม

ความ ต้องการกู้ยืม	มูลค่าหนี้ (บาท)							จำนวน รวม
	น้อยกว่า 50,000	50,001 - 100,000	100,001- 200,000	200,001- 300,000	300,001- 400,000	400,001- 500,000	500,001 บาทขึ้นไป	
เพิ่มขึ้น	59 (59.0%)	15 (15.0%)	7 (7.0%)	4 (4.0%)	9 (9.0%)	2 (2.0%)	4 (4.0%)	100 (100%)
เท่าเดิม	83 (51.2%)	42 (25.9%)	17 (10.5%)	9 (5.6%)	4 (2.5%)	7 (4.3%)	0 (0.0%)	162 (100%)
ลดลง	66 (51.6%)	17 (13.3%)	19 (14.8%)	12 (9.4%)	5 (3.9%)	4 (3.1%)	5 (3.9%)	128 (100%)
รวมจำนวน ผู้ตอบ	208 (53.3%)	74 (19.0%)	43 (11.0%)	25 (6.4%)	18 (4.6%)	13 (3.3%)	9 (2.3%)	390 (100.0%)

$$\chi^2_{cal} = 27.348, \chi^2_{table} = 21.026, df = 12, Sig. = 0.000$$

ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว จะสามารถกำหนด สมมติฐานได้
ดังต่อไปนี้

H_0 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

H_1 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม

จากการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า มีค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 27.348 และค่าไคส
แควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 21.026 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธ
สมมติฐาน H_0 เนื่องจากค่าไคสแควร์ที่ได้ ตก อยู่ในอาณาเขตวิกฤต ซึ่งก็คือ พฤติกรรมการกู้ยืมต่อ
มูลค่าหนี้และอาชีพ มีความสัมพันธ์ ทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกู้ยืมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 11 ตำบล คือ ตำบลหัวเขา ตำบลม่วงงาม ตำบลชโค ตำบลท่าบง ตำบลราแดง ตำบลวัดขนุน ตำบลชะแล้ ตำบลปากร่อ ตำบลป่าขาด ตำบลบางเขียด และตำบลสทิงหม้อ ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 3 ประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1.1.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

1.1.2 เพื่อศึกษาศึกษาผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

1.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกู้ยืมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา โดยการสุ่มเลือกตัวอย่างจากครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 390 ครัวเรือน สุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้หลักความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling Techniques) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นของประชากร แต่ละหน่วยที่จะได้รับการเลือก เป็นการเลือกตัวอย่างประชากรแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางเศรษฐกิจของครัวเรือน ในอำเภอสิง-

นคร จังหวัดสงขลา ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืม ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการกู้ยืม และ ผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้ทราบถึง ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา สภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการกู้ยืม

2) การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการกู้ยืมของครัวเรือนในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ซึ่งได้แก่ปัจจัยทางด้าน เพศ อายุ สถานภาพการศึกษา อาชีพ รายได้ และการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาลักษณะทั่วไปพบว่ากลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งมีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวประเภทค้าขาย มีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง แต่ละครัวเรือนจะมีสมาชิกประมาณ 4 คน และมีผู้พึ่งพาจำนวน 2 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน

ผลการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้รวมของครอบครัวประมาณ 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือน พฤติกรรมการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างคือ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นค่าเลี้ยงดูบุตรภรรยาและบุคคลในอุปการะ มีการชำระหนี้เป็นรายเดือน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าพาหนะในการเดินทาง ค่าเช่าบ้าน และค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

1.3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหนี้สิน น้อย 50,000 บาท ส่วนใหญ่ไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน ระยะเวลาในการกู้ยืมประมาณ 1 – 5 ปี

1.3.3 ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านคิดเห็นต่อสภาพการใช้จ่ายของครัวเรือนซึ่งส่วนใหญ่จะกู้ยืมเพื่ออุปโภคบริโภค และต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ สินทรัพย์ส่วนใหญ่ของครัวเรือนมาจากการซื้อด้วยเงินเชื่อมากกว่าการซื้อด้วยเงินสด แหล่งเงินกู้ที่สำคัญมาจากกลุ่มสหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์ ถ้าหากอัตราดอกเบี้ยลดลงจะมีการกู้ยืมเท่าเดิม เพราะผู้

ผู้ส่วนใหญ่ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่จึงมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่ออุปโภคบริโภค

1.3.4 ผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน

ผลการศึกษาผลกระทบจากการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่าการกู้ยืมมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงานมี และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน มีผลกระทบน้อย ส่วนผลกระทบด้านอื่น คือ ผลกระทบต่อความสุขของครอบครัว ผลกระทบที่ทำให้คิดอขายมูข เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน ผลกระทบต่อการคิดคอร์รัปชันถ้ามีโอกาส ผลกระทบที่ทำให้มีการหยุดงานบ่อย ผลกระทบต่อการทะเลาะและมีปัญหาเกี่ยวกับคนในครอบครัวและที่ทำงาน ผลกระทบเมื่อขอยืมเงินจากผู้อื่น ไม่มีใครให้กู้ยืม และผลกระทบจากการคิดจะฆ่าตัวตาย โดยสรุปได้ว่าจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า การกู้ยืมเงินไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างไร

1.3.5 สรุปผลการศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมกลุ่มตัวอย่าง

1) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรเพศต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 12.282 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 12.591 ซึ่งมีค่ามากกว่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะยอมรับ สมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 แสดงว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรอายุต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 16.057 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 28.869 ซึ่งมีค่ามากกว่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะยอมรับ สมมติฐาน H_0 และปฏิเสธสมมติฐาน H_1 แสดงว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรสถานภาพต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 32.885 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 28.869 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน

H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า สถานภาพ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรระดับการศึกษาต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 122.654 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 36.415 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรอาชีพต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 174.104 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 43.773 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรรายได้ต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 168.414 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 36.415 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า รายได้มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

7) ผลการทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงต่อมูลค่าหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ 27.348 และค่าไคสแควร์จากตารางมีค่าเท่ากับ 21.026 ซึ่งค่าน้อยกว่า ค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้ นั่นคือ จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 และยอมรับสมมติฐาน H_1 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การอภิปรายผล

2.1 พฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ผลการศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ครัวเรือนที่ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกู้ยืมมากที่สุดคือ รายได้ต่อเดือน

ครัวเรือนที่ กู้ยืมส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการใช้จ่ายมากกว่าเงินรายได้ที่ได้รับ จึงต้องกู้ยืมเงิน จากแหล่งอื่น ๆ เพื่อชดเชยรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย การได้มาซึ่งสินทรัพย์ส่วนใหญ่ก็ ได้มาจากการซื้อเงินผ่อนมากกว่าการซื้อด้วยเงินสด ครัวเรือนมีพฤติกรรมการกู้ยืมจากสหกรณ์/ กลุ่มออมทรัพย์ เพราะครัวเรือนส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของกลุ่มดังกล่าว และ กู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอก(นอกระบบ) ทั้งนี้เพราะ การกู้ยืมบุคคลภายนอก(นอกระบบ) เป็นแหล่งเงินกู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติของภาวะตลาดเงิน โดยสอดคล้องตามความต้องการด้านเงินภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ส่วนระเบียบกฎหมายและข้อตกลงต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ให้กู้กับผู้กู้ และ ไม่มีความยุ่งยากในการกู้ยืม ในด้านของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงจะไม่มีผลต่อการกู้ยืมของครัวเรือน ครัวเรือนส่วนใหญ่จะกู้ยืมเงินปริมาณเท่าเดิมถึงแม้อัตราดอกเบี้ยจะลดลง

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ส่วนใหญ่ต้องการนำเงินไปใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค รองลงมาเพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน ทั้งนี้เพื่อต้องการสนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว เพราะครัวเรือนส่วนใหญ่จะมีสมาชิกประมาณ 4 คน และผู้พึ่งพิงจำนวน 2 คนขึ้นไป ซึ่งเป็นนักเรียน ประกอบกับครัวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการผลิต และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวประเภทค้าขาย จึงทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคแบบวงจรแห่งชีวิต กล่าวคือ ในระยะช่วงทำงานตอนต้น คือ ในระยะช่วงทำงานตอนต้น ๆ รายได้ที่ได้รับยังต่ำจึงทำให้รายได้ที่ได้รับยังต่ำ รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย จึงเกิดการกู้ยืมเพื่อนำมาใช้จ่ายให้เพียงพอ

2.2 ผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ผลกระทบจากการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ปรากฏว่าจากแบบสอบถาม สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ผลกระทบจากการกู้ยืมมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน และผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน มีผลกระทบน้อย ส่วนผลกระทบด้านอื่นคือ ผลกระทบต่อความสุขของครอบครัว ผลกระทบที่ทำให้ติดอบายมุข เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน ผลกระทบต่อการคิดคอร์รัปชันถ้ามีโอกาส ผลกระทบที่ทำให้มีการหยุดงานบ่อย ผลกระทบต่อการ

ทะเลาะและมีปัญหาเกี่ยวกับคนในครอบครัวและที่ทำงาน ผลกระทบเมื่อขอขืมเงินจากผู้อื่นไม่มีใครให้กู้ยืม และผลกระทบจากการคิดจะฆ่าตัวตาย ไม่มีผลกระทบต่อการใช้เงิน สรุปได้ว่าข้อมูลจากการออกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า การกู้ยืมเงินไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างแต่อย่างไร การที่เป็นเช่นนี้ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง)

1) คราวเรือนที่กู้ยืมมีความรู้ดีกว่าการกู้ยืมเงินเป็นเรื่องธรรมดา เพราะการกู้ยืมนั้นไม่ได้มีผลกระทบต่อผู้กู้ยืมแต่อย่างไร

2) คราวเรือนที่กู้ยืมคิดว่าการกู้ยืมเงินนั้นทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยที่นำเงินที่กู้ยืมมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน สามารถซื้อสินค้าสำหรับการอุปโภคและบริโภคภายในครัวเรือน ทำให้บุตรหลานมีการศึกษาที่สูงขึ้น มีเงินทุนมาลงทุนประกอบธุรกิจ เป็นต้น

ผลการศึกษาพบว่าคราวเรือน มีทัศนคติค่อนข้างดีต่อการเป็นหนี้ โดยเห็นว่าการเป็นหนี้ช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีอำนาจซื้อ เพื่อการบริโภคสูงขึ้น

2.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม ของคราวเรือน ในอำเภอสิงหนคร

จังหวัดสงขลา

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม คราวเรือน อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

1) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับเพศ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเพศชาย และเพศหญิง มีการกู้ยืมในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

2) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับอายุ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าในทุกช่วงอายุ มีการกู้ยืมในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับสถานภาพ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า สถานภาพมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าสถานภาพสมรส มีความต้องการกู้ยืมมากกว่า สถานภาพโสด เพราะต้องรับผิดชอบบุคคลในครอบครัวจึงมีการใช้จ่ายมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด

4) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับระดับการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าหัวหน้าครัวเรือนที่มีระดับการศึกษาสูง มีความต้องการกู้ยืมสูง เนื่องจากผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีความสามารถในการทำงาน และได้รับค่าตอบแทนสูง เพราะมีความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ได้สูง

5) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับการอาชีพ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่าหัวหน้าครัวเรือนที่อาชีพที่มีความมั่นคง เช่น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น มีโอกาสที่จะได้รับการอนุมัติสินเชื่อ และมีโอกาสที่จะได้กู้ยืมสูง

6) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับรายได้ต่อเดือน ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้ที่มีรายได้สูง มีความมั่นใจและมีการคาดการณ์ศักยภาพในความสมารถชำระหนี้ในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ Strebkov (2005) ที่ได้ศึกษาพบว่า รายได้ต่อเดือนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกู้ยืม

7) ความสัมพันธ์ระหว่างการกู้ยืมกับการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกู้ยืมของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยโดยแท้จริงแล้ว ไม่ได้จ่ายเพื่อการออมแต่เป็นการจ่ายสำหรับการให้กู้ ไม่ว่าแหล่งเงินกู้นั้นจะมาจากไหน และผู้ไปเพื่อจุดประสงค์อะไร ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินให้กู้ยืม (Supply of Loanable Fund) กับอุปสงค์ของเงินขอกู้ (Demand for Loanable Fund)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการกู้ยืม ผลกระทบจากการกู้ยืม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหการกู้ยืมของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ดังนี้

3.1.1 ต้องสร้างจิตสำนึกให้ครัวเรือน รู้จักการอดออม ไม่ฟุ่มเฟือย โดยไม่มีการเลียนแบบการบริโภค และทำให้ครัวเรือนมีความรู้สึกว่าการกู้ยืมเงินหรือการเป็นหนี้มีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิต

3.1.2 รัฐบาลควรส่งเสริมนโยบายที่จะแบ่งเบาภาระของหัวหน้าครัวเรือนโดยการ จัดหาสวัสดิการให้แก่เด็กและคนชรา เช่น มีการให้สวัสดิการในเรื่องเด็กก่อนวัยเรียน โครงการ อาหารกลางวันแก่เด็ก สวัสดิการในการดูแลคนชราที่ถูกทอดทิ้ง โดยเฉพาะจงในกลุ่มครัวเรือนที่มี จำนวนสมาชิกที่พึ่งพิงมาก

3.1.3 รัฐบาลควรส่งเสริมให้ครัวเรือน มีอาชีพเสริม โดยมีการจัดหาวิทยากรมา อบรมการสร้างอาชีพเสริมให้แก่ครัวเรือน หรือส่งเสริมการใช้เศรษฐกิจพอเพียง เช่น การปลูกผัก และการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งสามารถสร้างเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครัวเรือนได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ จรรย์ชัยกุล. 2543. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้มีปัญหารัฐกิจเข้าซื้อรถยนต์ของบริษัทลีสซิ่ง
แห่งหนึ่งในจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศิรณ พงศ์มพัฒน์. 2541. เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎี นโยบายและการวิเคราะห์สมัยใหม่.
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เดชาพันธ์ ดวงรัตน์ ภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนเฉพาะกรณีวิทยาลัยเสนาธิการทหาร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท วิทยาลัยเสนาธิการทหาร 2535 : คณะเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2541

ธานีินทร์ ศิลปจารุ การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS พิมพ์ครั้งที่ 7
กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเตอร์ พรินท์ จำกัด 2550

บุญชู ไตรรัตน์รังสี ทศนคติต่อการเป็นหนี้ : ค่านิยมทางวัตถุและการเป็นหนี้ของครูโรงเรียนเอกชน
ในเขตบึงกุ่ม. กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาโท

ประพันธ์ เสวदनันท์. 2545. เศรษฐศาสตร์มหภาค. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ขรรจง ไทยเจริญ เกียรติพงศ์ อริยปรัชญา และฐิติมา ชูเชิด. 2547. “ภาวะหนี้ครัวเรือนไทย:
ความเสี่ยงและนโยบาย.” ใน การสัมมนาวิชาการประจำปี 2547 เรื่อง ภาวะ
หนี้ครัวเรือนไทย: ความเสี่ยงและนโยบาย. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ยุทธ ไกยวรรณ. 2549. สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

วรสิทธิ์ โนนานนท์. 2543. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการค้างชำระหนี้เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของ
ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน. แหล่งที่มา:

<http://service.nso.go.th/nso/lfsstat/graph6.html>. (10 กุมภาพันธ์ 2553).

_____. หนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน. แหล่งที่มา: <http://service.nso.go.th/nso/lfsstat/graph4.html>. (10 กุมภาพันธ์ 2553).

อาทร เจียมเด่นงาม. 2544 ฐกริจเงินกู้นอกระบบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
อิสระเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Strebkov, D. 2005. "Household Borrowing Behavior in Russia." **Problems of Economic Transition** 48, 5 (September): 22-48.

Yilmazer, Tansel and DeVaney, Sharon A. 2005. "Household debt over the life cycle." **Financial Services Review** 14: 285-304.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวเกษนี ตั้งคะมณี
วัน เดือน ปี	13 กุมภาพันธ์ 2525
สถานที่เกิด	อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ วิชาเอก การบัญชี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตหาดใหญ่) ปี 2549
สถานที่ทำงาน	บริษัท ซีเวลท์ไฟรเซนฟู๊ด จำกัด จังหวัดสงขลา
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ต้นทุน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการกู้ยืมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืม
ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามประกอบการทำวิจัยระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการ
การกู้ยืม และ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกู้ยืม ของครัวเรือน ในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ของ นางสาวเกศณี ดังคะมณี นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ให้ข้อมูลและความเห็นตามแบบสอบถามนี้ และขอชี้แจงว่าข้อมูล
ทั้งหมดที่ได้ในครั้งนี้จะถูกนำไปใช้ในเชิงวิชาการเท่านั้น จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือมีผลอื่นใดติดตามมา
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ได้ให้ข้อมูลมา ณ ที่นี้

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน โปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน โดยทำเครื่องหมาย
ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับข้อมูลและตรงกับความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม		เจ้าหน้าที่
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน		
1.1 เพศ	☐ ชาย ☐ หญิง	☐
1.2 อายุ	.....ปี	☐
1.3 สถานภาพ	☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส ☐ 3. หม้าย ☐ 4. หย่า	☐
1.4 ระดับการศึกษา	☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 4. อนุปริญญา/ปวส. ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ 5. ปริญญาตรี ☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ☐ 6. ปริญญาโท	☐
1.5 อาชีพของท่าน	☐ 1. ข้าราชการ ☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน ☐ 2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 5. เกษตรกร ☐ 3. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ☐ 6. รับจ้างทั่วไป	☐
1.6 อาชีพของคู่สมรส	☐ 1. ข้าราชการ ☐ 5. เกษตรกร ☐ 2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 6. รับจ้างทั่วไป ☐ 3. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ☐ 7. อื่น ๆ	☐
	☐ 4. พนักงานบริษัทเอกชน	

<p>1.7 สภาพการครอบครองที่อยู่อาศัย</p> <p>☐ 1. เป็นเจ้าของบ้านและที่ดิน</p> <p>☐ 2. เป็นเจ้าของบ้านแต่เช่าที่ดิน</p> <p>☐ 3. เป็นเจ้าของบ้านบนที่ดินสาธารณะ</p> <p>☐ 4. เช่าซื้อ</p> <p>☐ 5. บ้านเช่า</p> <p>☐ 6. อยู่โดยผู้อื่นเสียค่าเช่าให้</p> <p>☐ 7. อยู่โดยไม่ต้องเสียค่าเช่า</p>	☐
<p>1.8 จำนวนสมาชิกในครอบครัวรวมทั้งตัวท่านมีจำนวนทั้งสิ้น ..... คน</p>	☐
<p>1.9 จำนวนบุคคลที่ท่านต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูมีทั้งหมด ..... คน</p> <p>โดยแยกเป็น เด็กเล็ก (ยังไม่ได้เข้าเรียน) ..... คน</p> <p>นักเรียน นักศึกษา ..... คน</p> <p>ผู้สูงอายุ ..... คน</p> <p>อื่น ๆ ระบุ ..... คน</p>	☐ ☐ ☐
<p>1.10 รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว / เดือน</p> <p>☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน</p> <p>☐ 2. 10,001 - 20,000 บาท/เดือน</p> <p>☐ 3. 20,001 - 30,000 บาท/เดือน</p> <p>☐ 4. 30,001 - 40,000 บาท/เดือน</p> <p>☐ 5. มากกว่า 40,000 บาท/เดือน</p>	☐

<p>ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการกู้ยืมของครัวเรือน</p> <p>2.1 ปัจจุบันท่านมีเงินกู้ที่ต้องชำระ ทั้งหมด เท่าไหร่</p> <p>☐ 1. น้อยกว่า 50,000</p> <p>☐ 2. 50,001 - 100,000</p> <p>☐ 3. 100,001 - 200,000</p> <p>☐ 4. 200,001 - 300,000</p> <p>☐ 5. 300,001 - 400,000</p> <p>☐ 6. 400,001 - 500,000</p> <p>☐ 7. 500,001 บาทขึ้นไป</p>	☐
<p>2.2 การกู้ยืมของท่านมีหลักทรัพย์ค้ำประกันหรือไม่</p> <p>☐ 1. โฉนดที่ดิน/บ้านที่ดิน</p> <p>☐ 2. บุคคล/ข้าราชการ</p> <p>☐ 3. อื่น ๆ .....</p> <p>☐ 4. ไม่มี</p>	☐
<p>2.3 ท่านมีระยะเวลาในการกู้ยืมนานเท่าใด</p> <p>☐ 1. น้อยกว่า 1 ปี</p> <p>☐ 2. 1 - 5 ปี</p> <p>☐ 3. 6 - 10 ปี</p> <p>☐ 4. มากกว่า 10 ปี</p>	☐
<p>ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการกู้ยืมของครัวเรือน</p> <p>3.1 ความคิดเห็นต่อสภาพรายจ่ายของครอบครัว</p> <p>☐ 1. เพียงพอและเหลือไว้สำหรับการออมบ้าง</p> <p>☐ 2. เพียงพอแต่ไม่เหลือเพื่อการออม</p> <p>☐ 3. ไม่เพียงพอและต้องกู้ยืมจากแหล่งอื่น</p>	☐
<p>3.2 การได้มาซึ่งทรัพย์สินของครอบครัว</p> <p>☐ 1. ส่วนใหญ่เป็นการซื้อด้วยเงินสด</p> <p>☐ 2. ส่วนใหญ่เป็นการซื้อด้วยเงินผ่อน</p> <p>☐ 3. อื่น ๆ (ระบุ) .....</p>	☐

3.3 เงินกู้ ที่ท่านกู้ยืมบ่อย (เลือกตอบให้ตรงกับรูปแบบการกู้ยืมของท่าน)

รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐ					
2. สหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์					
3. กองทุนหมู่บ้าน					
4. บุคคลภายนอก					
5. เครือญาติ					
6. บริการเงินค้ำวน เช่น					

3.4 ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลง ท่านจะกู้เงิน

1. เพิ่มขึ้น
 2. เท่าเดิม
 3. ลดลง

เพราะเหตุใด .....

3.5 วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. กู้ยืมเนื่องจากใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน
 2. กู้ยืมมาเพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ
 3. กู้ยืมมาเพื่อซื้อสินทรัพย์ เช่น รถยนต์
 4. กู้ยืมมาเพื่อซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน
 5. เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน
 6. เงื่อนไขการให้เงินกู้ที่จูงใจ (ดอกเบี้ยต่ำ)

ส่วนที่ 4 ผลกระทบจากการกู้ยืมเงิน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมีหนี้สินดังรายละเอียดต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. กระทบต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน					
2. กระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงาน					
3. กระทบต่อความสุขของครอบครัว					
4. ทำให้คิดขอยืม เช่น กินเหล้า เล่นการพนัน					
5. คิดคอร์รัปชันถ้ามีโอกาส					
6. มีการหยุดงานบ่อยขึ้น					
7. ทะเลาะและมีปัญหากับคนในครอบครัว และที่ทำงาน					
8. เมื่อขอยืมเงินจากผู้อื่น ไม่มีใครให้กู้ยืม					
9. คิดจะฆ่าตัวตาย					

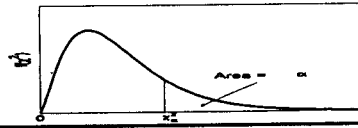

*****

ภาคผนวก ข

ตารางค่าวิกฤตการแจกแจงความน่าจะเป็นแบบไคสแควร์

ตารางค่าวิกฤตการแจกแจงความน่าจะเป็นแบบไคสแควร์

d.f.	α									
	0.995	0.990	0.975	0.950	0.900	0.100	0.050	0.025	0.010	0.005
1	0.0000	0.0002	0.0010	0.0039	0.0158	2.7055	3.8415	5.0239	6.6349	7.8794
2	0.0100	0.0201	0.0506	0.1026	0.2107	4.6052	5.9915	7.3778	9.2103	10.5966
3	0.0717	0.1148	0.2158	0.3518	0.5844	6.2514	7.8147	9.3484	11.3449	12.8382
4	0.2070	0.2971	0.4844	0.7107	1.0636	7.7794	9.4877	11.1433	13.2767	14.8603
5	0.4117	0.5543	0.8312	1.1455	1.6103	9.2364	11.0705	12.8325	15.0863	16.7496
6	0.6757	0.8721	1.2373	1.6354	2.2041	10.6446	12.5916	14.4494	16.8119	18.5476
7	0.9893	1.2390	1.6899	2.1673	2.8331	12.0170	14.0671	16.0128	18.4753	20.2777
8	1.3444	1.6465	2.1797	2.7326	3.4895	13.3616	15.5073	17.5345	20.0902	21.9550
9	1.7349	2.0879	2.7004	3.3251	4.1682	14.6837	16.9190	19.0228	21.6660	23.5894
10	2.1559	2.5582	3.2470	3.9403	4.8652	15.9872	18.3070	20.4832	23.2093	25.1882
11	2.6032	3.0535	3.8157	4.5748	5.5778	17.2750	19.6751	21.9200	24.7250	26.7568
12	3.0738	3.5706	4.4038	5.2260	6.3038	18.5493	21.0261	23.3367	26.2170	28.2995
13	3.5650	4.1069	5.0088	5.8919	7.0415	19.8119	22.3620	24.7356	27.6883	29.8195
14	4.0747	4.6604	5.6287	6.5706	7.7895	21.0641	23.6848	26.1189	29.1412	31.3194
15	4.6009	5.2293	6.2621	7.2609	8.5468	22.3071	24.9958	27.4884	30.5779	32.8013
16	5.1422	5.8122	6.9077	7.9616	9.3122	23.5418	26.2962	28.8454	31.9999	34.2672
17	5.6972	6.4078	7.5642	8.6718	10.0852	24.7690	27.5871	30.1910	33.4087	35.7185
18	6.2648	7.0149	8.2307	9.3905	10.8649	25.9894	28.8693	31.5264	34.8053	37.1565
19	6.8440	7.6327	8.9065	10.1170	11.6509	27.2036	30.1435	32.8523	36.1909	38.5823
20	7.4338	8.2604	9.5908	10.8508	12.4426	28.4120	31.4104	34.1696	37.5662	39.9968
21	8.0337	8.8972	10.2829	11.5913	13.2396	29.6151	32.6706	35.4789	38.9322	41.4011
22	8.6427	9.5425	10.9823	12.3380	14.0415	30.8133	33.9244	36.7807	40.2894	42.7957
23	9.2604	10.1957	11.6886	13.0905	14.8480	32.0069	35.1725	38.0756	41.6384	44.1813
24	9.8862	10.8564	12.4012	13.8484	15.6587	33.1962	36.4150	39.3641	42.9798	45.5585
25	10.5197	11.5240	13.1197	14.6114	16.4734	34.3816	37.6525	40.6465	44.3141	46.9279
26	11.1602	12.1981	13.8439	15.3792	17.2919	35.5632	38.8851	41.9232	45.6417	48.2899
27	11.8076	12.8785	14.5734	16.1514	18.1139	36.7412	40.1133	43.1945	46.9629	49.6449
28	12.4613	13.5647	15.3079	16.9279	18.9392	37.9159	41.3371	44.4608	48.2782	50.9934
29	13.1211	14.2565	16.0471	17.7084	19.7677	39.0875	42.5570	45.7223	49.5879	52.3356
30	13.7867	14.9535	16.7908	18.4927	20.5992	40.2560	43.7730	46.9792	50.8922	53.6720
40	20.7065	22.1643	24.4330	26.5093	29.0505	51.8051	55.7585	59.3417	63.6907	66.7660
50	27.9907	29.7067	32.3574	34.7643	37.6886	63.1671	67.5048	71.4202	76.1539	79.4900
60	35.5345	37.4849	40.4817	43.1880	46.4589	74.3970	79.0819	83.2977	88.3794	91.9517
70	43.2752	45.4417	48.7576	51.7393	55.3289	85.5270	90.5312	95.0232	100.4252	104.2149
80	51.1719	53.5401	57.1532	60.3915	64.2778	96.5782	101.8795	106.6286	112.3288	116.3211
90	59.1963	61.7541	65.6466	69.1260	73.2911	107.5650	113.1453	118.1359	124.1163	128.2989
100	67.3276	70.0649	74.2219	77.9295	82.3581	118.4980	124.3421	129.5612	135.8067	140.1695